

دانشگاه اصفهان دانشکده مهندسی کامپیوتر گروه مهندسی نرم افزار

ارتقای سیستم گفتگوی وظیفه گرا از طریق تنظیم سریع و نماگرسازی کاربر

عارف يزدخواستي

استاد راهنما

دكتر افسانه فاطمى

فروردین ۱۴۰۴

دانشگاه اصفهان دانشکده مهندسی کامپیوتر گروه مهندسی نرم افزار

هیأت داوران پروژهٔ کارشناسی آقای / خانم عارف یزدخواستی به شمارهٔ دانشجویی ۴۰۱۳۶۴۴۰۱۸ در رشتهٔ مهندسی نرم افزار را در تاریخ با عنوان «ارتقای سیستم گفتگوی وظیفه گرا از طریق تنظیم سریع و نماگر سازی کاربر » و نمره نهایی زیر ارزیابی کرد.

به حروف	به عدد	
		با نمرهٔ نهایی

نام و نام خانوادگی استاد داور: تاریخ و امضا: نام و نام خانوادگی استاد راهنما: تاریخ و امضا:

تقديم به:

خانواده که همواره پشتم و همه دردهایم را مرهم هستند

سپاس گزاری

سپاس و آفرین خداوندگار جان آفرین راست ، اوی که آدمی را به گوهر خرد آراست.

در آغاز دستان پدر و مادر نازنینم را به پاس مهر بیکرانشان به گرمی می فشارم، و از استاد راهنما خود سرکار خانم دکتر افسانه فاطمی بابت زمان و انرژیای که گذاشتند سپاس گزاری میکنم.

و در پایان، سپاس گزاری می کنم از همه اعضای خانواده دانشکده مهندسی کامپیوتر اصفهان به ویژه دوستانم که بهترین روزهای زندگی من را رقم زدند.

عارف یزدخواستی فروردین ۱۴۰۴

چکیده

سیستمهای گفتگوی وظیفهگرا^۱ نقش محوری در ارائه خدمات شخصی سازی شده از طریق تعاملات انسان و هوش مصنوعي ايفا ميكنند. با اين حال، اين سيستمها با چالشهاي مهمي از جمله شخصي سازي ناكافي، مشکل شروع سرد^۲ و نگرانیهای مربوط به حریم خصوصی مواجه هستند. این مسائل مانع از توانایی آنها در ارائه تجربیات کاربری یکیارچه و قابل اعتماد می شود. علاوه بر این، داده های محدود کاربر اغلب دشواری ایجاد تعاملات شخصی سازی شده مؤثر را تشدید می کند، در حالی که عدم رعایت مقررات جهانی حریم خصوصی، استقرار آنها را پیچیده تر می کند. برای پر داختن به این چالش ها، ما یک رو یکر د حدید تحت عنوان "MindMeld" پیشنهاد میکنیم که تکنیکهای پیشرفتهای را برای شخصی سازی، نماگرکاربر^۳ و حفظ حریم خصوصی ادغام میکند. این سیستم از تنظیم سریع ٔ مدلهای زبانی بزرگ برای انطباق سریع با نیازهای خاص کاربر، حتی در سناریوهایی با دادههای محدود، بهره می برد. این سیستم شامل فیلتر مشارکتی مبتنی بر آیتم 0 است که با تحلیل احساسات ٔ بهبود یافته است تا بر مشکل شروع سرد غلبه کند و دقت توصیه را بهبود بخشد. علاوه بر این، MindMeld حق فراموش شدن^۷ را پیادهسازی می کند و کاربران را قادر می سازد تا داده های خود را بدون به خطر انداختن عملکرد سیستم، به صورت یو یا حذف کنند. این امر انطباق با استانداردهای جهانی حریم خصوصی را تضمین می کند و اعتماد کاربر را افزایش می دهد. با ترکیب یادگیری چندشات^ با تنظیم سریع، سیستم حتی در محیطهای با کمبود داده، به عملکرد قوی دست می یابد. اثر بخشی MindMeld با استفاده از معیارهای جامع، از جمله پیچیدگی ۹ ، تمایز ۱۰ ، میزان موفقیت ۱۱ ، نرخ تکمیل کار ۱۲ و امتیاز تعامل کاربر ۱۳ ارزیابی شد. نتایج، پیشرفتهایی را نسبت به رویکردهای موجود نشان می دهد. به طور خاص، میزان موفقیت در مقایسه با مطالعات مشابه ۱۷٪ افزایش یافته و تمایز ۱۲٪ بهبود یافته است. این یافتهها، توانایی سیستم را در

¹Task-oriented dialogue system (TODS)

²Cold start

³User profiling

⁴Prompt-tuning

⁵Item-based collaborative filtering

⁶Semantic analysis

⁷The right to be forgotton

⁸Few-shot learning

⁹Perplexity

¹⁰Distinct

¹¹Success rate

¹²Completion rate

¹³User engagement score

ارائه تعاملات شخصی سازی شده و کارآمد، ضمن حفظ حریم خصوصی و اعتماد کاربر، برجسته می کند. به طور کلی، MindMeld یک راه حل مقیاس پذیر و اخلاقی برای سیستم های گفتگوی وظیفه محور ارائه می دهد و شکاف هایی در شخصی سازی، حریم خصوصی و قابلیت استفاده را پر می کند.

واژگان کلیدی سیستم گفتگوی وظیفه گرا، نماگر کاربری، حق فراموشی، تنظیم سریع، فیلتر مشارکتی

فهرست مطالب

ج	ماویر 	فهرست تص
چ	بداول	فهرست ج
١	پیش گفتار	فصل ۱:
١	مقدمه	1.1
٣	بیان مسئله	۲.۱
۴	اهداف پژوهش	٣.١
۴	فرضیههای پژوهش	4.1
۵	سوالهای پژوهش	۵.۱
۵	نوآوریها و سهم پژوهش	۶.۱
٧	۱.۶.۱ تفاوتها و برتریها نسبت به کارهای پیشین	
٧	ساختار پایان نامه	٧.١
٩	مروری بر پژوهش های انجام شده	فصل ۲:
٩	مقدمه	1.7
١.	ادبیات پژوهش	۲.۲
١.	۱.۲.۲ سیستم گفتگو	
١٢	۲.۲.۲ سیستم گفتگوی وظیفه گرا	
١٢	٣.٢.٢ تنظيم سريع	
٧,٣	16 and 18 1 18 18 18 18 18 18 18 18 18 18 18 1	

و نماگر سازی کاربر	تنظيم سريع	گرا از طریق ا	گفتگوي وظيفه ً	رتقای سیستم

لب	مطا	ست	فهر

۱۳	۵.۲.۲ شروع سرد	
۱۳	۶.۲.۲ فیلترسازی مبتنی بر آیتم	
14	۷.۲.۲ تحلیل احساسات	
14	۸.۲.۲ حق فراموشی	
14	۹.۲.۲ یادگیری چند شات	
14	۱۰.۲.۲ یادگیری بدون شات	
۱۵	مروری برپیشینه پژوهش	٣.٢
۱۵	۱.۳.۲ سیستم های گفتگو	
۱۵	۱.۱.۳.۲ سیستم های گفتگوی وظیفه گرا	
۲.	۲.۱.۳.۲ سیستم گفتگوی دامنه باز	
۲۳	۲.۳.۲ تنظیم سریع و تکنیک های انطباق مدل	
٣٢	۳.۳.۲ نماگر کاربری	
٣٢	۱.۳.۳.۲ تکنیکهای نماگر صریح و ضمنی	
3	۲.۳.۳.۲ تحلیل احساسات و فیلتر کردن مبتنی بر آیتم	
٣٨	۳.۳.۳.۲ تکنیکهای نماگر سازی کاربر برای افزایش حریم خصوصی	
۴.	جمع بندی	4.7
47	روش پیشنهادی	فصل ۳:
47		1.7
۴۳	جمع آوری و آماده سازی داده ها	۲.۳
۴٧	معماری سیستم	٣.٣
۴٧	۱.۳.۳ مراحل تولید پاسخ	
۵١	۲.۳.۳ ویژگی های کلیدی پرداخته شده در معماری	
۵١	ماژول درک مکالمه	۴.۳
۵۴	ماژول تولید پاسخ	۵.۳
۵۶	۱.۵.۳ مديريت تاريخچه تعاملات	

طالب	فهرست مع	ستم گفتگوی وظیفه گرا از طریق تنظیم سریع و نماگرسازی کاربر	ارتقای سی
۵۶		۲.۵.۳ فرآیند پاکسازی داده	
۵۶		۳.۵.۳ واکنشهای کاربر به پاسخها	
۵۷			۶.۳
۵۷		۱.۶.۳ نماگرسازی ساده	
۵۸		۲.۶.۳ تحلیل احساسات بر اساس برچسبهای کاربر	
۵۹		۳.۶.۳ فیلتر مبتنی بر آیتم	
۶١		'	
۶١		۵.۶.۳ مکانیزم بازخورد	
۶۲		33 3.\J.	٧.٣
, ,		عيبوديري	• • •
۶۳		: ارزیابی و تحلیل نتایج	فصل ۴:
۶۳		مقدمه	1.4
۶۳		مجموعه دادههای مورد استفاده	7.4
94		۱.۲.۴ مجموعه داده موویلنز	
۶۵		۲.۲.۴ رویکردهای ایجاد مجموعه داده	
99		۱ مجموعه داده تست	۳.۴
99		ٔ ابرپارامترها	4.4
99		۱.۴.۴ ابرپارامترهای تنظیم سریع و تولید پاسخ	
۶۸		۲.۴.۴ ابرپارامترهای آموزشی	
99		۳.۴.۴ تعامل ابرپارامترها	
99) معیارهای ارزیابی	۵.۴
٧٠		۱.۵.۴ معیار گیجی	
٧٠		۲.۵.۴ معیار تمایز	
٧١		۳.۵.۴ معیار میزان موفقیت	
٧١		۴.۵.۴ معیار نرخ تکمیل	
٧٢		۵.۵.۴ معیار امتیاز تعامل کاربر	

<u>لمالب</u>	فهرست مع	م گفتگوی وظیفه گرا از طریق تنظیم سریع و نماگر سازی کاربر	ارتقای سیست
٧٣		۶.۵.۴ مطابقت تنوع نماگر	
٧٣			۶.۴
٧۵		۱.۶.۴ تاثیر ماژول نماگر کاربری بر رضایت کاربران	
٧۵		۱.۱.۶.۴ ماژول تحلیل معنایی	
٧۶		۲.۱.۶.۴ ماژول فیلتر مشارکتی	
٧۶		۳.۱.۶.۴ بدون هیچ گونه نماگر کاربری	
٧ <i>/</i>		C	
		۲.۶.۴ تاثیر کاهش طول بیشینه متن تولیدی توسط مدل	
٧۶		۳.۶.۴ جمع بندی	
٧٧		نتایج نهایی و مقایسه با کارهای موجود	٧.۴
٧٧		۱.۷.۴ نتایج نهایی	
٧٧		۲.۷.۴ مقایسه با کارهای موجود	
٧٩		۳.۷.۴ ارزیابی انسانی	
٨٠		۴.۷.۴ رابط کاربری برای ارزیابی انسانی	
۸١		نتیجهگیری	۸.۴
۸۴		جمع بندی و پیشنهادهایی برای ادامه پژوهش	فصل ۵:
۸۴		مقدمه	١.۵
۸۵		روش پیشنهادی	۲.۵
۸۵		نوآوری و دستاوردهای پژوهش	٣.۵
		۱.۳.۵ پیشرفت در شخصی سازی	
		۲.۳.۵ حل مشکل شروع سرد	
		_	
		۳.۳.۵ ادغام حق فراموشی و حریم خصوصی	
		۴.۳.۵ سازگاری با دامنه های جدید	
		۵.۳.۵ زمینههای فراگیر	
٨٨		مشارکت و نوآوری	4.0

۸۸	۱.۱.۴.۵ شخصی سازی در سیستم های گفتگو	
٨٩	۲.۱.۴.۵ حریم خصوصی و هوش مصنوعی اخلاقی	
٨٩	۳.۱.۴.۵ معیارها و چارچوب ارزیابی	
٨٩	۴.۱.۴.۵ تکنیک ها و روش های بدیع	
۹.	نتایج پژوهش	۵.۵
۹.	۱.۵.۵ بهبود شخصی سازی	
91	۲.۵.۵ حل مشكل شروع سرد	
91	۳.۵.۵ ارزیابی جامع	
97	پیشنهادهایی برای تحقیقات آینده	۶.۵
97	۱.۶.۵ پیشبرد تکنیک های شخصی سازی	
97	۱.۱.۶.۵ نماگر کاربری پیشرفته	
97	۲.۱.۶.۵ فیلتر مشارکتی و ترکیبی	
93	۲.۶.۵ گسترش چارچوب های ارزیابی	
93	۳.۶.۵ یکپارچه سازی مدل های پیشرفته	
94	محدودیت ها و چالش ها	٧.۵
94	۱.۷.۵ محدودیت داده ها	
94	۲.۷.۵ محدودیت های محاسباتی	
٩۵	۳.۷.۵ چالش های نماگر کاربری	
٩۵	۴.۷.۵ نگرانی های حفظ حریم خصوصی	
٩۵	۵.۷.۵ چالش های ارزیابی	
98	۶.۷.۵ محدودیت های مدل	
98	۷.۷.۵ چالش های تنظیم سریع	
98	۸.۷.۵ شخصی سازی پاسخ پویا	
٩٨		مراجع

فهرست تصاوير

١.٢	معماری سیستم InstructTODS [۶] معماری سیستم	۱۸
	معماری ایجاد یک سیستم گفتگوی شخصی با تنظیم سریع [۱۵]	
۱.۲	معماری سیستم	۴۸
1.4	پیکربندی مدل	٧۴
۲.۴	مقایسه مقادیر معیارهای ارزیابی با کارهای موجود	٧٨
	رابط کار یای طراحہ شدہ	

فهرست جداول

۴.	•	•		•					•	•	•	•								•		ده	ش	ام	نج	، ا	ای	ھر	ئشر	وه	پژ	مه	ايس	مق)	١	۲.
44				•	•			•	ز	لن	ی	وو	ه م	اد.	ه د	وع	دم	حج.	ز ،	ه ا	لد	ش	ڄه	ر-	کپا	ړ	ی	ەھا	داد	ز د	ے ا	ای	ونه	نم	,	١	۳.
٧۵																						•						ىي	ايش	س	فر	وه	JU	مط	1	١	۴.
٧٧																																					
٨٠																																					

فصل ۱

پیش گفتار

۱.۱ مقدمه

سیستمهای گفتگوی وظیفه گرا به عنوان یکی از مهمترین ابزارهای تعامل انسان و ماشین، نقش اساسی در بهبود تجربه کاربری در حوزههایی مانند سیستمهای توصیه گر، خدمات مشتری و تجارت الکترونیک ایفا می کنند. این سیستمها با درک پرسشهای کاربران و ارائه پاسخهای متناسب، تجربهای طبیعی تر و مؤثر را در تعاملات کاربران با سیستم فراهم می کنند. با این حال، چالشهای زیادی از جمله نیاز به تنظیم دقیق مدلهای زبانی، شخصی سازی پاسخها بر اساس ترجیحات کاربران، مشکل شروع سرد برای کاربران جدید و نگرانی های مربوط به حریم خصوصی همچنان به عنوان موانع اصلی در مسیر پیشرفت این فناوری ها مطرح هستند.

یکی از مهمترین چالشهای این حوزه، شخصی سازی پاسخها و انطباق پذیری سیستم با نیازهای خاص هر کاربر است. در بسیاری از روشهای موجود، اطلاعات کاربر به صورت ایستا در سیستم ذخیره می شود، اما عدم تطبیق آن با تغییرات در رفتار و سلیقه کاربران باعث کاهش دقت توصیه ها و کاهش رضایت کاربر به مرور زمان می شود. علاوه بر این، مشکل شروع سرد، یعنی ناتوانی سیستم در ارائه پاسخهای دقیق به کاربران جدید که سابقه ای در سیستم ندارند، یکی از مسائل جدی در سیستم های توصیه گر و گفتگوی وظیفه گرا است. از سوی دیگر، حفظ حریم خصوصی کاربران یکی دیگر از چالشهای کلیدی در این زمینه است؛ کاربران نیاز دارند که داده هایشان در صورت در خواست حذف شود، اما بسیاری از روشهای سنتی قابلیت اجرایی مؤثری در این زمینه ندارند.

در کنار این چالشها، روشهای تنظیم دقیق مدلهای زبانی، اگرچه باعث بهبود عملکرد سیستمهای گفتگوی وظیفه گرا می شوند، اما به دلیل نیاز به منابع محاسباتی بسیار بالا و زمان طولانی پردازش، محدودیتهایی را ایجاد

میکنند. علاوه بر این، روشهای سنتی تنظیم دقیق معمولاً نیازمند حجم وسیعی از دادههای آموزش هستند که در بسیاری از موارد بهراحتی در دسترس نیستند. به همین دلیل، در سالهای اخیر استفاده از روش تنظیم سریع مورد توجه قرار گرفته است، چرا که این روش بدون نیاز به تغییر تمام پارامترهای مدل، امکان انطباق سریع تر و مؤثرتر را با دامنه های خاص فراهم می کند.

این پژوهش با هدف ارائه یک چارچوب جدید برای بهبود سیستم های گفتگوی وظیفه گرا، ترکیبی از تکنیکهای تنظیم سریع و نماگرسازی پویا را پیشنهاد میدهد. در این روش، ابتدا دادههای مرتبط با کاربر از طریق ترکیب حلیل احساسات برچسبهای کاربر، فیلتر مشارکتی مبتنی بر آیتم، و تحلیل بازخورد کاربر استخراج شده و سپس با استفاده از تکنیکهای تنظیم سریع و با استفاده از قدرت مدلهای زبانی برای پاسخگویی دقیقتر و شخصی سازی شده تنظیم می شود. این سیستم همچنین امکان حذف داده های کاربر را مطابق با حق فراموشی فراهم ميكند تا از حريم خصوصي كاربران محافظت شود.

با توجه به این رویکرد نوآورانه، انتظار می رود که نتایج این تحقیق بتواند راه را برای پیشرفت های آینده در حوزه شخصی سازی سیستمهای گفتگوی وظیفه گرا هموار کند و الگویی برای بهبود تعاملات کاربر-ماشین در حوزههای مختلف از جمله تجارت الکترونیک، خدمات مشتریان، و سیستمهای یادگیری هوشمند فراهم آورد.

- سیستمهای گفتگوی وظیفه گرا به عنوان یکی از مهمترین ابزارهای تعامل انسان و ماشین، نقش اساسی در بهبود تجربه کاربری در حوزههایی مانند سیستمهای توصیهگر، خدمات مشتری و تجارت الكترونيك ايفا ميكنند [۴]. اين سيستمها با درك پرسشهاي كاربران و ارائه پاسخهاي متناسب، تجربهاي طبیعی تر و مؤثر را در تعاملات کاربران با سیستم فراهم می کنند [۳]. با این حال، چالشهای زیادی از جمله نیاز به تنظیم دقیق مدلهای زبانی، شخصی سازی پاسخها بر اساس ترجیحات کاربران، مشکل شروع سرد برای کاربران جدید و نگرانی های مربوط به حریم خصوصی همچنان به عنوان موانع اصلی در مسیر پیشرفت این فناوری ها مطرح هستند [۲۸].

یکی از مهمترین چالشهای این حوزه، شخصی سازی پاسخها و انطباق پذیری سیستم با نیازهای خاص هر کاربر است. در بسیاری از روشهای موجود، اطلاعات کاربر به صورت ایستا در سیستم ذخیره می شود، اما عدم تطبیق آن با تغییرات در رفتار و سلیقه کاربران باعث کاهش دقت توصیهها و کاهش رضایت کاربر به مرور زمان مي شود [۲].

علاوه بر این، مشکل شروع سرد، یعنی ناتوانی سیستم در ارائه پاسخهای دقیق به کاربران جدید که سابقهای در سیستم ندارند، یکی از مسائل جدی در سیستم های توصیه گر و گفتگوی وظیفه گرا است [۲۸]. از سوی دیگر، حفظ حریم خصوصی کاربران یکی دیگر از چالشهای کلیدی در این زمینه است؛ کاربران نیاز دارند که داده هایشان در صورت درخواست حذف شود، اما بسیاری از روشهای سنتی قابلیت اجرایی مؤثری در این زمينه ندارند [۲۹].

در کنار این چالشها، روشهای تنظیم دقیق مدلهای زبانی، اگرچه باعث بهبود عملکرد سیستمهای گفتگوی وظیفه گرا می شوند، اما به دلیل نیاز به منابع محاسباتی بسیار بالا و زمان طولانی پردازش، محدودیت هایی را ایجاد ميكنند [١۵]. علاوه بر اين، روشهاي سنتي تنظيم دقيق معمولاً نيازمند حجم وسيعي از دادههاي آموزش هستند که در بسیاری از موارد بهراحتی در دسترس نیستند. به همین دلیل، در سالهای اخیر استفاده از روش تنظیم سریع مورد توجه قرار گرفته است، چرا که این روش بدون نیاز به تغییر تمام پارامترهای مدل، امکان انطباق سریعتر و مؤثرتر را با دامنههای خاص فراهم می کند [؟].

این پژوهش با هدف ارائه یک چارچوب جدید برای بهبود سیستم های گفتگوی وظیفه گرا، ترکیبی از تکنیکهای تنظیم سریع و نماگرسازی پویا را پیشنهاد میدهد. در این روش، ابتدا دادههای مرتبط با کاربر از طریق ترکیب حلیل احساسات برچسبهای کاربر، فیلتر مشارکتی مبتنی بر آیتم، و تحلیل بازخورد کاربر استخراج شده و سپس با استفاده از تکنیکهای تنظیم سریع و با استفاده از قدرت مدلهای زبانی برای پاسخگویی دقیق تر و شخصی سازی شده تنظیم می شود [۹]. این سیستم همچنین امکان حذف داده های کاربر را مطابق با حق فراموشی فراهم ميكند تا از حريم خصوصي كاربران محافظت شود [٢٩].

با توجه به این رویکرد نوآورانه، انتظار می رود که نتایج این تحقیق بتواند راه را برای پیشرفتهای آینده در حوزه شخصی سازی سیستمهای گفتگوی وظیفه گرا هموار کند و الگویی برای بهبود تعاملات کاربر-ماشین در حوزههای مختلف از جمله تجارت الكترونيك، خدمات مشتريان، و سيستمهاي يادگيري هوشمند فراهم آورد [۵].

سان مسئله 7.1

تحقیقات موجود در حوزه سیستمهای گفتگوی وظیفه گرا به رغم پیشرفتهای چشمگیر، همچنان دارای كاستى هايى هستند:

- نبود تمرکز بر حفظ حریم خصوصی کاربران: بسیاری از سیستمهای موجود دادههای کاربر را بدون امکان حذف یا اصلاح ذخیره می کنند، که می تواند منجر به نگرانی های امنیتی و اخلاقی شود.
- نماگرسازی ناکارآمد: روش های موجود در نماگرسازی کاربران اغلب تنها به استفاده از یک تکنیک محدود هستند و از روش هایی مانند بازخورد موثر کاربران و نماگر پویا برای بهروزرسانی مدلها استفاده نمی کنند.
- نیاز به منابع سخت افزاری قدرتمند: تنظیم دقیق مدلهای زبانی به منابع عظیم سخت افزاری نیاز دارد که اجرای آن را برای بسیاری از کاربران و سازمانها دشوار میکند.

روشهای متعددی با استفاده از متدهای مختلف هم با و هم بدون استفاده از مدلهای زبانی طی سال های اخیر ارایه شده است اما آنها نیز دارای کاستی هایی در کار خود هستند:

- نبود تنوع در روشهای نماگرسازی: تحقیقات فعلی عمدتاً به یک رویکرد محدود میشوند، در حالی که ترکیب روشهای مختلف میتواند به دقت بیشتری در شخصی سازی پاسخها منجر شود که در نهایت به بهبود سیستم و افزایش کیفیت مکالمه و رضایت کاربر منجر می شوند.
- مشکلات شروع سرد: سیستمهای موجود در مواجهه با کاربران جدید یا دادههای ناکافی، عملکرد ضعیفی دارند.
- عدم امکان تنظیم سریع: بیشتر تحقیقات به تنظیم دقیق مدل وابسته هستند که نه تنها زمانبر و پرهزینه
 است، بلکه انعطاف پذیری کمتری نسبت به تنظیم سریع دارد.
- عدم رعایت حق فراموشی: کاربران نمی توانند داده های خود را حذف یا به روزرسانی کنند، که این مسئله اعتماد به سیستم را کاهش می دهد.

۳.۱ اهداف پژوهش

اهداف پژوهش باید منعکسکننده چالشهای اصلی، گپهای موجود در ادبیات، و راهحلهایی باشد که تحقیق حاضر ارائه می دهد.

هدف از این تحقیق ارائه روشی مبتنی بر استفاده از تکنیکهای تنظیم سریع به همراه پروفایل سازی کاربر جهت ارتقای سیستم های گفتگوی وظیفه گرا و بهبود آنها است.

۴.۱ فرضیههای پژوهش

فرضیه اصلی پژوهش به صورت زیر است.

استفاده از روش ترکیبی نماگرسازی کاربر به همراه تنظیم سریع در سیستمهای گفتگوی وظیفه گرا می تواند به طور موثری منجر به ارتقای عملکرد آنها در یاسخگویی به نیازهای کاربران گردد.

این فرضیه به صورت مستقیم به بررسی نحوه استفاده از نماگر کاربر و تنظیم سریع برای بهبود معیارهایی چون رضایت کاربر، تعامل، و دقت پاسخها میپردازد. ترکیب این دو روش، با رویکردی جامعتر، مشکلاتی نظیر شروع سرد، حریم خصوصی و تعاملات بلندمدت کاربر را هدف قرار میدهد.

سوالهاي پژوهش

در این بخش، سوالات پژوهش بیان شده است. این فرضیات مبتنی بر شکافهای موجود در ادبیات پژوهشی و نیازهای سیستمهای گفتگوی وظیفهگرا تدوین شدهاند.

- ۱. استفاده از تنظیم سریع به چه صورت می تواند منجر به ارتقای سیستم گفتگوی وظیفه گرا شود؟
- ۲. استفاده از دادههای نماگر کاربر در سیستمهای گفتگوی وظیفه گرا از چه راههایی بر رفتار و تعامل کاربر تأثیر می گذارد و چگونه می توان از این اطلاعات برای بهبود عملکرد کلی سیستم گفتگو استفاده کرد؟
- ۳. چه ویژگیها و شاخصهایی باید در نماگرسازی کاربر در سیستمهای گفتگوی وظیفه گرا مورد توجه قرار گيرند؟

نوآوریها و سهم پژوهش

در این بخش، نوآوریها و سهم علمی پژوهش حاضر با توجه به دستاوردهای اصلی و ایدههای منحصر بهفرد آن ارائه میشود.

۱. معرفی رویکرد ترکیبی تنظیم سریع و نماگرسازی کاربر

یکی از مهمترین نوآوریهای پژوهش حاضر، معرفی یک رویکرد ترکیبی است که از تنظیم سریع و نماگرسازی پیشرفته کاربر بهره میبرد. این رویکرد نشان میدهد که چگونه تلفیق دادههای شخصی سازی شده با تنظیم سریع میتواند به بهبود پاسخدهی و رضایت کاربر منجر شود. در این راستا، یک مدل مفهومی برای ادغام داده های کاربر و تنظیم سریع ارائه شده است که قابلیت استفاده در دیگر حوزه های سیستم های توصیه گر را نیز دارد. این رویکرد به طور خاص در شرایطی که داده های کاربر محدود است، مانند مشکل شروع سرد ، عملکرد بهتری از خود نشان میدهد.

۲. تاکید بر حریم خصوصی کاربران از طریق پیادهسازی حق فراموشی

یژوهش حاضر با ارائه مکانیز می برای حذف دادههای کاربران، به مسئله حفظ حریم خصوصی به صورت جدی پرداخته است. حق فراموشی به کاربران اجازه می دهد داده های خود را به صورت یو یا حذف کنند بدون اینکه عملکرد کلی سیستم تحت تأثیر قرار گیرد. این رویکرد نه تنها اعتماد کاربر را افزایش می دهد، بلکه با قوانین جهانی حفظ حریم خصوصی هماهنگ است. این موضوع به عنوان یکی از نوآوریهای یژوهش شناخته می شود که در ادبیات پیشین به ندرت مورد توجه قرار گرفته است.

۳. حل مشكلات شروع سرد با رويكردهاى متنوع

مشکل شروع سرد یکی از چالشهای سیستمهای توصیه گر و گفتگوی وظیفه گرا است. این پژوهش با استفاده از ترکیبی از رویکردهای مختلف مانند فیلتر مشارکتی مبتنی بر آیتم و تحلیل احساسات، به حل این مشکل پرداخته است. به عنوان مثال، از تحلیل احساسات برای استخراج علایق کاربر از برچسبها و نظرات اولیه استفاده شده است. همچنین، فیلتر مشارکتی مبتنی بر آیتم به شناسایی علایق مشترک بین کاربران جدید و قدیمی کمک کرده است. این رویکردها نه تنها به کاهش مشکل شروع سرد کمک می کنند، بلکه دقت و تنوع پیشنهادات برای هرکاربر را نیز افزایش می دهند.

۴. پیادهسازی و ترکیب مکانیزمهای مختلف برای نماگرسازی کاربر

یکی از نوآوریهای عملی پژوهش فوق، پیادهسازی و ترکیب مکانیزمهای مختلفی مانند تحلیل احساسات و فیلتر مشارکتی مبتنی بر آیتم برای نماگرسازی کاربر است. با استفاده از مدلهای از پیش آموزش دیده، تحلیل احساسات از برچسبهای کاربران انجام شده و برای شناسایی ژانرها و فیلمهای محبوب کاربر با استفاده شده است. همچنین، از فیلتر مشارکتی مبتنی بر آیتم جهت یافتن آیتمهای مورد علاقه کاربر با توجه به سابقه علاقه بقیه کاربران به آیتمهای مشابه استفاده شده است. این ترکیب منجر به ایجاد نماگر کاربری غنی تر و دقیق تری شده است که به بهبود عملکرد سیستم کمک می کند.

۵. طراحی معماری چند ماژولی برای سیستمهای گفتگوی وظیفه گرا

معماری پیشنهادی در این پژوهش شامل چندین ماژول است که هر یک وظایف خاصی را در سیستم گفتگوی وظیفه گرا انجام می دهند. این ماژول ها عبارتند از:

- ماژول درک گفتگو: این ماژول برای غنیسازی پرسوجوهای کاربران طراحی شده است.
- ماژول تولید پاسخ: این ماژول با استفاده از مدلهای تنظیم شده، پاسخهایی دقیق و مرتبط تولید می کند.
- ماژول پروفایل و شخصی سازی: این ماژول بر اساس داده های نماگر کاربر و فیلترهای پویا، یاسخهای شخصی سازی شده ای ارائه می دهد.
- این معماری چند ماژولی نه تنها انعطاف پذیری بالایی دارد، بلکه امکان ادغام با سایر سیستمهای هوشمند را نیز فراهم میکند.

ارزیابی عملکرد با معیارهای متنوع

برای ارزیابی جامع سیستم، معیارهای متنوعی مانند نرخ موفقیت، نرخ تکمیل، امتیاز تعامل کاربر، دقت توصیه شخصی، و تطابق تنوع نماگر مورد استفاده قرار گرفتهاند. این معیارها به طور خاص برای ارزیابی جنبه های مختلف عملکرد سیستم طراحی شدهاند. به عنوان مثال، نرخ موفقیت و نرخ تکمیل نشان دهنده كارايي سيستم در انجام وظايف است، در حالي كه امتياز تعامل كاربر به سنجش رضايت كاربر مي پردازد. این رویکرد ارزیابی چندبعدی، دقت و جامعیت نتایج را افزایش داده است.

تفاوتها و برتریها نسبت به کارهای پیشین

یژوهش حاضر در مقایسه با کارهای پیشین، ویژگیها و برتریهای زیر را دارد:

- حل مشكلات حريم خصوصي: در مقايسه با ديگر تحقيقات، اين يژوهش به مسئله حفظ حريم خصوصي يرداخته و مكانيزم حذف دادهها را ييادهسازي كرده است.
- شخصی سازی پیشرفته: ترکیب سه رویکرد (نماگرسازی ساده، تحلیل احساسات، و فیلتر مشارکتی) باعث شده است که نماگرهای کاربری دقیق تر و توصیه ها مرتبط تر شوند.
- كاهش نياز به سختافزار پيشرفته: با استفاده از تنظيم سريع به جاى تنظيم دقيق، اين پژوهش هزينه محاسباتی را کاهش داده و کارایی سیستم را بهبود بخشیده است.
- حل مشكل شروع سرد: راهكارهاى ارائهشده، امكان تعامل موثر با كاربران جديد حتى در صورت عدم وجود دادههای کافی را فراهم کردهاست.

ساختار پایان نامه ٧.١

فصل دوم بررسی ادبیات پژوهش است که شامل مروری بر اهمیت سیستمهای گفتگوی وظیفهگرا و زمینه های مرتبط آن است.

مفاهیم اصلی شامل سیستمهای گفتگوی وظیفه گرا و انواع فرعی آن (به عنوان مثال، سیستم های وظیفه محور و دامنه باز)، تنظیم سریع و مزایای آن نسبت به تنظیم دقیق، تکنیکهای نماگر کاربری، از جمله تجزیه و تحلیل احساسات و فیلترکردن مشارکتی و در نهایت چالش هایی مانند مسائل مربوط به شروع سرد و نگرانیهای مربوط به حریم خصوصی مورد بررسی قرار خواهدگرفت. در ادامه به بررسی آثار مرتبط مقایسه تفصیلی تحقیقات قبلی با تمرکز بر اثربخشی تنظیم سریع در پردازش زبان طبیعی، نقش شخصی سازی در سیستم های گفتگوی وظیفه گرا و محدودیت های رویکردهای موجود در راه حل های حریم خصوصی و شروع سرد پرداخته شده است.

این بخش با شناسایی شکافهایی به پایان میرسد که چارچوب پیشنهادی به دنبال رفع آن است.

فصل سوم روش شناسی است که در ابتدا رویکرد کلی و طرح تحقیق را توضیح می دهد.

جمع آوری و آماده سازی داده ها و جزئیات استفاده از مجموعه داده های مووی لنز و تبدیل آن به داده های مکالمه مانند به تفضیل شرح داده شده است.

در ادامه معماری سیستم و توضیح به تفیکی برای هر ماژول (به عنوان مثال، درک گفتگو، منطق شخصی سازی)، جریان پرسه از زمان ورود به سیستم و پردازش آن در معماری فوق آورده شده است.

پیاده سازی های خاص ماژول مانند درک گفتگو استخراج موجودیت و اصلاح پرس و جو، ماژول تولید پاسخ با بهرهگیری تنظیم سریع و انطباق با حق فراموشی و همچنین منطق شخصی سازی یعنی روشهای نماگرسازی کاربر، تجزیه و تحلیل احساسات، و فیلترکردن مشارکتی ارایه شده است.

فصل چهارم شامل نتایج ارزیابی نهایی سیستم است.

در ابتدا به بررسی اجمالی مجموعه داده مووی لنز و پیش پردازش آن پرداخته شده است.

نتایج ارزیابی برای معیارهای مختلف ارایه شده و تجزیه و تحلیل یافته ها به همراه آنالیز حساسیت هر بخش سیستم مانند تاثیر نماگر کاربری بر کیفیت پاسخ نقش مکانیسم های حق فراموشی در اعتماد کاربر و عملکرد سیستم شرح داده شده است.

فصل پنجم بحث و نتیجه گیری است که اهداف و روش تحقیق را بیان می کند.

یافته های کلیدی مانند بهبود عملکرد سیستمهای گفتگوی وظیفه گرا با تنظیم سریع و نماگر کاربری، افزایش تعامل کاربر از طریق توصیه های شخصی شده، استفاده از حق فراموشی و پرداختن به مسائل مربوط به شروع سرد و حریم خصوصی شرح داده شده است.

در ادامه به محدودیتها و چالشهای برخورد شده در مسیر پژوهش مانند محدودیتهای سختافزاری که اندازه مدل و قابلیتهای تنظیم دقیق را محدود می کند و چالشهای ایجاد مجموعه داده و مقیاس پذیری پرداخته شده است.

همچنین در مورد کار آینده و کاوش در روشهای پیشرفته نماگر و مجموعه دادههای غنی تر به همراه گسترش چارچوب به حوزههای دیگر فراتر از توصیههای فیلم صحبت شده است.

فصل ۲

مروری بر پژوهشهای انجام شده

۱.۲ مقدمه

فصل دوم پایان نامه به بررسی پیشینه و ادبیات پژوهش اختصاص دارد که هدف آن ایجاد یک دیدگاه جامع و منسجم نسبت به موضوع پژوهش است. در بخش ۲.۲، به مرور ادبیات پژوهش پرداخته شده و مفاهیم کلیدی مرتبط با سیستمهای گفتگو به خصوص سیستمهای گفتگو وظیفه گرا، تنظیم سریع مدلها، و نماگرسازی کاربر معرفی شده است. این بخش، زمینه ساز درک بهتر پژوهشهای پیشین و نوآوری های مطرح شده در این حوزه است. در بخش ۳.۲، پیشینه پژوهش بررسی می شود که شامل تحلیل و مقایسه مقالات علمی مرتبط در قالب دسته بندی های زیر است:

• سیستمهای گفتگو:

سیستم های گفتگوی وظیفه گرا: به بررسی مدلها و تکنیک هایی پرداخته شده است که برای تعامل هدفمند با کاربران طراحی شده اند.

سیستمهای گفتگوی دامنهباز: این بخش به سیستمهایی میپردازد که قابلیت تعامل با کاربران در موضوعات متنوع و غیر محدود را دارند.

• تنظیم سریع و تکنیکهای انطباق مدل:

این بخش روشهایی را بررسی میکند که برای بهبود عملکرد مدلهای زبانی بدون نیاز به تنظیم دقیق

¹Background Research

²Literature Review

گسترده استفاده می شوند.

• نماگرسازی کاربر:

نماگر صریح و ضمنی: تکنیکهای مرتبط با جمع آوری داده های صریح (مانند اطلاعات جمعیت شناختی) و داده های ضمنی (مانند رفتار کاربران) بیان شده است.

تحلیل احساسات و فیلتر کردن مبتنی بر آیتم: تکنیکهایی که از تحلیل رفتار کاربران برای ارائه پیشنهادهای شخصی سازی شده استفاده می کنند.

تکنیکهای نماگرسازی با تمرکز بر حریم خصوصی: روشهایی که به منظور افزایش حریم خصوصی در نماگرسازی به ویژه حق فراموشی در سیستمهای گفتگو استفاده می شود بیان شده است.

این فصل تلاش می کند از طریق این دسته بندی ها، به شناسایی و تحلیل نقاط قوت، ضعف و شکاف های موجود در پژوهش های پیشین بپردازد و زمینه ای برای ارائه نوآوری های پژوهشی فراهم کند.

۲.۲ ادبیات پژوهش

۱.۲.۲ سیستم گفتگو

سیستمهای گفتگو^۱، به سامانههای مبتنی بر هوش مصنوعی گفته می شود که توانایی برقراری ارتباط طبیعی با کاربران از طریق زبان گفتاری یا نوشتاری را دارند. این سیستمها هدف اصلی شان کمک به کاربران در انجام وظایف خاص یا ارائه اطلاعات مورد نیاز است. در سیستمهای گفتگو، کاربران می توانند در خواستهایی را به زبان طبیعی مطرح کنند، و سیستم با درک ورودی کاربر، پاسخهای مرتبط و دقیق را ارائه میدهد. سیستمهای گفتگو را می توان به دو دسته کلی تقسیم کرد:

- ۱. سیستمهای گفتگو وظیفه گرا^۲: این سیستمها به منظور انجام وظایف خاص طراحی شدهاند، مانند رزرو بلیط، پرسش و پاسخهای پشتیبانی مشتری و خرید آنلاین. در این سیستمها، هدف اصلی رسیدن به یک نتیجه خاص است که با دریافت اطلاعات از کاربر و تعامل در مسیر هدف، به کاربر کمک می کند تا به هدف مورد نظر برسد.
- ۲. سیستمهای گفتگو آزاد^۳: این نوع سیستمها به گفتگوهای آزاد و عمومی پاسخ میدهند و محدود به موضوع خاصی نیستند. آنها بیشتر برای تعاملات اجتماعی و گفتگوی آزاد به کار میروند و به نوعی

¹Dialogue System

²Task-Oriented Dialogue Systems

³Open-Domain Dialogue Systems

طراحی شدهاند که توانایی پاسخگویی به سوالات متنوع کاربران را داشته باشند. برای مثال، سیستمهای چتباتهای اجتماعی یا رباتهای پاسخگویی در شبکههای اجتماعی نمونههایی از این دسته هستند.

اجزای اصلی سیستمهای گفتگو

سيستمهاي گفتگو معمولاً از سه مؤلفه اصلي تشكيل شدهاند:

- ۱. درک زبان طبیعی : این بخش مسئول تجزیه و تحلیل و تفسیر ورودی های کاربر به زبان طبیعی است. درک زبان طبیعی وظیفه ی شناسایی قصد کاربر و موجودیت ها را بر عهده دارد و کمک می کند سیستم مفهوم پرسش کاربر را درک کند.
- ۲. مدیریت گفتگو 7 : این بخش بر اساس داده های ورودی و خروجی های پیشین تصمیم گیری می کند. در سیستم های گفتگوی وظیفه گرا، مدیریت گفتگو به کاربر کمک می کند تا در مسیر دستیابی به هدف هدایت شود و درخواست های کاربر را برای رسیدن به هدف نهایی مدیریت می کند.
- ۳. تولید زبان طبیعی^۳: این مؤلفه وظیفه تولید پاسخ مناسب برای کاربر را بر عهده دارد. در این مرحله، اطلاعات پردازششده توسط سیستم به زبان طبیعی تبدیل می شود تا کاربر بتواند به صورت خوانا و قابل فهم به پاسخ خود دست یابد.

روشهای توسعه سیستمهای گفتگو

در توسعه سیستمهای گفتگو، روشهای متفاوتی به کار میرود که هر کدام دارای مزایا و معایب خود هستند:

- سیستمهای مبتنی بر قواعد: این روش به قوانین از پیش تعریف شده متکی است و برای گفتگوهای ساده و وظیفه گرا مناسب است.
- سیستمهای مبتنی بر یادگیری ماشین: از تکنیکهای یادگیری ماشین برای آموزش سیستم استفاده می شود و این روش امکان توسعه سیستمهای پیچیده تر را فراهم می کند. در این سیستمها، دادههای گذشته برای یادگیری و بهبود تعاملات آینده به کار می رود.
- مدلهای مبتنی بر زبان بزرگ[†]: استفاده از مدلهای زبان بزرگ مانند جیپی تی که توانایی پردازش و تولید زبان طبیعی را دارند، باعث بهبود دقت و طبیعی بودن سیستمهای گفتگو شده است. این مدلها به طور خاص در سیستمهای گفتگوی آزاد و گسترده کاربرد دارند.

¹Natural Language Undrestanding (NLU)

²Dialouge Management(DM)

³Natural Language Generation (NLG)

⁴LLM

کاربردهای سیستمهای گفتگو

سیستمهای گفتگو در حوزههای مختلفی کاربرد دارند، از جمله:

- پشتیبانی مشتری: پاسخ به سوالات متداول، راهنمایی مشتریان و رفع مشکلات آنها.
- دستیارهای مجازی: ارائه پیشنهادهای شخصی سازی شده به کاربران و کمک به انجام وظایف روزمره.
 - سیستمهای آموزشی: ایجاد تعاملات یادگیری برای آموزش زبان، مهارتهای جدید و مانند آن.
- توصیه گرهای هوشمند: ارائه پیشنهادهای شخصی مانند فیلم، موسیقی یا کتاب بر اساس ترجیحات کاربر.

۲.۲.۲ سیستم گفتگوی وظیفهگرا

سیستمهای گفتگوی وظیفه گرا به سیستمهایی اطلاق می شوند که هدف آنها کمک به کاربر در انجام وظایف خاص است. این سیستمها معمولاً در کاربردهایی مانند رزرو بلیط، پشتیبانی مشتری و توصیه گری محتوا استفاده می شوند. آنها با دریافت ورودی از کاربر، قصد کاربر را شناسایی کرده و اطلاعات مرتبط را از پایگاه دانش استخراج و به کاربر ارائه می دهند.

سیستم های گفتگوی وظیفه گرا را می توان به طور کلی به دو دسته طبقه بندی کرد که شامل رویکردهای خط لوله 7 و رویکردهای انتها 8 است. رویکرد خط لوله از چندین ماژول برای ایجاد پاسخ های سیستم استفاده می کند. در حالی که رویکرد انتها به انتها مستقیماً پاسخ هایی را از ورودی کاربر و پایگاه دانش 8 به صورت انتها به انتها تولید می کند. [8]

۳.۲.۲ تنظیم سریع

تنظیم سریع ^۵ روشی است که برای بهینه سازی مدلهای زبان بزرگ به منظور ارائه پاسخهای مناسب و شخصی سازی شده بر اساس ورودی های کاربر به کار می رود. این روش به جای تغییر پارامترهای داخلی مدل، یک ورودی ^۶ ثابت را به عنوان بخشی از ورودی تعریف می کند تا پاسخدهی مدل به شیوه ای خاص هدایت شود. تنظیم سریع روشی برای بهینه سازی خودکار یک پرامیت بدون ایجاد آن توسط کار دستی است. [۱۵]

¹Task-Oriented Dialogue System

²Pipeline

³End-to-end

⁴Knowledge Base (KB)

⁵Prompt-Tuning

⁶Prompt

۴.۲.۲ نماگرسازی کاربر

نماگرسازی کاربر V شامل جمع آوری اطلاعاتی از کاربران و تحلیل آنها به منظور شخصی سازی تجربه کاربری است. این نماگرها شامل ترجیحات، تاریخچه و تعاملات گذشته کاربر با سیستم است و به سیستم کمک می کند تا پاسخهای بهتری ارائه دهد $[\Upsilon^*]$.

انواع نماگر کاربری به شرح زیر است.

- نماگر کاربری صریح : شامل اطلاعاتی است که کاربر به طور مستقیم در اختیار سیستم قرار میدهد، مانند انتخاب ژانر فیلم مورد علاقه.
- نماگر کاربری ضمنی ۲: شامل اطلاعاتی است که سیستم از تعاملات و رفتار کاربر استنتاج می کند، مانند ژانرهای فیلمی که کاربر بیشتر به آنها علاقه نشان داده است. سیستم اطلاعات کاربر را از طریق رفتار و تعاملات او با سیستم به صورت غیر مستقیم جمع آوری می کند. برای مثال، سیستم از طریق تاریخچه جستجوی کاربر می تواند ژانرهای یرطرفداری که کاربر به آنها علاقه دارد را شناسایی کند.

۵.۲.۲ شروع سرد

در سیستم های توصیه گر، مشکل شروع سرد 7 زمانی رخ می دهد که سیستم داده های کافی از کاربر جدید برای ارائه توصیه های مناسب در اختیار ندارد. راه حل های مختلفی برای حل این مشکل و جود دارد، از جمله استفاده از ترجیحات عمومی یا دریافت اطلاعات اختصاصی از کاربر $[7\Lambda]$.

۶.۲.۲ فیلترسازی مبتنی بر آیتم

فیلترسازی مبتنی بر آیتم^۱ ، یک روش در سیستمهای توصیهگر است که به شباهت بین آیتمها برای پیشنهاد موارد جدید به کاربر تکیه میکند. در این روش، اگر کاربری یک آیتم را دوست داشته باشد، آیتمهای مشابه به او پیشنهاد میشود. این رویکرد به ویژه برای ایجاد پیشنهادها بر اساس الگوهای مشترک بین آیتمها بسیار کاربردی است [۱].

⁷User Profiling

¹Explicit User Profile

²Implicit User Profile

³Cold Start

⁴Item-Based Collaborative Filtering

۷.۲.۲ تحلیل احساسات

تحلیل احساسات 0 فر آیندی است که به شناسایی و طبقه بندی احساسات موجود در متنهای کاربران می پردازد. این روش در سیستمهای گفتگو کاربرد زیادی دارد، زیرا به سیستم این امکان را می دهد که پاسخهای بهتری بر اساس حالت روحی و احساسی کاربر ارائه دهد. برای مثال، اگر کاربر از عباراتی با احساسات منفی استفاده کند، سیستم می تواند پاسخهای همد لانه تری ارائه دهد [$^{\circ}$ 7].

۸.۲.۲ حق فراموشی

حق فراموشی ا به کاربران امکان می دهد که اطلاعات خود را از سیستم حذف کنند. در سیستم های گفتگو، این ویژگی به کاربران اطمینان می دهد که می توانند داده های شخصی خود را در هر زمانی از سیستم پاک کنند و پس از آن دیگر دیتاهای کاربر در دسترسی کسی قرار نگیرد. [۲۹] این مهفموم برای حفظ حریم شخصی کاربر در سیستم های گفتگو امری ضروری است.

۹.۲.۲ یادگیری چند شات

در یادگیری چند شات 7 ، مدل تنها با چند مثال محدود آموزش داده می شود و سپس می تواند و ظایف مشابه را با داده های کمی انجام دهد. این رویکرد برای تنظیم سریع مدل ها بدون نیاز به مجموعه داده های بزرگ استفاده می شود [۵] .

۱۰.۲.۲ یادگیری بدون شات

در یادگیری شات صفر "، مدل توانایی انجام وظایف جدید را بدون نیاز به دیدن دادههای نمونهای از آن وظیفه دارد. این روش برای تعمیمیذیری مدلها و سازگاری با وظایف جدید بسیار مهم است [۵] .

⁵Sentiment Analysis

¹Right to be Forgotten

²Few-Shot Learning

³Zero-Shot Learning

۳.۲ مروری برپیشینه پژوهش

۱.۳.۲ سیستمهای گفتگو

۱.۱.۳.۲ سیستم های گفتگوی وظیفه گرا

در پژوهش گفتگوی وظیفه گرا با یادگیری درون متنی [۳] ، نویسندگان یک رویکرد ترکیبی را ارائه می دهند که مدل های زبانی بزرگ را برای سیستم های گفتگوی وظیفه گرا با منطق تجاری ^۴ از پیش تعریف شده ترکیب می کند. این سیستم از مدل های زبانی بزرگ برای تبدیل مکالمات طبیعی به یک زبان دامنه خاص ^۵ استفاده می کند، و سپس از این زبان دامنه خاص برای اجرای وظایف مبتنی بر منطق تجاری استفاده می شود. این رویکرد از معماری های سنتی مبتنی بر هدف در درک زبان طبیعی فاصله گرفته و با بهره گیری از یادگیری درون متنی، توسعه و مقیاس پذیری سیستم های پیچیده گفتگو را تسهیل می کند.

پژوهش فوق محدودیتهای سیستمهای سنتی درک زبان طبیعی مبتنی بر هدف را نقد میکند. چالشهایی که در مقیاس بندی و مدیریت صدها هدف در سیستمهای وظیفه گرا وجود دارد، موجب می شود که فرآیند اشکال زدایی و بازخوردگیری به مراتب پیچیده تر شود. همچنین، سیستمهای مبتنی بر درک زبان طبیعی معمولاً نمی توانند به خوبی تغییرات طبیعی در عبارات کاربر را مدیریت کنند و این می تواند منجر به از دست رفتن اطلاعات حساس و یاسخهای کمتر مؤثر شود.

رویکرد ارائه شده در این پژوهش بر استفاده از مدلهای زبانی بزرگ برای ترجمه گفتگوهای طبیعی به زبان دامنه خاص تمرکز دارد. این ترجمه به سیستم اجازه می دهد تا بدون نیاز به اهداف از پیش تعریف شده، عبارات کاربر را پردازش کند. مدلهای زبانی بزرگ زمینه مکالمه را ضبط کرده و آن را به شکلی تبدیل می کند که توسط سیستم مدیریت گفتگو برای انجام وظایف استفاده شود. این فرآیند نیاز به تعریف مقاصد به صورت صریح را از بین می برد و مقیاس پذیری و انعطاف پذیری سیستم را افزایش می دهد.

این رویکرد در برابر روشهای سنتی درک زبان طبیعی مبتنی بر هدف آزمایش شده و نتایج نشان می دهند که روش پیشنهادی به تلاش توسعه دهنده کمتری نیاز دارد. به ویژه در شرایطی که تعداد وظایف افزایش می یابد، عملکرد بهتری در مدیریت گفتگوهای پیچیده دارد. علاوه بر این، انعطاف پذیری سیستم بدون نیاز به باز آموزی یا تعاریف پیچیده اهداف افزایش یافته است.

روش ارایه شده در این رساله بر شخصی سازی و نماگرسازی کاربر در سیستم های گفتگوی وظیفه گرا متمرکز است. در حالی که پژوهش [۳] بر مقیاس پذیری تمرکز دارد، روش ارایه شده با تنظیم سریع به دنبال بهبود تجربه

⁴Business Logic

⁵Domain specific language (DSL)

شخصی سازی شده کاربران است. همچنین، مدیریت شروع سرد و حریم خصوصی کاربران از و استفاده از رویکردهای نماگرسازی دقیق نیز پرداخته شده است درحالی که پژوهش فوق صحبتی از این موارد نکرده است. معماری ارائه شده شامل سه عنصر اصلی منطق تجاری، درک گفتگو، و تعمیر مکالمه است که با هم کار می کنند تا یک سیستم گفتگوی وظیفه گرا یکپارچه، پاسخگو و تطبیقی را ایجاد کنند. در اینجا یک تفکیک دقیق از هر مؤلفه و نحوه تعامل آنها برای مدیریت مؤثر تعاملات کاربر آورده شده است:

ماژول درک گفتگو

- هدف: پیامهای دریافتی کاربر را تفسیر می کند و با ترجمه مکالمه در حال انجام و پیام فعلی کاربر به یک قالب ساختاریافته، اغلب به صورت محموعهای از دستورات، زمینه گفتگو را حفظ می کند.
 - فرآيند
 - (آ) آخرین پیام کاربر را دریافت می کند و آن را در زمینه مکالمه فعلی ارزیابی می کند.
- (ب) مقاصد، موجودیتها و نشانههای متنی مرتبط مورد نیاز برای بهروزرسانی حالت مکالمه را تجزیه و تحلیل و استخراج می کند.
- (ج) دستورات خاصی را ایجاد می کند که می تواند مراحل بعدی مکالمه را اطلاع دهد. این دستورات ممکن است شامل اهداف سطح بالا (مانند ثبت سفارش یا لغو اشتراک) و اقدامات سطح پایین (مانند تأیید هویت یا درخواست تأیید) باشد.

۲. مدیر گفتگو

- هدف: به عنوان کنترل کننده اصلی جریان گفتگو، مدیریت وضعیت مکالمه و تأیید دستورات تولید شده توسط ماژول درک گفتگو اعمل می کند.
 - فرآبند
- (آ) اعتبارسنجی فرمان ۲: مدیر گفتگو بررسی می کند که آیا دستورات تولیدشده با قوانین مکالمه فعلی و وضعیت گفتگو مطابقت دارند یا خیر.
- (ب) مدیریت حالت: وضعیت مکالمه را بر اساس دستورات معتبر بهروزرسانی می کند و اطمینان حاصل می کند که درک دستیار گفتگو از مکالمه بهروز است.

¹Dialogue Understanding

²Command Validation

- (ج) تعمیر مکالمه ": اگر درک گفتگو ناهماهنگی ها یا خرابی ها را در مکالمه تشخیص دهد (به عنوان مثال، قصد مبهم کاربر یا اطلاعات ازدست رفته)، الگوهای تعمیر راهاندازی می شوند و در حالت مکالمه ادغام می شوند.
- (د) اجرای منطق تجاری^۱ مدیریت گفتگو با تعامل با ماژول منطق تجاری دستورات معتبر را اجرا می کند. به طور قطعی اقدامات و الگوهای تعمیر را پردازش می کند تا زمانی که ورودی کاربر جدید برای ادامه مورد نیاز باشد.

۳. اجرای منطق کسب و کار

- هدف: عملکردهای تجاری اصلی دستیار را اجرا میکند و دستورات تأیید شده توسط مدیر گفتگو را پیادهسازی میکند.
 - فرآيند
- (آ) مؤلفه منطق تجاری بر اساس وضعیت بهروزشده و دستورات معتبر، اقداماتی را مانند بازیابی اطلاعات، پردازش یک درخواست، یا بهروزرسانی پایگاهداده انجام میدهد.
- (ب) اگر الگوهای تعمیر مورد نیاز است (به عنوان مثال، اگر نیاز به توضیح کاربر باشد)، منطق تجاری این الگوها را ادغام می کند و اطمینان می دهد که سیستم نیازهای کاربر را بدون قطع شدن جریان مکالمه بر آورده می کند.
- (ج) چرخه تکرار: به اجرای اقدامات ادامه می دهد تا زمانی که به حالتی برسد که در آن ورودی اضافی کاربر لازم است، پس از آن منتظر دستورالعمل های بیشتر از کاربر است.

در این معماری، درک مکالمه ^۲ ورودی کاربر را تفسیر می کند و دستورات ساخت یافته را تولید می کند.

مدیر گفتگو وضعیت مکالمه را بهروز، تعمیرهای مورد نیاز را مدیریت و دستورات را تأیید می کند. منطق تجاری اقدامات عملکردی دستیار را انجام می دهد و چرخه کار را قبل از انتظار برای ورودی بیشتر تکمیل می کند. این معماری جریان گفتگوی پویا و انعطاف پذیر را تضمین می کند، وقفه ها را در مکالمه به حداقل و وضوح و پاسخگویی را به حداکثر می رساند.

از مزایای سیستم ارائه شده در این پژوهش می توان به راحتی مقیاس بندی در چندین وظیفه و دامنه، کاهش نیاز به مدیریت دستی اهداف و حل پیچیدگی سیستم های مبتنی بر درک زبان طبیعی اشاره کرد. همچنین این سیستم توانایی پردازش گفتگوهای پیچیده و چندنوبتی را نیز دارد.

³Repair conversation

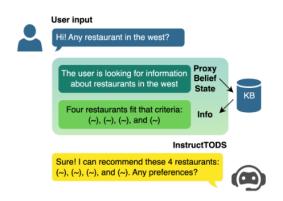
¹Business Logic Execution

²Dialogue Understanding

یکی از محدودیتهای این سیستم، وابستگی به مدلهای زبانی بزرگ است که ممکن است برای پردازش در زمان واقعی یا در مقیاس وسیع، به منابع سختافزاری قوی تری نیاز داشته باشد. همچنین، اگر سیستم برای یک حوزه خاص طراحی شده باشد، ممکن است در موقعیتهایی که قواعد و نیازهای مشخصی برای آن تعریف نشدهاند، انعطاف پذیری آن کاهش یابد.

با وجود مزایای ارائهشده این سیستم، تفاوتهای بارزی با رویکرد این پژوهش در زمینه شخصی سازی و مدیریت حریم خصوصی وجود دارد. در مجموع، رویکرد ارائهشده برای سیستم های وظیفه گرا با مقیاس بزرگ مناسب است، اما در بخش هایی مانند تجربه کاربری شخصی سازی شده، به اندازه روش ارایه شده این رساله انعطاف پذیر نیست.

سیستمهای گفتگوی وظیفهگرا به طور سنتی نیاز به دادههای خاص دامنه و تنظیم دقیق مدلها دارند تا بتوانند به طور مؤثر مکالمات را مدیریت کنند. با این حال، این رویکردها به دلیل نیاز به دادههای گسترده و منابع محاسباتی زیاد، ناکارآمد هستند. پژوهش InstructTODS مدلهای زبان بزرگ برای سیستمهای گفتگوی وظیفهگرا انتها به انتها [۶] ، به این مسئله پرداخته و یک چارچوب صفر شات ارائه می دهد که بدون نیاز به تنظیم دقیق و استفاده از دادههای خاص وظیفه، قادر به تطبیق با پایگاههای دانش متنوع است و مکالمات را به طور مؤثر هدایت می کند. این روش، نیاز به استفاده از مقادیر شکاف و هستی شناسی های آ از پیش تعریف شده را حذف می کند و با تولید حالت باور انعطاف پذیر از ورودی کاربر، این ورودی ها را به جستارهای پویا تبدیل می کند [۱۷] معماری سیستم ارایه شده در پژوهش InstructTODS در شکل ۱.۲ آورده شده است.

شکل ۱.۲: معماری سیستم InstructTODS [۶]

در این پژوهش، نویسندگان از مدلهای زبانی بزرگ تنظیم شده با دستورالعمل برای ایجاد حالت باور استفاده میکنند که به عنوان نمایندهی نیتهای کاربر عمل میکند و پایگاههای دانش را به صورت پویا در زبان طبیعی

¹Fine Tuning

²Ontologies

جستجو می کند. سپس اطلاعات بازیابی شده برای تولید پاسخ استفاده می شود. بر خلاف سیستم های سنتی وظیفه گرا که به مولفه های مجزا مانند طبقه بندی هدف و ردیابی وضعیت باور نیاز دارند، InstructTODS این فرآیندها را از طریق مدل های زبان بزرگ ادغام می کند و پاسخ ها را مستقیماً از ورودی های کاربر تولید می کند. ارزیابی های جامع روی وظایف فرعی سیستم های گفتگو وظیفه گرا شامل ردیابی حالت گفتگو، طبقه بندی نیت، و تولید پاسخ نشان می دهد که InstructTODS عملکرد مشابهی با سیستم های کاملاً تنظیم شده تا دارد و حتی در شرایط صفر شات قادر است مکالمات را به طور مؤثر هدایت کند. همچنین، ارزیابی های انسانی نشان داده که از نظر مفید بودن، طبیعی بودن، و آموزنده بودن، این است این این دا تولید وظیفه گرا برتر است [۱۷].

جوانب مثبت پژوهش فوق به شرح زیر است:

- قابلیت صفر شات: بدون نیاز به تنظیم دقیق یا داده های خاص وظیفه می توان از این سیستم استفاده کرد.
- تطبیق پذیری: توانایی کار با پایگاههای دانش متنوع بدون نیاز به مقادیر شکاف یا هستی شناسی های از پیش تعریف شده.
- کاهش هزینه های منابع: این رویکرد نسبت به سیستم های سنتی سیستم های گفتگو وظیفه گرا منابع کمتری نیاز دارد و کارایی را افزایش می دهد.
 - گفتگوی طبیعی تر: بر اساس ارزیابی های انسانی، پاسخ های تولید شده طبیعی تر و مفید تر هستند.

همچنین جوانب منفی این پژوهش نیز به شرح زیر است:

- محدودیتهای مدلهای زبانی بزرگ: استفاده از مدلهای زبانی بزرگ نیازمند منابع محاسباتی زیادی است که ممکن است در برخی موارد چالش برانگیز باشد.
- مشکلات بالقوه تعمیم: با اینکه روش صفر شات انعطافپذیر است، ممکن است در وظایف خاص دامنه ای دچار مشکل شود.
- موارد شکست: در برخی از وظایف پیچیده تر، مدل ممکن است به درک زمینه ای بیشتری نیاز داشته باشد و شکست بخورد.

در [۱۷]

³Fully fine-truned

، تمرکز بر شخصی سازی و نماگر سازی کاربر است تا سیستم های گفتگوی وظیفه گرا به طور پویا بر اساس ترجیحات کاربر سازگار شوند. همچنین به چالش هایی مانند شروع سرد، حریم خصوصی، و امتیاز تعامل کاربر پرداخته شده است. برخلاف Instruct TODS که بیشتر بر سازگاری عمومی و یادگیری صفر شات تمرکز دارد، رویکرد این تحقیق به شخصی سازی عمیق تر و تعامل کاربر با سیستم توجه ویژه ای دارد. استفاده از نماگر کاربر به سیستم اجازه می دهد که پاسخ ها را با دقت بیشتری به نیازهای کاربر تنظیم کند، در حالی که Sinstruct TODS بیشتر بر کارایی و سازگاری با پایگاه های دانش عمومی تکیه دارد. در حالی که هر دو سیستم به کاهش پیچیدگی در سیستم های گفتگو وظیفه را کمک می کنند، تفاوت اساسی در نحوه رسیدگی به نیازهای کاربران وجود دارد. رویکرد رساله فوق با تمرکز بر نماگر کاربر، تجربه کاربر را بهینه می کند، در حالی که Instruct TODS به انعطاف پذیری عمومی در تنظیمات مختلف توجه دارد.

۲.۱.۳.۲ سیستم گفتگوی دامنه باز

كاملاً آموزش ديده داشته باشند.

سیستمهای گفتگوی دامنه باز برای درگیر شدن در گفتگو در مورد طیف گستردهای از موضوعات بدون هدف یا هدف خاصی طراحی شدهاند. برخلاف سیستمهای وظیفه گرا، که هدفشان دستیابی به یک نتیجه خاص (مانند رزرو پرواز یا ارائه پشتیبانی مشتری) است، سیستمهای دامنه باز بر حفظ یک مکالمه طبیعی و روان تمرکز می کنند. در [۱۷] ربات چند شات : یادگیری مبتنی بر پرامپت برای سیستم های گفتگو، سیستمی معرفی شده که بر مبنای یادگیری مبتنی بر پرامپت و چند شات طراحی شده است و به کمک چند نمونه مکالمه می تواند پاسخهای گفتگو محور را تولید کند. این سیستم بدون نیاز به تنظیم دقیق مدل و تنها با استفاده از پرامپتهای محدود، قادر به مدیریت مکالمات مختلف است. این پژوهش به بررسی کاربردهای مختلف این رویکرد پرداخته و از جمله وظایف گفتگو، تولید پاسخ، پردازش مکالمات، و ایجاد پرسونا را ارزیابی کرده است. روشهای مبتنی

سهم اصلی این پژوهش، معرفی سیستم ربات چند شات است که از یادگیری چند شات مبتنی بر پرامپت بهره می برد تا به جای تنظیم دقیق و پرهزینه مدلهای بزرگ زبانی، از چند نمونه مکالمه برای آموزش استفاده کند. این سیستم از توانایی یادگیری از طریق پرامپتها بهره برده و با استفاده از مکانیزم انتخابگر مهارت ۲، بهترین پاسخ را بر اساس تاریخچه مکالمات انتخاب می کند و از این طریق می تواند با جستجو در پایگاههای دانش پاسخهای طبیعی و مرتبط ارائه دهد.

بر یرامیت به مدلهای زبانی این امکان را می دهند که با بهره گیری از حداقل داده، عملکردی نزدیک به مدلهای

دو چالش اصلی که در [۱۷] به آنها پرداخته شده عبارتاند از:

¹Few-Shot Bot

²Skill Selector

- ۱. هزینه بالای تنظیم و آموزش مدلهای بزرگ زبانی: این مدلها به منابع محاسباتی قابل توجهی نیاز دارند
 که باعث افزایش هزینههای عملیاتی و زمان بری فرایند آموزش می شود. این پژوهش تلاش کرده با استفاده
 از یادگیری چند شات مبتنی بر پرامپت، رویکردی کمهزینه و کارآمد ارائه دهد.
- ۲. نبود بنچمارکهای رسمی برای ارزیابی روشهای مبتنی بر پرامپت در سیستمهای گفتگو: در این پژوهش، نویسندگان با بررسی یازده مجموعه داده مرتبط با مکالمات، یک بنچمارک رسمی برای یادگیری مبتنی بر یرامپت ارائه کردهاند که به ارزیابی عملکرد و مقایسه با روشهای متداول کمک می کند.

نویسندگان برای توسعه ربات چند شات از رویکردی استفاده کردهاند که در آن مدلهای زبانی با نمونههای کوچک و بهینه شده هدایت می شوند. این سیستم از پرامپتهای چند شات استفاده می کند و قادر است مکالمات متنوعی را مدیریت کرده و پاسخهای مناسبی ارائه دهد. از سوی دیگر، یک انتخابگر مهارت به سیستم اضافه شده که بر اساس داده های ورودی، بهترین مهارت مورد نیاز یک مکالمه را برای هر سوال انتخاب می کند. در این رویکرد، از هیچگونه تنظیم دقیق برای بهینه سازی مدل استفاده نمی شود و تنها پرامپتهای کوتاه و ساده هدایتگر مدل هستند.

ارزیابی و نتایج پژوهش با استفاده از چندین معیار ارزیابی، از جمله تولید پاسخهای دقیق، پردازش پرسونا و ارزیابی های انسانی، نشان داده که ربات چند شات در بسیاری از موارد توانسته است به عملکردی مشابه یا بهتر از مدلهای کاملاً تنظیم شده دست یابد. نتایج حاکی از آن است که این سیستم بدون نیاز به تنظیم دقیق و تنها با بهرهگیری از پرامپتهای چند شات، قادر به تولید پاسخهای طبیعی و مرتبط است که این رویکرد برای محیطهایی که نیاز به تنظیم دقیق و منابع زیاد ندارند، مناسب است.

از جمله مزایای اصلی این رویکرد، کاهش چشمگیر هزینههای محاسباتی است. به دلیل عدم نیاز به تنظیم دقیق و استفاده تنها از پرامپتها، هزینهها به میزان قابل توجهی کاهش یافته و این روش سازگاری مناسبی با وظایف مختلف مانند چت آزاد، تولید پاسخهای مبتنی بر دانش و پردازش اطلاعات دارد. همچنین، استفاده از انتخابگر مهارت و یادگیری مبتنی بر پرامپت، باعث افزایش دقت پاسخها و تناسب آنها با نیازهای کاربر می شود.

از معایب این روش می توان به نیاز به طراحی دقیق پرامپتها اشاره کرد که برای هر وظیفه نیاز مند تخصص است. همچنین، در تعاملات پیچیده و شرایط خاص دامنه، این روش ممکن است دقت کمتری نسبت به مدلهای کاملاً تنظیم شده داشته باشد.

پژوهش :XDAI» چارچوبی بدون تنظیم برای بهرهبرداری از مدلهای زبانی از پیش آموزش دیده در تولید گفتگوی مبتنی بر دانش» [۲۷] چارچوبی بدون نیاز به تنظیم دقیق ارائه می دهد که برای ایجاد سیستم های گفتگوی مبتنی بر دانش طراحی شده است. این سیستم از مدلهای زبانی از پیش آموزش دیده استفاده می کند و تلاش می کند تا چالش های موجود در ساخت چنین سیستم هایی، از جمله گردآوری منابع دانش و نیاز به تنظیم مدلها، را کاهش

دهد. با استفاده از ،XDAI توسعه دهندگان می توانند به سرعت سیستم های گفتگوی عمومی یا خاص دامنه ایجاد کنند.

مهمترین نوآوری [۲۷] ارائه چارچوب XDAI است که شامل ویژگیهای زیر است:

- شروع سریع: ارائه یک سرویس گفتگوی مبتنی بر دانش که از منابع آماده برای دامنه عمومی استفاده می کند.
- ۲. استنتاج کارآمد: استفاده از الگوهای پرسشی جدید که کیفیت دیالوگها را بدون نیاز به تنظیم دقیق مدل بهبود می بخشند.
- ۳. استقرار سفارشی: امکان استفاده از افزونههای قابل تغییر برای جمع آوری خودکار منابع دانش خاص دامنه.
 - ۴. تغییرات افزایشی: ابزارهایی برای توسعه و شخصی سازی تدریجی سیستم فراهم می کند.

در [۲۷] آزمایشهای گستردهای شامل ارزیابیهای آنلاین و آزمون تورینگ انجام دادهاست و نتایج نشان می دهد که عملکردی رقابتی با مدلهای پیشرفته کاملا تنظیم شده ارائه می دهد. همچنین قابلیت استفاده در دامنههای مختلف را با هزینه محاسباتی کمتر فراهم می کند.

از مزایای سیستم [۲۷] می توان به عدم نیاز به تنظیم دقیق و کاهش هزینههای محاسباتی و زمانی اشاره کرد. همچنین انعطاف پذیری بالا، قابلیت شخصی سازی و استفاده در دامنه های مختلف از نقاط قوت دیگر این سیستم است. علاوه بر موارد ذکرشده این سیستم از شروع سرد پشتیبانی می کند که استفاده از قابلیت های شات صفر برای پاسخ دهی بدون نیاز به داده های اولیه آنرا میسر کرده است.

پژوهش ارایه شده در [۲۷] بر شخصی سازی، نماگر سازی کاربران و همچنین ملاحضات حریم خصوصی تأکید دارد. در حالی که XDAI با تمرکز بر یادگیری بدون تنظیم دقیق و تزریق دانش با پرامپتها عملکردی کارآمدی ارائه می دهد، پژوهش رساله فوق قابلیتهای بیشتری در زمینه تطبیق با کاربران و استفاده از نماگرهای کاربری برای تولید یا سخهای شخصی سازی شده دارد.

از معایب سیستم [۲۷] می توان به کیفیت محدود پرامپتها اشاره کرد. طراحی بهینه پرامپتها برای وظایف پیچیده نیاز مند تخصص است. همچنین عدم شخصی سازی عمیق را نیز می توان به عنوان عیب دیگری از این سیستم نام برد. در ،XDAI تمرکز بیشتر بر بهرهوری عمومی مدلها و نه بر شخصی سازی عمیق نماگر کاربر بوده است.

۲.۳.۲ تنظیم سریع و تکنیک های انطباق مدل

۱. تنظیم سریع برای کارایی سیستم گفتگو

سیستم گفتگوی شخصی سازی شده با استفاده از تکنیک تنظیم سریع [۱۵] از روش های بهینه سازی بردارهای تعبیه شده ا برای پیش برد گفتگو ها استفاده می کند. هدف اصلی این سیستم، ارائه پاسخ های گفتگو محوری است که هم از نظر پرسونا ۲ (شخصیت از پیش تعریف شده) منسجم باشد و هم هزینه محاسباتی اندکی داشته باشد. این سیستم توانسته با به حداقل رساندن تغییرات در پارامترهای اصلی مدل زبانی، کارایی مطلوبی از نظر منابع ارائه دهد.

این پژوهش به طور دقیق به چالشهای سیستمهای گفتگوی چند نوبتی آپرداخته و راه حلهایی برای بهبود شخصی سازی پاسخها بدون نیاز به داده های زیاد و قدرت محاسباتی ارائه می دهد. از جمله مشکلات اصلی که سیستمهای چند نوبته با آن مواجه هستند، تناقض در پاسخها است؛ به عنوان مثال، ممکن است یک سیستم در مکالمههای مختلف مکانهای متفاوتی را به عنوان محل سکونت خود اعلام کند. از طرف دیگر، سیستمهای سنتی برای تعبیه اطلاعات شخصی در ورودی مدل، نیاز به طول ورودی زیادی دارند که کارایی را کاهش می دهد.

رویکرد [۱۵] بر استفاده از تنظیم سریع تأکید دارد که با مسدود کردن پارامترهای مدل از پیش آموزش دیده و افزودن یک پرامپت با طول ثابت قبل از توالی ورودی، اطلاعات شخصیتی کاربر (پرسونا) را جاسازی می کند.

این تکنیک از چند مولفه کلیدی تشکیل شده است:

- مدلهای زبانی از پیش آموزش دیده: استفاده از مدلهای مبتنی بر معماری جیپی تی که از قبل قابلیتهای گفتگوی عمومی دارند.
- تنظیم سریع: تنظیم تعداد کمی از بردارهای تعبیه شده که به خوبی می توانند اطلاعات شخصیت را ضبط و بهینه کنند.
- جاسازی اطلاعات شخصیت: این سیستم با استفاده از تعبیه های بهینه شده، اطمینان حاصل می کند که پاسخ ها با شخصیت خاص کاربر سازگار باشند.

کاساهارا و همکاران [۱۵] دو نوع ارزیابی خودکار و دستی را برای بررسی کیفیت سیستم ارائه دادهاند. نتایج به زبانهای انگلیسی و ژاپنی بررسی شده و نشان داده است که سیستم توانسته پاسخهایی منسجم و

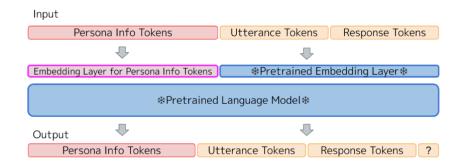
¹Embedding Vectors

²Persona

³multi-turn dialogue system

طبیعی ارائه دهد. همچنین، کارایی محاسباتی سیستم در مقایسه با تنظیم دقیق کامل مدل به مراتب بالاتر است و نیاز به منابع محاسباتی کمتری دارد. مهمترین معیارها در این ارزیابی ها شامل انسجام پاسخها بر اساس پرسونا، طبیعی بودن دیالوگها و کارایی محاسباتی بود که نتایج مطلوبی ارائه شد.

معماري روش بيشنهادي [10] از چند لايه اصلى تشكيل شده است. ابتدا يک مدل زباني از پيش آموزش ديده به عنوان هسته اصلی سیستم استفاده می شود. در این سیستم، پارامترهای مدل اصلی دست نخورده باقی میمانند و در عوض، یک پرامپت ثابت به ورودی مدل اضافه می شود که شامل اطلاعات مرتبط با شخصیت کاربر است. تنظیم سریع تنها بردارهای تعبیه شده مرتبط با پرامیت را بهینه می کند، بدون آنکه پارامترهای مدل اصلی تغییر کند. این رویکرد باعث میشود که سیستم بتواند با کمترین منابع، پاسخهایی با توجه به شخصیت از پیش تعریف شده ارائه دهد. معماری این سیستم در شکل ۲.۲ آورده شده است.

شکل ۲.۲: معماری ایجاد یک سیستم گفتگوی شخصی با تنظیم سریع [۱۵]

مزایا و معایب سیستم به شرح زیر است.

• مزایا:

- کارایی محاسباتی بالا: به دلیل عدم نیاز به تغییر پارامترهای اصلی مدل، تنظیم سریع نسبت به تنظیم دقیق کامل منابع کمتری مصرف می کند.
- شخصی سازی با داده های اندک: با استفاده از داده های محدود (چند صد جفت گفتار-پاسخ)، سیستم می تواند پاسخهای شخصی ارائه دهد.
- اثربخشی بین المللی: سیستم در چندین زبان از جمله انگلیسی و ژاپنی عملکرد مطلوبی نشان دادهاست و از نظر زبانی قابل تطبیق است.
- سازگاری پرسونا: این سیستم توانسته به یکی از چالشهای اصلی یعنی ثبات در پاسخهای شخصیتی به خوبی پاسخ دهد و از تضاد در مکالمات جلوگیری کند.

• معایب:

- پیچیدگی در طراحی پرامپت: طراحی صحیح پرامپتها برای هر شخصیت نیاز به تخصص دارد و اگر طراحی بهینه نباشد، ممکن است کیفیت دیالوگ کاهش یابد.
- محدودیت در انطباق پذیری: در حالی که این سیستم برای وظایف تعریف شده شخصیت محور عملکرد مطلوبی دارد، انعطاف پذیری آن در برخورد با شخصیت های متعدد یا وظایف ییچیده تر ممکن است محدود باشد.
- نبود مکانیزم شروع سرد: در این پژوهش به صراحت به مشکل شروع سرد اشارهای نشده است؛ هرچند این تکنیک از طریق تنظیم سریع ممکن است برخی از مشکلات کمبود داده را کاهش دهد.

پژوهش ارائهشده، رویکردی کارآمد برای ایجاد سیستم گفتگوی شخصی سازی شده با استفاده از تنظیم سریع ارائه می دهد. این سیستم با حفظ ثبات شخصیت و مصرف حداقل منابع، توانسته است کارایی مطلوبی در چندین زبان ارائه دهد. در مقابل، تحقیقات رساله فوق به دنبال ارائه گفتگوهای هدفگرا و نماگرسازی کاربر است که بتواند تجربهای شخصی تر و مبتنی بر وظایف به کاربران ارائه دهد. این دو رویکرد می توانند در کنار یکدیگر مکمل باشند و بهبودهایی در زمینه شخصی سازی و انطباق پذیری گفتگوی هوشمند فراهم کنند.

۲. تنظیم دقیق و رویکردهای ترکیبی

دیلایت و توسعه سبک و چند زبانه و ارزیابی سیستمهای گفتگوی وظیفه گرا با مدلهای زبانی بزرگ [۱۳]، یک جعبه ابزار برای توسعه و ارزیابی سیستمهای گفتگوی وظیفه گرا چند زبانه ارائه می کند. این جعبه ابزار قابلیت مقایسه بین سیستمهای مبتنی بر تنظیم دقیق مدلهای زبانی از پیش آموزش دیده و سیستمهای جدید تر مبتنی بر مدلهای زبانی بزرگ را دارد. دیلایت به کاربران این امکان را می دهد که علاوه بر ارزیابی های زبانی بزرگ را دارد. دیلایت به کاربران این امکان را می دهد که علاوه بر نیز بهرهمند شوند. همچنین این جعبه ابزار از یک معماری مبتنی بر میکروسرویس استفاده می کند که به مقیاس پذیری و کارایی بهتر کمک می کند [۱۳]

مشکل اصلی که در این پژوهش به آن پرداخته شده، چالش ارزیابی و توسعه ی کارآمد سیستم های گفتگوی وظیفه گرا چندزبانه است. سیستم های کنونی عمدتاً بر مدل های زبانی از پیش آموزش دیده با تنظیم دقیق

¹DIALIGHT

²Tool box

تکیه دارند که دقت بالاتری در تطبیق با وظایف خاص دارند، اما این مدلها نیازمند زمان و منابع زیادی برای تنظیم هستند. از طرف دیگر، سیستمهای مبتنی بر مدلهای زبانی بزرگ از قابلیت تولید پاسخهای متنوع تر و طبیعی تر بهره مند هستند، اما مشکلاتی در اجرای دقیق دستورالعملها و تولید پاسخهای چند زبانه دارند. [۱۳]

دیلایت با ارائهی یک جعبه ابزار جامع برای ارزیابی این دو رویکرد، شکاف موجود را برطرف می کند. رویکرد اصلی دیلایت به شرح زیر است:

- تنظیم دقیق مدلهای مدلهای زبانی از پیش آموزش دیده: دیلایت امکان تنظیم دقیق مدلهای زبانی از پیش آموزش دیده برای تطبیق آنها با وظایف خاص را فراهم می کند. این فرایند بر اساس آموزش مدلها بر روی دادههای مکالمه ی وظیفه گرا انجام می شود.
- یادگیری درونزمینه و بدون شات: سیستمهای مبتنی بر مدلهای زبان بزرگ بدون نیاز به تنظیم دقیق می توانند مکالمات وظیفه گرا را در حالتهای شات صفر و چندشات تولید کنند، اگرچه محدودیتهایی در تطابق دقیق با وظایف خاص دارند.
- پلتفرم چندزبانه: دیلایت امکان ارزیابی سیستمهای گفتگو را در زمینههای تکزبانه، چندزبانه و حتی بینزبانی فراهم میکند و این یک قابلیت مهم برای توسعهی سیستمهای گفتگوی چندزبانه است.

ارزیابی ها نشان دادند که این روش منجر به دقت بالاتر و انسجام بیشتر در پاسخها میشود. اگرچه این سیستمها خروجی های متنوعی تولید میکنند، اما در پیروی از دستورالعمل های خاص کار و ایجاد پاسخهای دقیق چندزبانه محدودیت هایی دارند. این مشکلات نشان دهنده نیاز به تحقیقات بیشتر در این حوزه است.

مزایای این سیستم به شرح زیر است.

- پشتیبانی از یادگیری بدون شات و درونزمینه: سیستمهای مدلهای زبانی بزرگ میتوانند بدون
 نیاز به تنظیم دقیق، پاسخهای مورد انتظار در حالتهای شات صفر و چندشات تولید کنند.
- ارزیابی چندزبانه و بینزبانی: دیلایت می تواند به صورت یکپارچه سیستم های گفتگوی وظیفه گرا را در زبان های مختلف و حتی میانزبانی ارزیابی کند، که این یک نیاز مهم در توسعه سیستم های گفتگوی چندزبانه است.

¹In-Context Learning

- معماری مقیاس پذیر: استفاده از میکروسرویسها امکان مقیاس پذیری بالا و کارایی بهتر را در ارزيابيها فراهم ميكند.
- ارزیابی جامع انسانی و خودکار: دیلایت با ترکیب ارزیابیهای انسانی و خودکار دید جامعی از عملكرد سيستمها ارائه مي دهد.

همچنین از معایت دیلایت می توان به موارد زیر اشاره کرد.

- مشکلات مدلهای زبانی بزرگ در تطبیق با وظایف خاص: سیستمهای مدلهای زبانی بزرگ با چالشهایی در پای بندی دقیق به وظایف خاص و تولید پاسخهای منسجم مواجه هستند.
- مصرف منابع محاسباتی زیاد: استفاده از مدلهای زبانی بزرگ برای سیستمهای گفتگوی وظیفه گرا منابع محاسباتي بالايي نياز دارد.
- پیچیدگی تنظیم دقیق مدلهای زبانی از پیش آموزشدیده: فرایند تنظیم دقیق مدلهای زبانی از پیش آموزش دیده نیازمند منابع زیاد است، اما در مقایسه با مدلهای زبانی بزرگ منجر به دقت و انسجام بیشتری در پاسخها می شود.

در مقایسه با روش ارایهشده رساله فوق، که بر شخصی سازی سیستمهای گفتگو و حل مشکلات شروع سرد و حق فراموشی تمرکز دارد، دیلایت بیشتر به ارزیابی عملکرد سیستمهای گفتگوی وظیفه گرا در زبانهای مختلف و مقایسه بین روشهای تنظیم دقیق مدلهای زبانی از پیش آموزش دیده و مدلهای زبان بزرگ پرداخته است. رساله فوق علاوه بر اینکه به یادگیری شات صفر و شخصی سازی مکالمات توجه دارد، به مشكلات حريم خصوصي و حق فراموشي نيز مي پردازد كه در ديلايت به طور خاص به آن يرداخته نشده است.

در [۲۲] با عنوان «شبیهسازی گفتگوهای وظیفهگرا با استفاده از نمودارهای انتقال حالت و مدلهای زبان بزرگ»، به معرفی سینتود اپرداخته است. این چارچوب نوآورانه برای تولید داده های مصنوعی طراحی شده که به توسعه و ارتقاء سیستمهای گفتگوی وظیفه گرا کمک می کند. با استفاده از نمودارهای انتقال حالت ۲ و مدلهای زبانی بزرگ، سینتود مکالمات ساختاریافتهای را شبیهسازی میکند. مهمترین ویژگی این چارچوب توانایی آن در تولید مجموعه دادههای مصنوعی متنوع و غنی برای آموزش سیستمهای گفتگو است که به مشکل کمبود دادههای متنوع، که یکی از چالشهای اصلی در آموزش مدلهای گفتگو محور

¹SvnTOD

²State Transition Graphs (STGs)

محسوب می شود، رسیدگی می کند. در این پژوهش، سینتود به عنوان راه حلی برای تولید دادههای مصنوعی معرفی شده که از جمع آوری دادههای دنیای واقعی بی نیاز است. این چارچوب با استفاده از نمودارهای انتقال حالت به سیستم اجازه می دهد تا مکالمات را در قالب مسیرهای مشخص هدایت کند و سپس مدلهای زبانی بزرگ این مسیرها را دنبال کرده و مکالمات وظیفه گرا تولید کنند. این مکالمات مصنوعی به بهبود عملکرد سیستم های گفتگویی، به ویژه در وظایف پیچیده نظیر طبقه بندی هدف، پر کردن شکاف و تولید پاسخ کمک می کنند.

یکی از چالشهای اساسی که در طراحی سیستمهای گفتگو وظیفه گرا مطرح است، کمبود دادههای متنوع و باکیفیت برای آموزش این سیستمها است. مدلهای موجود به دلیل محدودیتهای مرتبط با دادهها اغلب در انجام وظایف پیچیده مانند پاسخدهی به سؤالات کاربران و دستهبندی مقاصد کاربران دچار مشکل هستند. روشهای سنتی جمعآوری دادهها، مانند جمعسپاری، معمولاً پرهزینه و زمانبر هستند و نمی توانند حجم کافی از دادههای لازم را برای توسعه سیستمهای قوی فراهم کنند. به علاوه، مدلهای زبانی بزرگ که صرفاً برای تولید مکالمات استفاده می شوند، غالباً در ایجاد تنوع در مکالمات ناکام هستند و دادههای تولید شده توسط آنها، پیچیدگی و عمق کافی برای انجام وظایف گوناگون را ندارند. سینتود با تولید مجموعههای داده مصنوعی از طریق ترکیب نمودارهای انتقال حالت و مدلهای زبانی بزرگ، به این وظیف گرده و امکان تولید مکالمات متنوع و چندبعدی را فراهم می کند که در دامنههای مختلف وظیفه گرا قابل استفاده هستند.

سینتود با استفاده از نمودارهای انتقال حالت و پیادهرویهای تصادفی " برای شبیه سازی مکالمات وظیفه گرا یک رویکرد جامع و ساختاریافته ارائه می دهد. مراحل این رویکرد به شرح زیر است:

- نمودار انتقال حالت: در این بخش از سیستم، ساختار و جریان کلی مکالمه تعریف می شود. نمودار انتقال حالت نشان می دهد که یک کاربر از طریق مقاصد و نیازهای مختلف چگونه می تواند با سیستم تعامل کند. این نمودار جریانهای مکالمه و پاسخهای سیستم به کاربران را در قالب حالات مختلف و گذرها به تصویر می کشد. نمودارهای انتقال حالت کمک می کنند تا مکالمات منطقی و پیش بینی پذیر طراحی شوند.
- پیادهروی های تصادفی: سینتود از پیادهروی های تصادفی برای پیمایش نمودارهای انتقال حالت استفاده می کند. این کار باعث می شود که سیستم بتواند مکالمات متنوع و چندگانه را تولید کند. هر بار که سیستم از یک نمودار عبور می کند، حالت های جدیدی در مکالمه به وجود می آیند که منجر به تولید مسیرهای متفاوت و متنوع می شود. این امر به سیستم امکان می دهد تا بتواند در

³Random Walks

شرایط مختلف، عملکردهای متفاوتی را به نمایش بگذارد.

• شبیه سازی پاسخ با مدلهای زبان بزرگ: در مرحله نهایی، از مدلهای زبان بزرگ تنظیم شده برای تولید پاسخهای طبیعی در مکالمات استفاده می شود. برخلاف روشهای ساده که تنها به تولید یک پاسخ بر اساس یک ورودی می پردازند، در اینجا مدلهای زبانی بزرگ از طریق شبیه سازی مکالمات در مسیرهای مختلف، پاسخهای ساختاریافته و مبتنی بر مکالمه تولید می کنند.

سینتود در دو دامنه مختلف مورد ارزیابی قرار گرفته است: کمک آشپزی و تجارت الکترونیک. در هر دو حوزه، عملکرد سینتود از طریق ارزیابی های خودکار و ارزیابی های انسانی مورد بررسی قرار گرفت. ارزیابی های خودکار شامل معیارهایی نظیر دقت و یادآوری بود که عملکرد سیستم را در انجام وظایف مختلف مانند طبقه بندی هدف و یر کردن شکاف ها بررسی کردند.

در کنار ارزیابیهای خودکار، ارزیابیهای انسانی نیز انجام شد تا کیفیت و انسجام مکالمات تولید شده توسط سیستم بررسی شود. نتایج نشان داد که سینتود قادر است مکالمات غنی تر و متنوع تری نسبت به مدلهای ساده مبتنی بر یک ورودی ایجاد کند. به ویژه، مکالمات تولید شده توسط سینتود نسبت به مکالمات تکورودی که توسط مدلهای زبانی بزرگ تولید شده اند، بهبود قابل ملاحظهای در عملکرد وظایف نشان دادند.

از مزایای سینتود می توان بهتولید داده های مصنوعی بدون نیاز به جمع آوری داده های واقعی اشاره کرد. یکی از بزرگ ترین مزیت های سینتود این است که نیازی به جمع آوری داده های واقعی و پرهزینه ندارد. با استفاده از مدل های زبان بزرگ و نمودارهای انتقال حالت، می توان داده های مصنوعی متنوع و با کیفیت بالا تولید کرد که در آموزش سیستم های گفتگو مورد استفاده قرار می گیرند.

همچنین مکالمات تولید شده توسط سینتود از نظر پیچیدگی و تنوع نسبت به مکالمات جمع آوری شده یا تولید شده توسط مدلهای ساده تر، بسیار غنی تر هستند. این ویژگی به سیستم های گفتگو امکان می دهد تا در موقعیت های پیچیده عملکرد بهتری از خود نشان دهند. علاوه بر این سینتود توانایی انطباق با دامنه های مختلف وظیفه گرا را نشان داده است و در حوزه هایی نظیر تجارت الکترونیک و کمک آشپزی عملکرد موفقی داشته است.

از معایت سینتود می توان به وابستگی به طراحی نمودار انتقال حالت اشاره کرد. کیفیت گفتگوهای تولیدشده به میزان زیادی به طراحی دقیق نمودارهای انتقال حالت وابسته است. این به معنای آن است که برای هر دامنه، باید نمودارهای اختصاصی و متناسب طراحی شود که ممکن است نیاز به تنظیمات دستی و زمان بر داشته باشد.

در حالی که سینتود توانسته است در حوزه های محدود عملکرد موفقی از خود نشان دهد، گسترش این

رویکرد به حوزههای متنوعتر و وسیعتر ممکن است چالشبرانگیز باشد. به خصوص، مقیاس پذیری این رویکرد در دامنههای پیچیدهتر نیاز به بررسی و آزمایش بیشتر دارد.

سینتود یک چارچوب نوآورانه است که با استفاده از نمودارهای انتقال حالت و مدلهای زبان بزرگ، امکان تولید دادههای مصنوعی غنی و متنوع برای آموزش سیستمهای گفتگو را فراهم می کند. این رویکرد بهویژه در زمینههایی که جمعآوری دادههای واقعی دشوار است، بسیار مفید است. با این حال، شخصی سازی و نماگرسازی کاربر در این چارچوب به صورت مستقیم مورد توجه قرار نگرفته است. در مقایسه، در تحقیقات این رساله، به طور خاص بر روی مسائل مربوط به شخصی سازی و مدیریت هویت گوینده تمرکز شده و تلاش می شود با استفاده از یادگیری چندشات و صفرشات و همچنین توسعه سیستمهای گفتگوی وظیفه گرا یکی از چالشهای اصلی در هوش مصنوعی است که هدف آن، طراحی سیستمهایی است که بتوانند به صورت دقیق و هوشمندانه به تعاملات کاربران در انجام وظایف خاص پاسخ دهند. با این حال، کمبود داده های متنوع و باکیفیت برای آموزش این سیستمها، یکی از موانع بزرگ در بهبود عملکرد آنهاست. به همین دلیل، روش های جدید برای تولید داده های مصنوعی برای توسعه و آموزش این سیستمها اهمیت و یژه ای پیدا کرده است.

سکوویچ و همکاران [۲۳] در پژوهش شبیهساز کاربر مبتنی بر مدلهای زبانی بزرگ قابل اعتماد برای سیستمهای گفتگوی وظیفهگرا، به معرفی شبیهساز کاربر آگاه از دامنه می پردازد. شبیهساز کاربر آگاه از دامنه یک شبیهساز مولد برای سیستمهای گفتگوی وظیفهگرا است که از مدلهای زبانی بزرگ استفاده می کند و با تنظیم دقیق آنها بر دادههای مکالمهای خاص هر دامنه، به بهبود شبیهسازی کاربر و ایجاد تعاملات هدف اصلی پژوهش، کاهش مشکلات مربوط به توهمات در شبیهسازیهای کاربر و ایجاد تعاملات منسجم تر و مرتبطتر است که باعث افزایش دقت در شبیهسازی کاربران واقعی می شود. در نتیجه، شبیهساز کاربر آگاه از دامنه ارزیابی و توسعه سیستمهای گفتگو وظیفهگرا را به ویژه در تشخیص خطاها و دستیابی کاربران شبیهسازی شده به اهداف مشخص شده تسهیل می کند.

این پژوهش به مسئله عدم قابلیت اطمینان و ناسازگاری شبیه سازهای کاربر موجود می پردازد. روشهای موجود معمولاً به سیستمهای مبتنی بر قوانین سفت و سخت یا داده های حاشیه نویسی شده تکیه می کنند که منجر به تعاملات شبیه سازی شده نادرست و نامر بوط می شوند. چالشی اصلی، توهمات شبیه ساز است که در آن سیستم محتوای نامر تبط یا متناقض تولید می کند. شبیه ساز کاربر آگاه از دامنه با کاهش توهمات و افزایش انسجام شبیه ساز با اهداف کاربر، به رفع این چالش می پردازد.

روش پیشنهادی شبیهساز کاربر آگاه از دامنه شامل موارد زیر است:

¹Domain-aware user simulator

- تنظیم دقیق بر داده های دامنه محور: مدل های زبان بزرگ از طریق تنظیم دقیق بر روی مکالمات خاص دامنه ای، توانایی حفظ انسجام و مرتبط بودن مکالمات را افزایش می دهند.
- شبیه سازی مبتنی بر اهداف کاربر: شبیه ساز کاربر آگاه از دامنه با شروع از اهداف مشخص شده برای کاربر، با سیستم های گفتگوی وظیفه گرا تعامل می کند و دیالوگ های چندنو بتی ایجاد می کند.
- کاهش توهمات: تنظیم دقیق شبیه ساز کاربر آگاه از دامنه بر داده های خاص هر دامنه به کاهش توهمات کمک می کند و پاسخهای مرتبط تر و با دقت بیشتری را تولید می کند.
- تشخیص خطا: شبیه ساز کاربر آگاه از دامنه برای شناسایی خطاهای رایج در سیستم های گفتگوی وظیفه گرا طراحی شده است، که این امر باعث بهبود دقت و عملکرد سیستم می شود.

شبیه ساز کاربر آگاه از دامنه با استفاده از دو معیار معتبر در ارزیابی سیستم های گفتگوی وظیفه گرا مورد آزمایش قرار گرفته است. نتایج نشان می دهند که تنظیم دقیق مدل های زبانی بزرگ بر روی داده های خاص دامنه ای، انسجام بیشتری با اهداف کاربران فراهم می کند و توهمات را کاهش می دهد.

دستاوردهای کلیدی ارزیابی شامل موارد زیر است:

- بهبود تحقق اهداف کاربر: شبیهساز کاربر آگاه از دامنه منجر به تعاملات موفق تری شد که در آن
 کاربران شبیهسازی شده به اهداف تعیین شده خود رسیدند.
- کاهش توهمات: مدلهای زبانی بزرگ تنظیم شده کمتر مستعد تولید پاسخهای نامرتبط و نامنسجم بود.
- تنوع واژگانی: شبیه ساز کاربر آگاه از دامنه با ارائه تنوع زبانی در دیالوگهای شبیه سازی شده، اما در مقایسه با روشهای یادگیری درون زمینه ای، کمی تنوع کمتری دارد.

از مزایای این سیستم می توان به انطباق ویژه دامنه اشاره کرد. تنظیم دقیق بر روی دادههای دامنه محور، مکالمات منسجم تر و مرتبط تری را تولید می کند. همچنین تمرکز شبیه ساز کاربر آگاه از دامنه بر انسجام مکالمات باعث کاهش توهمات می شود و پاسخهای قابل اعتماد تر و دقیق تری ارائه می دهد. شبیه ساز کاربر آگاه از دامنه نیازی به دسترسی به عملکرد داخلی یا سیاست های سیستم ندارد، که آن را به یک راه حل منعطف تبدیل می کند. این شبیه ساز قادر به تشخیص خطاهای رایج در سیستم های گفتگوی وظیفه گرا است و به بهبود عملکرد کلی سیستم کمک می کند.

از معایب سیستم [۲۳] می توان به پیچیدگی محاسباتی اشاره کرد. تنظیم دقیق مدلهای زبان بزرگ به قدرت محاسباتی زیادی نیاز دارد و ممکن است هزینهبر باشد. همچنین تنوع واژگانی محدود از دیگر

نقاط ضعف آن است. اگرچه شبیه ساز کاربر آگاه از دامنه تنوع زبانی را فراهم می کند، اما در مقایسه با روشهای یادگیری درون زمینه ای، تنوع کمتری دارد. شبیه ساز کاربر آگاه از دامنه بر اهداف وظیفه گرا متمرکز است و از نماگرسازی کاربر یا شخصی سازی استفاده نمی کند.

در مقایسه با روش ارایه شده در این رساله که بر شخصی سازی، نماگر سازی کاربر و حل مشکل شروع سرد تأکید دارد، تمرکز [۲۳] شبیه ساز کاربر آگاه از دامنه بر کاهش توهمات و شبیه سازی وظیفه گرا است. در حالی که هر دو از مدل های زبانی بزرگ استفاده می کنند، شبیه ساز کاربر آگاه از دامنه بر تنظیم دقیق دامنه محور تمرکز دارد، در حالی که روش رساله فوق بر تنظیم سریع و استفاده از یادگیری چندشات برای افزایش انطباق سیستم بدون نیاز به تنظیم دقیق گسترده تأکید دارد.

۳.۳.۲ نماگر کاربری

۱.۳.۳.۲ تکنیکهای نماگر صریح و ضمنی

نماگر صریح به اطلاعاتی اشاره دارد که بهصورت واضح و مستقیم از کاربران جمع آوری می شود. این اطلاعات معمولاً شامل وابستگی ها، علایق و نیازهای کاربر است که به طور مستقیم از طریق پرسشنامه ها، نظر سنجی ها یا تنظیمات حساب کاربری به دست می آید. اطلاعات به دست آمده، مستقیماً مربوط به خواسته ها و نظرات کاربر است لذا به آسانی قابل اندازه گیری هستند [۱۴].

نماگر ضمنی به اطلاعاتی اشاره دارد که به طور غیر مستقیم از رفتارها و فعالیتهای کاربران در پلتفرمها جمع آوری می شود. این اطلاعات از مرور رفتار کاربر، کلیکها و تعاملات او به دست می آید. این داده ها از طریق رفتار کاربری مانند تاریخچه جستجو و خریدها جمع آوری می شود [۱۴].

بوکلیش و همکاران [۲] ، یک رویکرد مبتنی بر یادگیری ماشینی برای نماگر کاربر را با تجزیه و تحلیل داده های رسانه های اجتماعی آنلاین برای شناسایی اولویت ها، جزئیات جمعیت شناختی و رفتارهای کاربران بررسی می کند. ایده اولیه این پژوهش مدلی است که از تکنیک های رگرسیون برای استخراج نماگرهای کاربر بر اساس سن، جنسیت و سایر ویژگی ها و پیش بینی معیارهای تعامل، مانند تعداد لایک های پست، بر اساس فعالیت کاربر در پلتفرمهای رسانه های اجتماعی مانند فیس بوک استفاده می کند. این مدل با تجزیه و تحلیل داده های صریح (سن، جنسیت) و ضمنی (پست ها، لایک ها، اشتراک گذاری ها) به ایجاد بینش کاربر کمک می کند.

نماگرسازی کاربر که بر اساس تجزیه و تحلیل رسانه های اجتماعی انجام می شود، چالش هایی را در مدیریت و تحلیل مؤثر داده های گسترده و بدون ساختار این پلتفرمها به همراه دارد. با افزایش حجم اطلاعات تولید شده

توسط کاربران، پیش پردازش دادهها و شناسایی الگوهای رفتاری کاربران برای ایجاد نماگرهای دقیق، به ویژه در زمینه هایی مانند سیستمهای توصیه گر و بازاریابی هدفمند، ضروری است. در این مدل، استفاده از تکنیکهای رگرسیون برای تحلیل روابط میان داده های جمعیت شناختی و رفتارهای اجتماعی کاربر (مانند لایک کردن یا اشتراک گذاری) به منظور پیش بینی معیارهای تعامل و همچنین ایجاد نماگرهای شخصی به کار گرفته می شود.

سهم اصلی [۲] توسعه یک مدل یادگیری ماشینی برای نماگر کردن کاربران بر اساس فعالیتهای رسانههای اجتماعی آنها است که در درجه اول بر دادههای فیسبوک تمرکز دارد. با استفاده از تجزیه و تحلیل داده های رسانه های اجتماعی، هدف نویسندگان پیش بینی تعامل و ترجیحات کاربر، پرداختن به چالش استخراج بینش ارزشمند از داده های گسترده، پویا و بدون ساختار در شبکه های اجتماعی است. این وظیفه در زمینه هایی مانند سیستم های توصیه کننده، بازاریابی هدفمند و تجزیه و تحلیل احساسات مرکزی است. چالش در مدیریت و تجزیه و تحلیل موثر دادهها در دستههای مختلف، زیر مجموعهها و تعاملات کاربر، مانند پستها، لایکها و اشتراکگذاریها در مقیاس بزرگ است. با توجه به حجم و تنوع دادههای اجتماعی، پیش پردازش و شناسایی نمایشهای دقیق کاربر بر اساس دادههای صریح (مانند سن، جنسیت) و دادههای ضمنی (مانند رفتار کاربر) برای استخراج نماگرهای دقیق و جامع کاربر حیاتی است.

رویکرد پیشنهادی شامل استفاده از یک مدل رگرسیون به عنوان یک ابزار پیش بینی است که رفتار کاربران را بر اساس سن، جنسیت و سایر عوامل جمعیت شناختی ارزیابی می کند. داده های فیس بوک، به ویژه تعاملات کاربر (لایک کردن، اشتراک گذاری، نظر دادن)، برای ایجاد یک مدل نماگر کاربر استفاده شد. این مطالعه از تجزیه و تحلیل داده های اکتشافی و تکنیک های رگرسیون استفاده می کند و یک رگرسیون تولید می کند که معیارهای تعامل مانند تعداد لایک هایی که ممکن است پست های کاربر دریافت کند را پیش بینی می کند. این مدل با استفاده از خطای آر –اسکورد ابرای تعیین دقت و اثر بخشی پیش بینی آن ارزیابی می شود.

عملکرد پیشبینی مدل با استفاده از معیار خطای آر-اسکورد سنجیده شده است و نتیجه نرخ خطای ۱۹۹. به دست آمد. این عدد نشان می دهد که مدل تا حدی قابل قبول عمل کرده است، اما همچنان جای پیشرفت وجود دارد. بررسی نتایج نشان می دهد که استفاده از نماگرهای مبتنی بر رگرسیون می تواند بینشهای مفیدی درباره الگوهای رفتار کاربران از طریق داده های موجود در فعالیت های رسانه های اجتماعی ارائه دهد. به بیان سادهتر، این مدل می تواند به ما کمک کند الگوها و رفتارهای کلی کاربران را بهتر درک کنیم.

اما در این مسیر، چالشهایی نیز وجود دارد. به عنوان مثال، درک دقیق احساسات کاربران یا تشخیص سطوح ظریف تعامل آنها کار ساده ای نیست. این نوع الگوها اغلب پیچیده تر هستند و نیازمند رویکردهای پیشرفته تری برای تحلیل دقیق تر هستند [۲]. بنابراین، هر چند مدل فعلی می تواند نقطه شروع خوبی باشد، اما برای رسیدن به

¹R-squared

دقت بالاتر، توسعه روشهای جدید و بهینهسازی بیشتر ضروری به نظر میرسد.

مزایای [۲] به شرح زیر است.

- کارایی در تولید نماگر: این مدل می تواند به سرعت نماگرهایی را بر اساس دادههای اولیه جمعیت شناختی
 و رفتاری ایجاد کند و از وظایفی مانند بازاریابی هدفمند و تحلیل احساسات پشتیبانی کند.
- قابلیت اجرا در سراسر دامنهها: نماگر کاربری از طریق این مدل کاربردهای بالقوه ای در زمینههای مختلف
 دارد، مانند نظارت بر سلامت روان، بازاریابی شخصی و تجزیه و تحلیل رفتار مجرمانه.
- نماگر صریح و ضمنی: این رویکرد داده های جمعیتی صریح را با بینش های مبتنی بر رفتار ضمنی ترکیب می کند، که اجازه می دهد تا نماگر کاربر دقیق تری داشته باشد.

از معایب این روش می توان به موارد زیر اشاره کرد.

- پیچیدگی محدود: اتکای مدل به رگرسیون ساده ممکن است ظرفیت آن را برای ثبت روندهای رفتاری متفاوت، به ویژه در تطبیق داده بالا، محدود کند.
- وابستگی به دادههای رسانههای اجتماعی: این مدل به شدت به دقت و دردسترس بودن دادههای رسانههای اجتماعی متکی است، که ممکن است همیشه برای نماگرسازی جامع قابل اعتماد یا کافی نباشد.

در مقایسه با [۲] ، تحقیقات پژوهش فوق بر توسعه یک سیستم گفتگوی شخصی متمرکز است که از نماگر کاربر برای توصیهها و تعاملات متناسب استفاده می کند. مولفه نماگر کاربری همچنین شامل نماگرسازی ضمنی و صریح است، اما فراتر از دادههای جمعیت شناختی ثابت است و شامل تجزیه و تحلیل احساسات پویا و روشهای فیلتر مشارکتی، مانند فیلتر مشارکتی مبتنی بر آیتم می شود. علاوه بر این، سیستم فوق بر حل مشکل شروع سرد با ایجاد نماگرهای کاربر اولیه بر اساس دادههای تعامل محدود و ارائه یک تجربه شخصی از طریق تنظیم سریع با کمک یک مدل زبان بزرگ تأکید می کند.

در حالی که هر دو رویکرد از نماگرسازی استفاده می کنند، روش پیشنهادی رساله فوق با ادغام اصل حق فراموشی فراتر میرود و به کاربران اجازه می دهد تا درخواست حذف داده های خود را از سیستم کنند. این با مقررات حفظ حریم خصوصی مطابقت دارد، که به طور مستقیم در مدل نماگر کاربری از تجزیه و تحلیل رسانه های اجتماعی به آن پرداخته نمی شود. علاوه بر این، تحقیق فوق به جای تکیه بر پیش بینی های مبتنی بر رگرسیون، از تنظیم دقیق و یادگیری چند شات برای بهبود سازگاری مدل و مدیریت تعاملات شخصی در یک محیط گفتگوی وظیفه گرا استفاده می کند.

به طور خلاصه، در حالی که نماگرسازی کاربر از طریق تجزیه و تحلیل رسانه های اجتماعی بینشهای ارزشمندی را در مورد نماگر سازی اولیه کاربر از داده های اجتماعی ارائه می دهد، هدف تحقیق فوق گسترش این قابلیت ها با شخصی سازی پیچیده، رعایت حریم خصوصی، و تعاملات سازگار با کاربر با استفاده از تکنیکهای پیشرفته یادگیری ماشینی است.

نگ و همکاران [۱۹]، به بررسی چگونگی تحلیل و ایجاد نماگر کاربران از دادههای متنی چندزبانه که در رسانههای اجتماعی منتشر می شوند، می پردازد. هدف اصلی این مطالعه، توسعه مدلی برای تحلیل و نماگرسازی کاربران بر اساس زبانها و موضوعات مختلفی است که در این پلتفرمها استفاده می شود. روش پیشنهادی با بهره گیری از تکنیکهای مختلف پردازش زبان طبیعی و استفاده از منابع دانش بنیان همچون وردنت می تلاش می کند که احساسات و موضوعات پنهان در پس متون چندزبانه را شناسایی و تحلیل کند.

مشکل اصلی در [۱۹]، تحلیل و شناسایی احساسات و موضوعات مرتبط با متنهای چندزبانه است. کاربران در پلتفرمهای اجتماعی از زبانهای مختلفی برای ابراز نظرات خود استفاده میکنند، که تحلیل این متنها و شناسایی اطلاعات مرتبط را برای ماشینها به چالش میکشد. چالش دیگر، دسترسی به منابع و پایگاههای داده مرتبط و آماده سازی آنها برای استفاده در مدل یادگیری ماشین است.

رویکرد پیشنهادی شامل سه مرحله اصلی است:

- ۱. تشخیص زبان: در مرحله اول، زبان هر کلمه با استفاده از مقایسه یونیکد^۲ و فهرستی از زبانهای مختلف شناسایی میشود. سپس کل متن به زبان هدف (در این آزمایش، انگلیسی) ترجمه میشود.
- ۲. تحلیل احساسات: در این مرحله، با استفاده از مجموعه دادهای شامل کلمات با بار معنایی مثبت و منفی، احساسات متن شناسایی میشود. این مجموعه داده شامل ۴۰۰۰+ کلمه مثبت و ۴۰۰۰+ کلمه منفی از پایگاه داده کگل جمع آوری شده است.
- ۳. شناسایی موضوع: در مرحله نهایی، موضوع متن با استفاده از آرشیو روزنامه و وردنت شناسایی میشود. این آرشیو با استفاده از منابع آنلاین و سلسلهمراتب واژگان وردنت ایجاد میشود که به شناسایی کلمات مرتبط با موضوعات مختلف تا سطح سوم کمک می کند.

این مدل بر روی ۲۰۰ پیام در ده زبان مختلف آزمایش شده است. نتایج نشان داد که مدل پیشنهادی با دقت قابل قبولی می تواند احساسات و موضوعات متون را در زبانهای مختلف شناسایی کند. هرچند، چالشهایی همچون

¹WordNet

²UNICODE

³Kaggle - https://www.kaggle.com/

پیچیدگی ترجمههای چندزبانه و نیاز به دادههای آموزشی بیشتر برای بهبود عملکرد مدل نیز ذکر شدهاست.

این مدل می تواند احساسات و موضوعات را در چندین زبان تحلیل کند که آن را برای نماگرسازی کاربران در محیطهای چندزبانه مناسب می سازد. همچنین این مدل با استفاده از وردنت و آرشیو روزنامهها و استفاده از منابع دانش بنیان برای استخراج موضوعات متن، به بهبود تحلیل کمک می کند.

از معایت این روش نیاز باید به پردازش و پیش پردازش پیچیده اشاره کرد. فرآیند پیش پردازش داده ها و ترجمه متون چندزبانه نیازمند زمان و منابع است. همچنین ترجمه اتوماتیک به زبان هدف (انگلیسی) ممکن است معانی دقیق را در برخی از متون از دست بدهد که دقت تحلیل را تحت تاثیر قرار می دهد.

در مقایسه با پژوهش این رساله، [۱۹] تمرکز بیشتری بر نماگرسازی بر اساس دادههای چندزبانه دارد و از منابع خارجی همچون وردنت و دادههای خبری برای شناسایی موضوعات استفاده می کند. در تحقیق این رساله، نماگرسازی کاربر فراتر از اطلاعات صریح و احساسات متنی کاربران است و با استفاده از تحلیل احساسات و فیلترسازی مشارکتی، نماگرسازی دقیق تر و شخصی سازی شده ای از کاربران برای تعاملات گفتگو محور ارائه می شود.

۲.۳.۳.۲ تحلیل احساسات و فیلتر کردن مبتنی بر آیتم

تحلیل احساسات و فیلتر کردن مبتنی بر آیتم دو تکنیک مهم در سیستمهای توصیه گر و نماگر سازی کاربر هستند که به کمک آنها می توان به طور مؤثری به پیش بینی تعاملات کاربران و ارائه پیشنهادهای مناسب پرداخت. تحلیل احساسات فرآیندی است که به شناسایی و استخراج احساسات و نظرات کاربران از متون می پردازد. این متون می توانند شامل نظرات، نقدها، توییتها و دیگر اشکال ارتباطی باشند. همچنین فیلترکردن مبتنی بر آیتم یک روش برای پیشنهاد دادن آیتمها به کاربران بر اساس تعاملات قبلی آنها با آیتمهای مشابه است.

پترسون و همکاران [۲۱]، یک رویکرد متمرکز بر افزایش روشهای نماگر کاربر برای بهبود توصیهها در سیستمهای توصیهگر ارائه میکند. این بر اهمیت نماگرهای پویا و دقیق کاربر در مقابله با اضافه بار اطلاعات تاکید میکند، چالشی رو به رشد زیرا پلتفرمهای بیشتری حجم زیادی از محتوا را ارائه میدهند. این پژوهش دو روش کلیدی نماگر را بررسی میکند: یک چارچوب نماگر کاربری سلسله مراتبی و یک رویکرد نماگر کاربر مبتنی بر برچسب که از نظریه بازی برای متعادل کردن و یژگیها در نمایش نماگر استفاده میکند.

سهم اصلی [۲۱]، بررسی رویکردهای نوآورانه نماگر کاربر در سیستمهای توصیه گر برای بهبود دقت توصیه است. نماگر کاربری برای سیستمهای توصیه گر برای ایجاد توصیه های مرتبط که تجربه کاربر را غنی می کند و اضافه بار اطلاعات را کاهش می دهد بسیار مهم است. این کار در در جه اول به چالش ایجاد نماگرهای کاربری قوی می پردازد که به طور دقیق علایق کاربر را در سطوح چندگانه منعکس می کند، و سیستمهای توصیه گر را قادر

مىسازد تا محتواى متناسب و مرتبط را به طور كارآمد ارائه دهند.

مشکل بر روی ساختن نماگر هایی متمرکز است که نه تنها علایق کاربر را به طور دقیق منعکس می کند، بلکه به صورت پویا با تغییرات رفتار کاربر تنظیم می شود. سیستم های توصیه گر سنتی اغلب با ایجاد نماگرهایی که جزئیات و کلیات را متعادل می کند، مشکل دارند و بر ظرفیت آنها برای ارائه توصیه های مناسب تأثیر می گذارد. تمرکز این پژوهش بر چارچوب های نماگر سلسله مراتبی و مبتنی بر برچسب، بینش هایی را برای دستیابی به این تعادل ارائه می دهد.

پترسون و همکاران در [۲۱] دو روش اصلی برای نماگر کاربری را بررسی میکنند:

- چارچوب نماگر کاربری سلسله مراتبی: این رویکرد نشان دهنده علایق کاربر در سطوح مختلف جزئیات است. این یک ساختار لایه ای برای علایق کاربر ایجاد می کند و به سیستم های توصیه گر اجازه می دهد اولویت های کاربر را از دسته های گسترده تا موارد خاص درک کند. این چارچوب انعطاف پذیری را افزایش می دهد و سیستم را قادر می سازد تا توصیه هایی را در دسته های مختلف و جزئیات ارائه دهد.
- نماگر کاربری مبتنی بر برچسب با استفاده از تئوری بازی: در این روش، تئوری بازی برای مدیریت مبادله بین ویژگی و عمومیت در نماگر های کاربر استفاده می شود. برچسبهای مرتبط با تعاملات کاربر وزن می شوند تا ارتباط آنها را منعکس کنند، بنابراین نماگر را اصلاح می کنند. تئوری بازی برای بهینهسازی این فرآیند استفاده می شود و اطمینان حاصل می کند که نماگرها نه خیلی وسیع و نه بیش از حد جزئی هستند و به توصیههای کارآمد و دقیق اجازه می دهند.

پترسون و همکاران [۲۱] اثربخشی این روش ها را با تجزیه و تحلیل توانایی آنها در بهبود دقت توصیه ها و رضایت کاربر ارزیابی می کند. چارچوب سلسله مراتبی نشان داده شده است که انعطاف پذیری در سیستم های توصیه گر را فراهم می کند و با زمینه های مختلف توصیه سازگار می شود. در همین حال، تکنیک نماگرسازی مبتنی بر برچسب دقت بهبود یافته ای را در تطبیق علایق کاربر با موارد موجود نشان می دهد. هر دو رویکرد در نهایت به یک فرآیند توصیه اصلاح شده کمک می کنند، و به طور موثر به مسئله اضافه بار اطلاعات رسیدگی می کنند.

از جوانب مثبت [۲۱] باید به انعطاف پذیری و دقت این روش اشاره کرد. ساختار سلسله مراتبی اجازه می دهد تا توصیه هایی در سطوح مختلف دانه بندی ارائه شود و سازگاری با نیازهای کاربر بهبود یابد. همچنین روش نماگرسازی مبتنی بر نظریه بازی تضمین می کند که نماگرها نه بیش از حد عمومی هستند و نه خیلی خاص، که منجر به توصیه های مرتبط تر می شود. هر دو رویکرد به سیستم های توصیه گر اجازه می دهند تا به علایق کاربر در حال تکامل یاسخ دهند و نماگر ها را به روز و موثر نگه دارند.

از معایب [۲۱] می توان به پیچیدگی پیادهسازی آن اشاره کرد. توسعه یک چارچوب سلسله مراتبی چند سطحی و اجرای نظریه بازی برای وزندهی برچسب می تواند از نظر محاسباتی پیچیده باشد. همچنین پتانسیل

ایجاد نویز در برچسبها زیاد است. روش مبتنی بر برچسب به ارتباط دقیق برچسب متکی است و تگهای پر سروصدا یا نامربوط می توانند بر دقت نماگر تأثیر بگذارند.

در مقایسه با تمرکز تحقیقاتی فعلی، که شامل نماگر کاربری در سیستمهای گفتگو می شود، رویکرد پترسون و همکاران بیشتر بر روی سیستمهای توصیه گر برای مدیریت اضافه بار اطلاعات متمرکز است. در حالی که تحقیقات موجود بر شخصی سازی و نماگر سازی کاربر نیز تأکید می کند، تکنیکهای اضافی مانند فیلترکردن مشارکتی و تجزیه و تحلیل احساسات را که به ویژه برای سیستمهای گفتگو طراحی شده است، در خود جای داده است.

در تحقیقات سیستم گفتگو، شخصی سازی نه تنها از طریق نماگرسازی، بلکه از طریق تولید پاسخ پویا بر اساس تاریخچه تعامل کاربر و بازخورد ضمنی حاصل می شود که در پژوهش متمرکز بر سیستم های توصیه گر کمتر بر آن تأکید شده است. علاوه بر این، سیستم گفتگو حق فراموش شدن را در اولویت قرار می دهد و به حفظ حریم خصوصی و حفظ داده ها می پردازد - حوزه هایی که در این پژوهش پوشش داده نمی شوند.

به طور خلاصه، روشهای نماگرسازی در [۲۱]، دقت توصیهها و تجربه کاربر را با تأکید بر نمایش منافع چند سطحی و تعادل بهینه در استفاده از برچسب، افزایش می دهد. در مقابل، تحقیق فعلی بر ادغام نماگر کاربر با شخصی سازی گفتگوی بلادرنگ تمرکز دارد و شامل یک چارچوب قوی برای حفظ حریم خصوصی داده ها است که آن را به یک رویکرد جامع تر برای سیستمهای تعامل کاربر محور تبدیل می کند.

۳.۳.۳.۲ تکنیکهای نماگر سازی کاربر برای افزایش حریم خصوصی

ژنگ و همکاران [۲۹] به بررسی و تحلیل مفهوم حق فراموشی در زمینه مدلهای زبانی بزرگ پرداختهاست. حق فراموشی به عنوان یکی از مفاد مهم حفاظت از داده های شخصی، ابتدا در قوانین حریم خصوصی اروپا تعریف و شناخته شد و سپس با توسعه سریع مدلهای زبانی بزرگ و کاربردهای آنها در زمینه هایی نظیر سیستم های گفتگو به چالشی جدید تبدیل شد. برخلاف موتورهای جستجو که بر پایه ایندکس سازی و ساختارهای ساده تر به ذخیره و بازیابی اطلاعات می پردازند، مدلهای زبانی بزرگ اطلاعات را به روش های پیچیده تر و در ساختارهای عصبی ذخیره و پردازش می کنند که اجرای حق فراموشی در آنها نیاز مند راهکارهای فنی پیشرفته است.

یکی از چالشهای اصلی پیادهسازی حق فراموشی در مدلهای زبانی بزرگ به چگونگی حذف کامل و دقیق دادههای حساس از حافظه مدلها بر میگردد. این امر به دلیل ساختار عمیق شبکههای عصبی و نحوه ذخیرهسازی دادهها به صورت غیرمستقیم و پیچیده، بسیار دشوار است. به علاوه، به دلیل عدم و جود ساختارهای مشخص و قابل مشاهده برای ذخیره دادهها در مدلهای زبانی بزرگ، فرآیند حذف دادهها به صورت جامع تر و دقیق تری نیاز دارد تا بتواند به سطحی از حریم خصوصی که با قوانین حریم خصوصی اروپا سازگار است، دست یابد.

¹ General Data Protection Regulation (GDPR)

[۲۹] با بررسی چالشهای فنی حق فراموشی در مدلهای زبانی بزرگ، چندین راه حل بالقوه را پیشنهاد کرده است که به ترتیب زیر خلاصه می شوند:

- ۱. عدم یادگیری ماشین^۱: در این رویکرد، تلاش می شود که مدل به شکلی بازآموزی شود که به طور خاص هیچ اثری از داده های حذف شده باقی نماند. این روش به ویژه در شرایطی که کاربر درخواست حذف کامل داده ها را دارد، می تواند مناسب باشد.
- ۲. ویرایش مدل^۲: در این روش، پارامترهای مدل به نحوی تغییر داده می شوند که داده های حساس به طور خاص از بین بروند. در ویرایش مدل، هدف این است که مدل به گونهای اصلاح شود که دیگر نیازی به مراجعه به داده های حذف شده نداشته باشد.
- ۳. حفاظت از حریم خصوصی تفاضلی ": این روش با استفاده از تکنیکهای آماری و داده کاوی، میزان دسترسی به داده های حساس را به طور قابل توجهی کاهش داده و همزمان عملکرد مدل را حفظ می کند. این رویکرد به عنوان راهکاری موثر برای حفاظت از داده های کاربر و انطباق با اصول حریم خصوصی شناخته می شود.

در [۲۹] تأثیرات استفاده از این رویکردها در عملکرد و دقت مدلهای زبانی بزرگ ارزیابی شده است. نتایج نشان می دهد که ویرایش مدل و عدم یادگیری می تواند به کاهش چالشهای حق فراموشی در مدلهای زبانی بزرگ کمک کند. به علاوه، استفاده از حفاظت از حریم خصوصی تفاضلی به عنوان راهکاری موثر شناخته شده است که به مدلها اجازه می دهد داده های کاربران را حذف کرده و در عین حال، سازگاری با قوانین حریم خصوصی را حفظ کنند.

مزایا و محدودیتهای پیادهسازی حق فراموشی در مدلهای زبانی بزرگ به شرح زیر است.

- - مزایا: اجرای حق فراموشی در مدلهای زبانی بزرگ، مزایایی نظیر افزایش حفاظت از حریم خصوصی کاربران و انطباق بیشتر با قوانین حریم خصوصی مانند قوانین حریم خصوصی اروپا را به همراه دارد.
- محدودیتها: از معایب این راهکارها میتوان به هزینههای محاسباتی بالا و کاهش احتمالی کارایی مدلها پس از حذف دادهها اشاره کرد.

حق فراموشی در عصر مدلهای زبانی بزرگ [۲۹] ، راه حلهای مناسبی را برای اجرای حق فراموشی در سیستمهای مبتنی بر مدل زبانی بزرگ ارائه می دهد که می تواند به حفاظت از حریم خصوصی کاربران کمک کند.

¹Machine Unlearning

²Model Editing

³Differential Privacy

پژوهش حاضر در زمینه سیستمهای گفتگو وظیفه گرا که به حذف داده های کاربران و حفظ حریم خصوصی توجه می کند، می تواند از این تکنیک ها بهره ببرد. این روشها به پژوهش شما این امکان را می دهند که بدون کاهش کارایی سیستم، امکان حذف داده های حساس را فراهم کند و به اصول حریم خصوصی پایبند بماند.

در جدول ۱.۲ مقایسه جامعی بین مقالات بررسی شده و روش ارایه شده در پژوهش حاضر آورده شده است.

جدول ۱.۲: مقایسه پژوهشهای انجام شده

يادگيرى بدون شات	يادگيري چند شات	حق فراموشى	تنظيم دقيق	تنظيم سريع	استفاده از مدل زبانی	نماگر کاربری	شروع سرد	شخصىسازى	سيستم گفتگوي وظيفهگرا	پژوهش	
~	✓	×	×	×	✓	×	×	×	✓	Bocklisch, Y.Y [T]	
~	×	×	×	×	~	×	~	×	~	Chung. Y. Y [9]	
~	×	×	~	×	~	×	~	×	~	Hu. ۲. ۲۴ [۱۳]	
~	×	×	~	×	~	×	×	×	✓	Sekuli, 7.74 [77]	
~	×	×	~	×	~	×	~	×	✓	Samarinas, Y.YY [YY]	
~	×	×	×	×	~	×	~	×	✓	Yu. ۲. ۲۲ [۲۷]	
×	~	×	×	~	~	~	×	~	×	Kasahara, ۲۰۲۲ [۱۵]	
×	~	×	×	~	~	×	~	~	×	Madotto, Y.YI [IV]	
×	×	×	×	×	×	✓	~	✓	×	Zhang, YoYY [Y4]	
×	×	×	×	×	×	✓	×	~	×	Nag. 7.7 [14]	
×	×	×	×	×	×	~	×	~	×	Peterson, Y.YI [YI]	
×	~	~	×	~	~	✓	~	~	✓	تحقيق فوق	

۴.۲ جمع بندی

در این فصل، تلاش شد تا مروری جامع بر مفاهیم، پژوهشها، و تکنیکهای مرتبط با موضوع رساله فوق ارائه شود. ابتدا، در بخش سیستمهای گفتگو، بررسیها نشان دادند که سیستمهای گفتگوی وظیفهگرا به دلیل ساختار هدف محور خود، کارآمدتر و دقیق تر عمل می کنند و بیشتر مناسب کاربردهای خاص مانند سیستمهای رزرواسیون و سیستمهای پیشنهاددهنده هستند. از سوی دیگر، سیستمهای گفتگوی دامنه باز به دلیل انعطاف پذیری در

موضوعات گسترده، مناسب تعاملات آزادتر با کاربران می باشند، اما همچنان در مدیریت انسجام و دقت چالشهایی دارند.

در بخش تنظیم سریع، روشهای جدیدی مانند یادگیری چند شات و استفاده از پرامپتهای هوشمند معرفی شدند که بدون نیاز به تنظیم دقیق گسترده، توانستهاند عملکرد سیستمها را در شرایط محدود داده ارتقاء دهند. این تکنیکها، علاوه بر کاهش هزینههای محاسباتی، امکان بهرهبرداری از مدلهای زبانی بزرگ را برای توسعه دهندگان با منابع محدود فراهم میکنند.

در حوزه نماگرسازی کاربر، سه دسته اصلی از تکنیکها تحلیل شدند:

نماگر صریح و ضمنی: ترکیب دادههای صریح (مانند سن یا علایق شخصی) و دادههای ضمنی (مانند رفتار کاربران) به عنوان یک راهکار جامع برای درک ترجیحات کاربران پیشنهاد شد.

تحلیل احساسات و فیلتر کردن مبتنی بر آیتم: این روشها نشان دادند که تحلیل الگوهای رفتاری و احساسی کاربران می تواند به توصیههای دقیق تر و شخصی تر منجر شود.

تکنیکهای نماگرسازی با تمرکز بر حریم خصوصی: به دلیل اهمیت روزافزون حریم خصوصی، روشهایی که کاربران را قادر به مدیریت دادههای شخصی خود کنند، به عنوان راهکاری اساسی مورد توجه قرار گرفتند.

این فصل علاوه بر مرور پژوهشهای پیشین، شکافهای موجود را نیز شناسایی کرد. برای مثال، چالشهایی مانند عدم انسجام در گفتگوی دامنهباز، هزینههای بالای تنظیم دقیق مدلها، و عدم رعایت کامل حریم خصوصی در برخی تکنیکهای نماگرسازی، فرصتهای تحقیقاتی جدیدی را برجسته میکنند.

با تحلیل جامع این پژوهشها، روشن شد که برای توسعه سیستمهای گفتگو مدرن و کارآمد، نیاز به ترکیبی از تکنیکهای بهینهسازی (مانند تنظیم سریع)، بهرهگیری از مدلهای زبانی بزرگ، و تأکید بر حریم خصوصی کاربران وجود دارد. این فصل نه تنها بستری علمی برای ادامه تحقیق فراهم کرد، بلکه ابزارهایی را برای طراحی نوآوریهای عملی در حوزه سیستمهای گفتگو و نماگرسازی کاربر ارائه داد.

فصل ۳

روش پیشنهادی

۱.۳ مقدمه

در این فصل، روش پیشنهادی مورد استفاده برای توسعه و ارزیابی سیستم گفتگوی وظیفه گرا با رویکرد شخصی سازی مورد بررسی قرار می گیرد. این روش شامل طراحی معماری سیستم با تمرکز بر حل چالشهای اساسی نظیر مشکل شروع سرد، شخصی سازی مبتنی بر نماگر کاربر، بهره گیری از مدلهای زبانی بزرگ، و تضمین حق فراموشی است. همچنین به مراحل پیش پردازش داده ها، استفاده از تکنیکهای تنظیم سریع و استخراج موجودیتهای کلیدی از ورودی کاربران پرداخته می شود. در نهایت، مکانیزمهای جمع آوری بازخورد و ارزیابی عملکرد سیستم توضیح داده خواهند شد تا نقش آنها در بهبود پویای سیستم مشخص شود.

نام روش پیشنهادی فوق MindMeld است. MindMeld در واقع ادغام هوشیارانه ذهن و ماشین برای گفتگوهای شخصی سازی شده است.

ادغام هوشیارانه در واقع بیانگر ترکیب دقیق و هدفمند داده ها و الگوریتم هاست. ذهن و ماشین نشاندهنده تعامل بین کاربر (ذهن) و سیستم هوش مصنوعی (ماشین) است که در قلب رویکرد فوق قرار دارد. همچنین گفتگوهای شخصی سازی شده به هدف اصلی که یاسخ های سفارشی شده و منطبق با نیازهای کاربر است.

۲.۳ جمع آوری و آماده سازی داده ها

این بخش به فرآیند آماده سازی داده ها برای توسعه سیستم گفتگوی وظیفه گرا را توضیح می دهد. هدف این است که داده های خام از منابع مختلف، از جمله مجموعه داده مووی لنز ' ، به داده های گفتگو محور تبدیل شوند که مناسب برای انجام تنظیم سریع یا یادگیری درون متنی ۲ هستند.

۱. انتخاب و بررسی مجموعه داده مووی لنز

برای تحلیل اولیه و ایجاد مجموعهداده مکالمه محور، از مجموعه داده مووی لنز ۲۵ میلیون استفاده شده است. این مجموعه داده به طور گسترده در حوزه های مختلف از جمله سیستم های توصیه گر و فیلتر مشارکتی استفاده می شود. منبع این مجموعه داده سایت کگل است که حاوی بیش از ۲۵ میلیون رتبه بندی، ۱ میلیون برنامه برچسب و ابرداده برای ۴۲۰۰۰ فیلم است. همچنین این مجموعه داده بیش از ۲۰ میلیون رتبه بندی فیلم و برچسب گذاری های کاربران است که از سال ۱۹۹۵ جمع آوری کرده است.

ویژگیهای کلیدی این مجموعه داده به شرح زیر است.

- امتیازات کاربران: داده های صریح شامل رتبه بندی کاربران برای فیلم ها (۱ تا ۵ ستاره).
 - تگها: عبارات یا کلمات کلیدی مرتبط با فیلم که توسط کاربران اعمال میشوند.
 - ژانرها: دستهبندی های فیلم، از جمله ژانرهای اکشن، کمدی، درام و غیره.
 - اطلاعات زماني: مهر زماني مربوط به تعاملات كاربران با فيلمها.

در این پژوهش، از دیتاست مووی لنز به عنوان یک مثال کاربردی استفاده شده است. همانطور که ذکر شد، این دیتاست شامل اطلاعات مربوط به علایق کاربران در حوزه فیلمها و امتیازدهی به آنها است. با این حال، روش پیشنهادی این پژوهش تنها محدود به این حوزه نیست و می تواند برای دیتاستهای دیگر در حوزههای مختلف مانند موسیقی، کتاب، محصولات خرید آنلاین، یا حتی خدمات آموزشی تطبیق داده شود. این انعطاف پذیری به دلیل طراحی عمومی الگوریتمها و عدم وابستگی به ویژگیهای خاص دیتاست است.

جزییات روش پیشنهادی که به طور کامل در بخش۳.۳ بیان خواهدشد شامل مراحلی است که مستقل از نوع دادهها عمل میکنند.

¹MovieLens

²In-Context Learning

به عنوان مثال، در حوزه فیلمها، دادههای ورودی شامل امتیازهای کاربران به فیلمها و ژانرهای مورد علاقه آنها است. اما این ورودیها می توانند به راحتی با دادههای دیگری مانند امتیازهای کاربران به آهنگها یا کتابها جایگزین شوند. در ادامه، با استفاده از دیتاست مووی لنز، نحوه عملکرد این روش را در قالب یک مثال کاربردی شرح می دهیم."

۲. ترکیب و یکیارچهسازی مجموعهداده

برای ایجاد یک مجموعه داده منسجم و مناسب سیستم گفتگو نیاز به دادههایی داریم که دارای ماهیت مکالمه محور باشند یا به بیان دیگر این داده ها باید به صورت جفت مقدارهای پرسه و پاسخ باشند تا بتوان مدل زبانی خود را با استفاده از این داده ها آموزش داد.

در وهله اول جهت ایجاد یک مجموعه داده متشکل از فیلم ها، نظرات و امتیازات کاربران و غیره به صورت یکجا، فایلهای امتیازات کاربران، تگهای آنها که به فیلمهای مختلف دادهاند را بر اساس ستونهای مشترک مانند آیدی فیلم و آیدی کاربران ادغام کرده و یک مجموعه داده شامل ۱۲۶ هزار کورد ایجاد نمودیم.

خروجی نهایی این مجموعه داده شامل ستون های زیر است:

- آیدی کاربر: شناسه یکتای هر کاربر.
 - آیدی فیلم: شناسه یکتای هر فیلم.
- رتبهبندی: امتیاز دادهشده توسط کاربر.
- تگها: برچسبهای کاربران برای هر فیلم.
 - ژانرها: دستهبندی های فیلم.

جدول ۱.۳: نمونهای از دادههای یکیارچه شده از مجموعه داده مووی لنز

tags	genres	title	rating	movieId	userId
travel time	Adventure	(۱۹۹۵) Jumanji	٣.۵	۲	1879
	Fantasy				

۳. ایجاد مجموعه داده پیامهای مکالمهمحور:

برای آمادهسازی مجموعه داده به فرم پرسش و پاسخهای گفتگومحور مراحل زیر انجام شد:

• محاسبه شباهت كسينوسى:

- تگهای فیلمها به صورت ماتریس برداری با استفاده از Count Vectorizer تبدیل شدند.
 - شباهت کسینوسی بین بردارهای تگ محاسبه شد تا فیلمهای مشابه شناسایی شوند.
- فیلمهایی با شباهت بالای ۹۰٪ به عنوان موارد پیشنهادی برای همان فیلم در نظر گرفته شدند.
 - فرمت دهی داده ها به صورت مکالمهای:

از دادههای شناسایی شده، ساختارهایی با پرسش و پاسخ ایجاد شد.

نمونه يرسش

Recommend movies similar to Harry Potter and the Philosopher's Stone

نمونه پاسخ:

"Harry Potter and the Chamber of Secrets" for its Hogwarts sequel.
"The Lord of the Rings: The Fellowship of the Ring" for its fantasy adventure and "Percy Jackson The Olympians: The Lightning Thief" for its mythological adventure

۴. محاسبه شباهت کسینوسی: برای شناسایی شباهت بین فیلمها و ایجاد جفتهای پرسش و پاسخ مناسب، از شباهت کسینوسی استفاده شد. رابطه شباهت کسینوسی برای دو بردار متنی A و B به صورت رابطه ی ۱.۳ تعریف می شود:

شباهت کسینوسی
$$=rac{\sum_{i=1}^{n}A_{i}\cdot B_{i}}{\sqrt{\sum_{i=1}^{n}A_{i}^{\intercal}}\cdot\sqrt{\sum_{i=1}^{n}B_{i}^{\intercal}}}$$
 شباهت کسینوسی

که در آن مقادیر Ai و Bi مقدار ویژگی i در بردارهای A و B هستند. همچنین مقدار n برابر با تعداد ویژگی ها (کلمات کلیدی یا تگهای فیلمها در اینجا) هستند.

این رابطه تضمین میکند که شباهت بین دو بردار بر اساس جهت آنها و نه اندازه شان محاسبه شود. شباهت کسینوسی معمولاً برای داده های متنی و برداری در تحلیل های پردازش زبان طبیعی و مدل های توصیه گر به کار می رود.

روش پیادهسازی این رابطه به صورت فوق است:

- تبدیل تگها به بردارها: با استفاده از تکنیک ،CountVectorizer تگهای متنی مربوط به فیلمها به بردارهای عددی تبدیل شدند. این تکنیک بسته کلمات ابرای نماگرسازی متنی استفاده می شود.
- محاسبه شباهت: شباهت کسینوسی بین بردارهای مربوط به فیلمها محاسبه شد. همانطور که بیان شد، فیلمهایی که شباهت آنها بیش از ۹۰٪ بود، به عنوان فیلمهای مشابه در نظر گرفته شدند.

جهانگیر و همکاران [۲۵] با استفاده از تکنیک فوق، الگوریتمهایی توسعه داده شدهاند که از دادههای مشابه مووی لنز برای شناسایی فیلمهای مشابه استفاده میکنند. برای مثال، با بهینهسازی عبارات کلیدی و اضافه کردن وزن به ژانرها، دقت مدلها افزایش یافته است.

۵. گسترش تنوع پرسش و پاسخ:

با استفاده از فیلم مرجع و فیلم هایی که شباهت کسینوسی بالایی نسبت به فیلم فوق داشته اند، مجموعه ای از فیلم ها به همراه فیلم های مشابه با آن ها را در دسترس خواهیم داشت که می تواند در ادامه ایجاد محموعه داده مکالمه محور کمک کند.

برای شباهت بیشتر داده ها به گفتگوهای روزمره، ۵۰ قالب مختلف برای پرسش و ۵۰ قالب برای پاسخ طراحی شد.

به عنوان مثال فیلم Die Hard را در نظر بگیرید، یک نمونه پرسه به فرم زیرخواهد بود:

Looking for hidden gems like 'Die Hard \9AA' in the action genre

برای فیلم های با ژانرهای مختلف یکی از ژانرها به تصادف برای ایجاد مجموعه داده استفاده می شود. همچنین یک نمونه پاسخ کاندید به صورت زیر خواهد بود:

Finding more action films similar to 'Die Hard \٩٨٨.' How about: Hellboy ٢٠٠٢

۶. ایجاد مجموعهداده نهایی:

ساختار مجموعهداده نهایی به سبک زیرخواهد بود

- ورودى: شامل سوالات كاربران در قالب طبيعي
 - خروجي: ليست فيلمهاي پيشنهادي
 - نام فیلم: فیلم ذکرشده در سوال

¹Bag of Words (BoW)

- سال: سال انتشار فیلم
 - ژانر: ژانرهای فیلم.

با این روش، مجموعهدادهای شامل ۲۱۰ هزار ردیف مکالمهای ایجاد شد که برای مراحل بعدی در توسعه سیستم گفتگوی وظیفهگرا مورد استفاده قرار گرفت.

۳.۳ معماری سیستم

۱.۳.۳ مراحل تولید پاسخ

این معماری برای تقویت تعامل کاربر با سیستم گفتگو وظیفه گرا و با توجه به چالشهای کلیدی مانند مسائل شروع سرد، شخصی سازی، استفاده از مدل های بازی تنظیم شده و رعایت حق فراموشی طراحی شده است. هر ماژول و اجزای آن برای بهبود سازگاری سیستم، رضایت کاربر و عملکرد خاص دامنه مورد نظر طراحی شده اند. در ادامه کلیّت معماری پیاده سازی شده توضیح داده شده و در بخشهای آتی، هر قسمت به صورت مجزا و مفصل تر مورد بحث قرار خواهد گرفت.

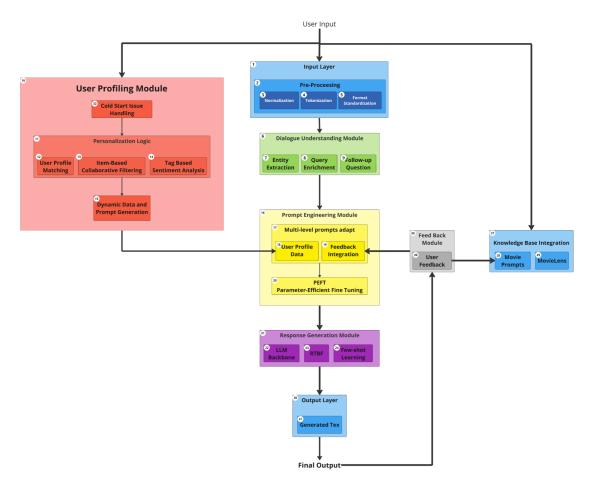
جهت سهولت درک توضیحات شکل ۱.۳ شماره گذاری در قسمت های مختلف آن انجام شده است که در هنگام توضیح هر قسمت، شماره آن نیز رو به روی آن آورده شده است.

۱. لايه ورودي

- ورودی کاربر (بخش ۱): این ماژول نقطه شروع دسترسی کاربر جهت پرسش سوال خود است. در این سیستم گفتگو، پرسه های مبتنی بر متن از کاربر پذیرفته می شود.
- پیش پردازش (بخش ۲): در مرحله پیشپردازش، دادههای خام تمیز شده و ویژگیهای ناقص یا نویزی حذف میشوند. اولین مرحله از پیشپردازش پرسه کاربر، عادی سازی (بخش ۳) است. در این مرحله سیستم قالب متن ورودی به عنوان مثال، حروف کوچک و علامتگذاری را استاندارد می کند.
- توکن بندی کردن ۲ (بخش ۴): متن به واحدهای قابل مدیریت (کلمات یا عبارات) شکسته می شود.

¹Normalization

²Tokenization

شکل ۱.۳: معماری سیستم

• استانداردسازی فرمت (بخش ۵) که سازگاری با ماژولهای پردازش مراحل بعدی را تضمین میکند.

فرآیندهای مرحله پیشپردازش به طور کلی مستقل از حوزه کاربرد است و می تواند برای هر نوع دادهای اعمال شود. به عنوان مثال، در دیتاست مووی لنز، این شامل حذف رکوردهای ناقص امتیازدهی کاربران به فیلمها می شود. اما در یک دیتاست مربوط به خرید آنلاین، این مرحله می تواند شامل حذف محصولاتی باشد که توضیحات ناقص دارند.

۲. ماژول درک گفتگو (بخش ۶)

• استخراج موجودیت (بخش ۷): موجودیت های کلیدی مانند نام فیلم و ژانرها را در پرسه کاربر

³format standardization

¹Entity Extraction

را شناسایی میکند. اما این رویکرد به هیچ وجه محدود به فیلمها نیست و می تواند برای استخراج ویژگی های دیگری مانند قیمت، برند، یا رنگ محصولات در دیتاست های خرید آنلاین استفاده شود.

- تولیدکننده سوال بعدی (بخش ۹): برای روشن کردن ورودی های مبهم یا ناقص کاربر، درخواستهای بعدی ایجاد می کند.
- غنی سازی پرس و جو^۲ (بخش ۸): داده های ورودی را به صورت پویا تنظیم و اصلاح می کند تا درک و زمینه سیستم را بهبود بخشد. به عنوان مثال به مدل زبانی پرسه کامل به همراه فراداده هایی چون ژانر موردنظر کاربر و فیلم مورد بحث را به همراه پرسه اصلی کاربر به ورودی مدل جهت انجام عملیات تنظیم سریع بعدی ارسال می کند.

۳. ماژول نماگر کاربری (بخش ۱۰)

• رسیدگی به مشکل شروع سرد (بخش ۳۲): زمانی که حداقل داده های کاربر در دسترس نباشد، ماژول از یک تا پنج ژانرهای مورد علاقه کاربر را از وی دریافت می کند و علاوه بر آن با به کارگیری فیلتر مشارکتی مبتنی بر آیتم، ترجیحات کاربر را استنتاج و استفاده می کند.

- منطق شخصی سازی (بخش ۱۱):
- تطابق نماگر کاربر (بخش ۱۲): از دادههای موجود کاربر، مانند امتیازات وی، تگ ها یا ژانرهای مورد علاقه (مانند استفاده از مجموعه داده موویلنز) استفاده می کند.
- تحلیل احساسات مبتنی بر برچسب (بخش ۱۴): لحن و اولویت درخواست کاربر را بر اساس داده های برچسبگذاری شده تجزیه و تحلیل می کند و آیتم هایی که وی به آنها تگهایی با لحن مثبت و خوب داده است را استخراج می کند.
- استفاده از فیلتر مشارکتی مبتنی بر آیتم جهت استخراج ژانرها و فیلمهایی که کاربر احتمالا به آنها علاقه دارند (بخش ۱۳).
- تولید دادههای پویا و تولید پرامپت (بخش ۱۵): رفتار سیستم را در زمان واقعی با استفاده از دادههای نماگر کاربر تطبیق و شخصی می کند و یک پرسه شخصی سازی شده را به مدل ارسال می کند.

۴. ماژول مهندسی پرامپت (بخش ۱۶)

¹Follow-up question

²Query Enrichment

- تنظیم سریع: تنظیم دقیق پارامترهای کارآمد^۳ (بخش ۲۰) برای کاهش منابع مورد نیاز و در عین حال تنظیم مدلهای پایه برای ویژگی خاص دامنه پیادهسازی در این قسمت اجرایی میشوند. این قسمت پیامهای چند سطحی را ایجاد می کند که به صورت پویا بر اساس نماگرها و تنظیمات کاربر تطبیق می یابد.
- یکپارچه سازی بازخورد (بخش ۱۹): رتبه بندی کاربران (پسندیدن/نپسندیدن/خنثی) را در پاسخهای سیستم جمع آوری می کند و به طور مکرر درخواستها را به روز می کند تا بهتر با انتظارات کاربر هماهنگ شود.

۵. ماژول تولید پاسخ (بخش ۲۱)

- استفاده از مدل زبانی (بخش ۲۲):
 با یک مدل زبانی که با دستورات مخصوص دامنه تنظیم شدهاست تا پاسخهای مرتبط و منسجمی
 ایجاد کند.
- حق فراموشی (بخش ۲۳):
 با ناشناس کردن ورودی های کاربر و حذف داده هایی که مدل با استفاده از آنها برای یک کاربر خاص
 شخصی سازی شده است در صورت در خواست، حریم خصوصی کاربر را تضمین می کند.
- آموزش چند شات (بخش ۲۴): به سرعت با ورودی های جدید با استفاده از نمونه های چند شات بدون نیاز به بازآموزی گسترده سازگار می شود و از پاسخگویی به سناریوهای جدید اطمینان می دهد.

۶. جمع آوری و ارزیابی بازخورد

- بازخورد کاربر (بخش ۲۶): بازخورد کاربر (پسندیدن/نپسندیدن/خنثی) برای هر یک از پاسخ های سیستم را از کاربران جمع آوری می کند.
- تنظیم تکراری : به طور مداوم عملکرد سیستم را بر اساس بازخورد جمع آوری شده کاربران اصلاح می کند.

۷. لایه خروجی (بخش ۳۰)

خروجی های متن تولیدشده، پاسخ های ساختار مند و مبتنی بر متن را ارائه می دهد که برای سیستم گفتگو مبتنی بر چت بهبود یافته اند.

³Parameter Efficient Fine Tuning(PEFT)

¹Iterative Tuning

۲.۳.۳ ویژگی های کلیدی پرداخته شده در معماری

در معماری ارائه شده در شکل ۱.۳ ،به مشکلات زیر پرداخته است.

- ۱. مشکل شروع سرد: از طریق فیلتر مشارکتی مبتنی بر آیتم و تنظیم دقیق مدل با استفاده از تنظیمات پیش فرض و ترجیحات دریافت شده انجام می شود.
- ۲. حق فراموشی: حق فراموشی یکی از اصول مهم حفظ حریم خصوصی کاربران است. این حق به کاربران اجازه می دهد تا درخواست حذف اطلاعات شخصی خود را از پلتفرمها ارائه دهند. این شامل اطلاعات حساس مانند علایق، سابقه جستجو، یا حتی کل حساب کاربری است.

سازگاری با ورودی های جدید: سیستم از تکنیکهای پیشرفتهای مانند یادگیری چند شات استفاده می کند تا بتواند به راحتی با سناریوهای جدید سازگار شود. این تکنیک به سیستم اجازه می دهد تا با مشاهده تنها چند نمونه جدید، به سرعت عملکرد خود را بهبود بخشد. علاوه بر این، تنظیم سریع مجدد نیز به کار گرفته می شود. این فرآیند شامل به روزرسانی مدل بدون نیاز به آموزش مجدد کامل است. به این ترتیب، سیستم می تواند به سرعت به تغییرات محیطی یا نیازهای جدید کاربران پاسخ دهد و کارایی خود را حفظ کند.

این رویکردها، سیستم را انعطافپذیرتر و کاربرپسندتر میکنند.

۴.۳ ماژول درک مکالمه

ماژول درک مکالمه (بخش ۶) به نحوه پردازش پرسشهای کاربر برای آماده سازی داده های ورودی مناسب جهت استفاده در مدل می پردازد. این ماژول به عنوان نقطه شروع تعاملات کاربر با سیستم عمل کرده و با تجزیه و تحلیل ورودی های کاربر (پرامپتها) و اضافه کردن جزئیات مفقود، پرسشهای کامل و ساختاریافته ای را برای مدل تولید می کند.

فرآیند درک مکالمه از سه گام اصلی تشکلیل شده است که به شرح زیر است.

۱. استخراج موجودیتهای نامگذاری شده ۲ (بخش ۷) برای درک بهتر درخواستهای کاربر، از تکنیکهای استخراج موجودیتهای نامگذاری شده استفاده می شود.

شناسایی موجودیت نامگذاری شده یک کار اساسی در پردازش زبان طبیعی است که شامل شناسایی و

¹Dialogue Understanding Module

²Named Entity Recognition (NER)

دسته بندی موجودیتهای نامگذاری شده در یک سند متنی به دسته های از پیش تعیین شده است [۲۵]. این دسته ها معمولاً عبارتند از:

- شخص: نام افراد، مانند «جان اسمیت»
- سازمان: نام شركتها، مؤسسات يا سازمانها، مانند "Google"
 - منطقه: نام مکانهای جغرافیایی، مانند «نیویورک»
 - تاریخ: تاریخها، زمانها یا دورهها، مانند "۱۰-۱۰-۲۰۲۳"
 - رویداد: نام رویدادها، مانند «جام جهانی»

هدف استخراج موجودیتهای نامگذاری شده، شناسایی و طبقه بندی خودکار این موجودیتهای نامگذاری شده در یک متن است که می تواند برای برنامههای مختلف استفاده شود، مانند:

- استخراج اطلاعات: استخراج اطلاعات مرتبط از دادههای متنی
- خلاصه سازی متن: خلاصه کردن متن براساس موجودیت های شناسایی شده
- تجزیهوتحلیل احساسات: تجزیهوتحلیل احساس متن براساس موجودیتهای ذکرشده
 - یاسخ به سؤال: یاسخ به سؤالات براساس نهادهای شناسایی شده

چندین رویکرد برای استخراج موجودیتهای نامگذاری شده وجود دارد [۷]

، از جمله:

- رویکرد مبتنی بر قانون: استفاده از قوانین از پیش تعیینشده برای شناسایی موجودیتها
- رویکرد نظارتشده: با استفاده از الگوریتمهای یادگیری ماشین آموزشداده شده بر روی دادههای برچسبدار
- رویکرد بدون نظارت: استفاده از خوشه بندی یا تکنیکهای دیگر برای شناسایی موجودیتها بدون دادههای برچسبدار
- رویکرد یادگیری عمیق: استفاده از شبکههای عصبی برای یادگیری الگوهای موجود در دادهها [۱۲]

هدف اصلی در این بخش از سیستم شناسایی موارد زیر است:

- نام فیلم: برای یافتن نام فیلم در متن پرامپت، از روشهای سادهای مانند استفاده از نقل قولها استفاده می شود. اگر نام فیلم داخل نقل قول باشد، سیستم به طور مستقیم آن را به عنوان یک فیلم شناسایی می کند و از سایر روشهای پردازش صرف نظر می کند. در غیر این صورت با استفاده از پردازش زبانی طبیعی تلاش می کند که نام فیلم را از عبارت وارد شده استخراج کند.
- ژانر فیلم: سیستم تلاش میکند تا ژانر را از میان لیستی از ژانرهای از پیش تعریف شده تشخیص دهد. ژانرهای موجود به شرح زیر است: کمدی، موزیکال، هیجان انگیز، عاشقانه، مستند، ترسناک، جنایی، انیمیشن، فانتزی، ماجراجویی، علمی تخیلی، معمایی، کودکان، درام، جنگی، اکشن و وسترن.

استفاده از این تکنیکها به سیستم کمک میکند تا اطلاعات اصلی از پرامپت استخراج شده و با دقت بیشتری پرسش کاربر پردازش شود. با این حال، برای حفظ سادگی، تمرکز ما در این بخش بر پاسخهای اولیه و پرسشهای پیگیری است و سیستم از مدلهای پیچیده تر استخراج موجودیتهای نامگذاری شده صرف نظر کرده است.

۲. پرسشهای پیگیری (بخش ۹):

اگر کاربر اطلاعاتی ناقص ارائه دهد (مانند عدم ذکر فیلم یا ژانر)، سیستم به صورت خودکار پرسشهای یگیری تولید می کند. این پرسشها با استفاده از الگوهای از پیش تعریف شده طراحی شده اند. برای مثال:

- اگر نه نام فیلم و نه ژانر در پرسه کاربر نباشد، «لطفا نام فیلم و ژانر مورد نظر خود را ذکر کنید»
 - اگر نام فیلم مشخص نباشد: «لطفاً نام فیلم موردنظر خود را مشخص کنید؟»
 - اگر ژانر ذکر نشده باشد: «آیا ژانر خاصی را مدنظر دارید؟»

کاربر می تواند به این پرسشها پاسخ دهد و سیستم پاسخهای کاربر را به پرامپت اولیه اضافه می کند تا یک پرامپت کامل و ساختاریافته ایجاد شود.

هرچه یک پرسه جزییات دقیق تر مانند جزییات ژانر و نام فیلم را دارا باشد مدل توانایی تولید عبارات بهتر و متناسب تر برای کاربر خواهد بود که در نهایت به بهبود تجربه کاربری منجر خواهد شد.

برای حفظ انعطاف پذیری، کاربران می توانند از این مرحله عبور کرده و پرامپت اولیه خود را بدون تغییر ارسال کنند. این قابلیت، تجربه کاربری را بهبود داده و امکان استفاده از سیستم را برای کاربران حرفهای تر که می خواهند پرسشهای خود را مستقیماً به مدل ارسال کنند، فراهم می کند.

۳. پیشپردازش پرامپت:

پیش پردازش پرامپت از طریق ماژول درک مکالمه، تضمین میکند که مدل دادههای ورودی کامل و دقیق دریافت میکند. همچنین احتمال بروز خطا یا پاسخهای نامرتبط کاهش مییابد و تعاملات کاربر به شکلی ساختاریافته تر و قابل فهم تر برای مدل تبدیل می شود.

به عنوان مثال، اگر کاربر پرامپت زیر را وارد کند:

"I need movies similar to Inception"

سیستم از استخراج موجودیتهای نامگذاری شده برای استخراج نام فیلم ("Inception") استفاده می کند. اگر ژانری مشخص نشده باشد، سیستم پرسشی مانند: «آیا ژانر خاصی را برای پیشنهاد مدنظر دارید؟» ارائه می دهد. پاسخ کاربر به این پرسشها اضافه شده و پرامپت نهایی، به شکل:

"I need movies similar to Inception in the Sci-Fi genre"

به مدل ارسال می شود.

این مرحله از پیش پردازش پرامپت، تضمین می کند که تعاملات کاربر با سیستم گفتگوی وظیفه گرا در فازهای بعدی (تولید پاسخ) بهینه باشد. علاوه بر این، رویکرد ساده و مؤثر آن به حفظ کارایی و پاسخگویی سریع سیستم کمک می کند.

خروجی نهایی این بخش ، عبارت ورودی کاربر به صورت کامل و همچنین نام فیلم و ژانر در صورت استخراج به صورت فراداده به عنوان ورودی به مدل وارد شده و عملیات های بعدی بر روی این عبارت صورت خواهد گرفت.

یک نمونه پرامپت جهت استفاده از مدل به صورت زیر خواهد بود

I need movies similar to Inception in the Sci-Fi genre (metadatas: movie=Inception - genre=Sci-Fi)

۵.۳ ما ژول تولید پاسخ

بخش تولید پاسخ (بخش ۲۱) به توضیح فرآیند تولید پاسخهای شخصی سازی شده و متناسب با زمینه برای سیستم گفتگوی پیشنهادی می پردازد. هدف از این بخش آن است که مدل با استفاده از داده هایی که

¹Response Generation

در مرحله قبل و مختص هر کاربر تولید شده اند، تنظیم سریع شود. این داده ها شامل اطلاعاتی است که از پایگاه داده های فیلترشده استخراج شده و ترجیحات کاربر، مانند ژانرهای منتخب، را در خود جای داده است. علاوه بر این، مدل با پرامپتهای خاصی که مبتنی بر ورودی های کاربر و دارای فراداده هایی مانند نام فیلم ها و ژانرهای آنها هستند، تنظیم می شود. این فرآیند به مدل اجازه می دهد تا پاسخ هایی دقیق، منطقی و سازگار با نیازهای کاربر تولید کند.

این رویکرد نه تنها به تولید پاسخهای شخصی سازی شده کمک می کند، بلکه باعث می شود که سیستم بتواند به طور دقیق تری با ترجیحات و رفتارهای کاربران سازگار شود. از طرفی، استفاده از مدل زبانی بزرگ و تنظیم سریع، امکان تطبیق سریع با سناریوهای جدید را فراهم می کند. این ترکیب از داده های شخصی سازی شده و مدل های زبانی پیشرفته، به سیستم کمک می کند تا پاسخهایی با کیفیت بالا و مرتبط با زمینه تولید کند.

مراحل اصلی در تولید پاسخ به شرح زیر است.

- رمزگذاری پرسش کاربر: برای تبدیل پرسشهای متنی به قالبی که مدل قادر به درک آن باشد، از توکنایزر استفاده می شود. این مرحله، پرسشهای کاربر را به توالی های عددی تبدیل می کند.
- تولید پاسخ: از مدل زبانی تنظیم شده برای تولید پاسخ استفاده می شود. این مدل قادر است بر اساس ورودی ها، پاسخ هایی سازگار با تاریخچه تعاملات کاربر تولید کند.
- استخراج اطلاعات کلیدی: پس از تولید پاسخ، اطلاعاتی مانند نام فیلمها یا ژانرها از پاسخهای تولیدشده استخراج میشوند. این اطلاعات برای ذخیرهسازی و تحلیلهای بعدی ثبت می گردند.

طراحی پارامترهای تولید پاسخ برای اطمینان از کیفیت و تنوع پاسخها، پارامترهایی مانند، doSample طراحی پارامترهای تنظیم شدهاند.

- پارامتر :doSample این پارامتر برای ایجاد تنوع در پاسخها فعال شده است. مقداردهی به این پارامتر به مدل امکان می دهد که پاسخهایی غیرتکراری تولید کند.
- پارامتر top-k: این مقدار برای محدودکردن تعداد گزینه های کاندیدای تولید در هر مرحله به ۱۰۰ تنظیم شده است.
- پارامتر :temperature این پارامتر بر نحوه ی تعادل میان تنوع و انسجام پاسخها تاثیر می گذارد و مقدار آن ۸.۰ تنظیم شده است.

۱.۵.۳ مدیریت تاریخچه تعاملات

یکی از ویژگیهای کلیدی سیستم این است که برای هر سوال جدید کاربر، تاریخچه گفتگو در نظر گرفته می شود. این تاریخچه تنها برای تعامل جاری کاربر استفاده می شود و از مکالمات چندمر حلهای برای تولید پاسخ پشتیبانی نمی شود. این رویکرد تضمین می کند که پاسخها مرتبط با موضوع باشند و پیچیدگیهای اضافی را کاهش می دهد.

۲.۵.۳ فرآیند پاکسازی داده

سیستم شامل مکانیزمی برای اجرای «حق فراموشی» است. این امکان به کاربر اجازه می دهد که درخواست حذف داده های بیشین خود را ارائه دهد. عملکرد پاکسازی داده ها به صورت زیر است:

- بررسی ورودی کاربر برای تشخیص عبارت "RTBF"
 - پاکسازی دادههای ذخیرهشده مرتبط با کاربر.
- بازگرداندن اطلاعات در مورد تعداد رکوردهای حذفشده.
- استفاده از بقیه داده ها جهت تنظیم سریع مجدد مدل و پاسخ به سوالات بعدی کاربر

۳.۵.۳ واکنشهای کاربر به پاسخها

- سیستم بازخورد: پس از تولید هر پاسخ، کاربر می تواند واکنش خود که شامل «پسندیدم» یا «نپسندیدم» است را به پاسخ ثبت کند. در صورت عدم ارائه بازخورد، واکنش به صورت پیش فرض روی «هیچ» تنظیم می شود.
- هدف بازخورد: این مکانیزم به بهبود دقت و شخصی سازی پاسخ ها کمک می کند و امکان تحلیل بیشتر برای ارتقای مدل را فراهم می سازد. همچنین جهت دست یافتن به میزان کیفیت پاسخ های تولید شده باید از بازخوردهای کاربران استفاده کرد که به تفضیل در بخش ۴ به آن پرداخته خواهد شد.

این بخش از سیستم، با بهرهگیری از قابلیتهای مدلهای زبانی و تنظیم دادهها، تضمین می کند که پاسخهای تولیدشده متناسب با ورودیهای کاربران و نیازهای آنها باشند. علاوه بر این، طراحی انعطاف پذیر سیستم امکان ارتقا و بهبود آن در آینده را فراهم می کند.

۶.۳ منطق شخصی سازی

شخصی سازی یکی از اجزای کلیدی در سیستمهای گفتگوی وظیفه گرا است که بر اساس ترجیحات و بازخورد کاربران، پاسخهایی دقیق و مرتبط تولید می کند. این منطق بر اساس تحلیل داده های کاربران و به روزرسانی های یو یا در مدل های تنظیم شده برای هر کاربر طراحی شده است.

این بخش به بررسی مراحل ایجاد مجموعه دادههای شخصی سازی شده، مکانیزم بازخورد کاربر، و تأثیر این بازخورد در تولید پاسخها می پردازد.

ایجاد مجموعه دادههای شخصی سازی شده ۱ مسنگ بنای سیستمهای مبتنی بر شخصی سازی است که نیازهای کاربران را در مرکز توجه قرار می دهد.

یکی از گامهای کلیدی در سیستمهای توصیه گر و شخصی سازی گفتگوها، ایجاد مجموعه داده هایی است که مختص هر کاربر بوده و نیازهای خاص او را منعکس کنند.

همچنین این گام یکی از مهمترین کارهای انجام شده در راستای ایجاد یک مدل کاملا شخصی سازی شده برای هر کاربری است که میخواهد با سیستم فوق کارکند و از آن به بهترین شکل برای روزمره خود بهره ببرد. در این جا گامهای اصلی این فرآیند همراه با جزئیات کامل بیان می شود. این فرآیند شامل سه مرحله اصلی است:

۱.۶.۳ نماگرسازی ساده

نماگرسازی ساده ۲ ساده ترین نوع ایجاد نماگر کاربری برای کاربران، استفاده از المانهای کلیدی برای هر فرد نظیر جنسیت، سن، علایق شخصی در یک حیطه خاص و مواردی از این دست است.

در مرحله اول ایجاد نماگر شخصی کاربر نیز از همین روش استفاده شده است. هدف از انجام این مرحله، تحلیل رفتار کاربران و استخراج اطلاعات کلیدی مانند فیلمهای مورد علاقه، ژانرهای محبوب و سایر ترجیحات برای هر کاربر و فیلترکردن مجموعه داده اصلی با استفاده از موارد مورد علاقه کاربر هدف است.

مراحل انجامشده در این گام به شرح زیر است:

¹Personalized User Datasets

²Simple User Profiling

- تحلیل دادههای کاربران: اطلاعات مربوط به تعداد فیلمهای امتیازدهی شده، میانگین امتیازات، و ژانرهای پرتکرار برای هر کاربر استخراج می شود. به عنوان مثال، شناسایی پنج ژانر برتر با استفاده از تکنیکهای آماری و فراوانی.
- فیلترکردن داده ها: بر اساس نتایج تحلیل، مجموعه داده های اصلی محدود به فیلم ها و ژانرهایی می شود که با ترجیحات کاربر تطابق دارند.

اهمیت این مرحله پایهای برای شناسایی دقیقتر سلیقه کاربر است و اطلاعات اولیه لازم برای مراحل بعدی را فراهم می کند.

رابطه استفاده شده جهت شناسایی ژانرهای برتر مطابق با رابطه ی ۲.۳ است:

$$\mathsf{TopGenres} = \arg\max_{g} \sum_{m \in \mathsf{LikedMovies}} \mathbb{I}(g \in \mathsf{Genres}(m)) \tag{7.7}$$

رابطه ۲.۳ به دنبال شناسایی ژانرهای برتر برای یک کاربر هدف است که بیشترین تعداد تکرار را در فیلمهای مورد علاقه کاربر دارند. برای این منظور، تعداد حضور هر ژانر در فیلمهای پسندیده شده محاسبه می شود و ژانرهایی که بیشترین فراوانی را دارند، به عنوان ژانرهای برتر انتخاب می شوند. این روش به استخراج ترجیحات کاربر بر اساس دادههای موجود کمک می کند.

۲.۶.۳ تحلیل احساسات بر اساس برچسبهای کاربر

تجزیه و تحلیل احساسات، تکنیکی است که در سیستمهای توصیه گر برای تجزیه و تحلیل لحن احساسی یا نگرش منتقل شده توسط کاربران در بررسی ها یا بازخوردهای خود استفاده می شود. این به استخراج احساسات یا نظر از داده های متنی می تواند برای بهبود دقت توصیه ها استفاده شود.

تجزیه و تحلیل احساسات در سیستمهای توصیه گر مهم است زیرا می تواند درک بیشتری از ترجیحات و نظرات کاربر ارائه دهد. با تجزیه و تحلیل احساسات نظرات کاربران، سیستمهای توصیه گر می توانند لحن عاطفی کاربران نسبت به محصولات یا خدمات خاص را شناسایی می کند. همچنین بینشهای ارزشمندی را از بازخورد کاربران استخراج می کند که ممکن است توسط سیستمهای مبتنی بر رتبهبندی سنتی دریافت نشوند. علاوه بر آن باعث بهبود دقت توصیه ها با در نظر گرفتن احساسات کاربران در کنار رتبهبندی آنها می شود.

همچنین تجزیه و تحلیل احساسات این پتانسیل را دارد که سهم قابل توجهی در ایجاد نماگر کاربری دقیق تر برای هر فرد داشته باشد.

با تجزیه و تحلیل احساسات نظرات کاربران، سیستمهای توصیهگر می توان ترجیحات عاطفی کاربر را شناسایی کرد، تفاوتهای ظریف نظرات و نگرشهای کاربر را به تصویر کشید و درک شخصی تر از رفتار و ترجیحات کاربر ایجاد کرد.

این می تواند به توصیه های مؤثرتر و مرتبط تری منجر شود که لحن و نگرش عاطفی کاربر را در نظر می گیرد [۹]

هدف استفاده از تحلیل احساسات برای شناسایی فیلمها و ژانرهایی که کاربر هدف بیشترین احساس مثبت را نسبت به آنها داشته است. مراحل طی شده جهت استفاده از این روش به شرح زیر است:

- تحلیل برچسبهای کاربران: از مدل آماده twitter-roberta-base-sentiment-latest برای تحلیل برچسبهای کاربران استفاده شده است.
- استخراج دادههای برتر: شناسایی ۵ فیلم با بالاترین امتیاز احساسی گام اول است. این گام با تعیین ژانرهای مورد علاقه کاربر بر اساس امتیازات احساسی تگهایی که کاربران به فیلمهای مختلف دادهاند انجام می شود. به عنوان مثال مثال فیلمهایی با برچسب مثبت مانند inspirational یا funny ممکن است ژانرهای کمدی و درام را برجسته کنند.

این تحلیل، لایه عمیق تری از ترجیحات کاربر را کشف می کند که فراتر از رتبهبندی های ساده است. نتایج می توانند در ارائه توصیه هایی دقیق تر و مؤثر تر مورد استفاده قرار گیرند.

۳.۶.۳ فیلتر مبتنی بر آیتم

فیلتر مشارکتی مبتنی بر آیتم نوعی الگوریتم توصیه است که موارد را براساس رفتار سایر کاربرانی که با موارد مشابه تعامل داشته اند به کاربر پیشنهاد می کند. با تجزیه و تحلیل روابط بین موارد و شناسایی الگوها در رفتار کاربر کار می کند [۱].

نحوه عملکرد فیلتر مشارکتی مبتنی بر آیتم به شرح زیر است:

• محاسبه شباهت آیتم: شباهت بین موارد را بر اساس تعاملات کاربر (به عنوان مثال، رتبهبندی، مشاهده فیلم) محاسبه میکند.

¹Item-Based Collaborative Filtering

- ساخت نماگر کاربر: با تجزیه و تحلیل تاریخچه تعامل آنها با موارد، یک نماگر کاربری ایجاد می کند.
- تولید توصیه: مواردی را بر اساس شباهت بین نماگر کاربر و نماگر سایر کاربرانی که با موارد مشابه
 تعامل داشته اند به کاربر توصیه می کند [۸].

در زمینه یک سیستم گفتگو برای توصیه های کاربر، فیلتر مشارکتی مبتنی بر آیتم می تواند برای موارد زیر استفاده شود:

- ایجاد نماگر کاربری: تجزیه و تحلیل تاریخچه تعامل کاربر با سیستم جهت ایجاد نماگرای که ترجیحات و رفتار آنها را نشان می دهد.
- ایجاد توصیه: از نماگر کاربر برای توصیه مواردی که احتمالاً مورد علاقه کاربر هستند استفاده می کند.
- بهروزکردن نماگر کاربر: به طور مداوم نماگر کاربر را بر اساس تعامل آنها با موارد توصیه شده بهروز میشود تا توصیه ها در طول زمان اصلاح شود.

هدف از استفاده از این روش پیشنهاد فیلمهای جدید به کاربر بر اساس شباهت به فیلمهایی که کاربران دیگر که سلیقه ای مشابه با کاربر هدف دارند تماشا کرده است. مراحل این کار به شرح زیر است.

- ایجاد ماتریس کاربر-فیلم: یک ماتریس از دادههای امتیازدهی ایجاد می شود که نشان دهنده تعاملات کاربران با فیلمهاست.
- نرمالسازی داده ها: ماتریس نرمالسازی شده برای کاهش تأثیر تعصبات کاربر استفاده می شود که مطابق با ۳.۳ است.

NormalizedMatrix = Ratings - UserRatingsMean (7.7)

• پیش بینی امتیاز برای فیلمهای جدید: فیلمهای مشابه با استفاده از میانگین وزنی امتیازات و شباهتها رتبه بندی می شوند.

این روش، فیلمهایی را پیشنهاد میکند که کاربران با سلیقه مشابه آنها را ترجیح دادهاند و به بهبود دقت سیستم کمک میکند.

۴.۶.۳ ترکیب و فیلترسازی نهایی

در نهایت، اطلاعات جمع آوری شده از سه مرحله فوق ترکیب می شود:

- ژانرهای برتر کاربر: تعیین ژانرهایی که بیشترین تعداد فیلم محبوب کاربر را شامل میشوند.
- فیلمهای توصیه شده: فیلمهای جدید با استفاده از فیلتر مبتنی بر آیتم و تحلیل احساسات انتخاب می شوند.
- فیلترسازی نهایی: فیلمهای انتخابشده در صورتی که با ژانرهای هدف مشخص شده در پرسه کاربر سازگار باشند، به مجموعه نهایی اضافه می شوند.

این روش با استفاده از داده های موجود از رفتار کاربر، تحلیل احساسات و تکنیکهای فیلتر سازی مبتنی بر آیتم، مجموعه داده، مدلهای زبانی تنظیمشده بر آیتم، مجموعه داده، مدلهای زبانی تنظیمشده را قادر می سازد تا پاسخهای دقیق تر و مرتبط تر با نیازهای کاربران تولید کنند. همچنین مکانیزم بازخورد و تطبیق با ژانرهای مشخص شده توسط کاربر، دقت سیستم را بهبود می بخشد.

۵.۶.۳ مکانیزم بازخورد

این سیستم از یک مکانیزم بازخورد کاربر برای بهبود مستمر شخصی سازی بهره میبرد: کاربران می توانند به پاسخهای سیستم واکنش های «پسندیدم»، «نپسندیدم» و «هیچ» (پیش فرض) را نشان دهند.

این بازخوردها برای اصلاح مجموعه دادههای کاربر و تطبیق بیشتر پاسخها استفاده می شوند. این بازخورد به طور مستقیم مجموعه داده کاربر را بهروزرسانی کرده و دادههای مرتبط با ترجیحات او را اصلاح می کند. در واقع ترجیحات کاربر در زمان واقعی بهروزرسانی می شود و ژانرهای برتر کاربر و دادههای مرتبط با

تاثير بازخورد در توليد پاسخ:

بازخورد وی در هر مرحله تنظیم میشوند.

بازخورد کاربران نه تنها مجموعه دادههای آموزشی را تغییر میدهد، بلکه پاسخهای تولیدی آینده را نیز به طور مستقیم تحت تأثیر قرار میدهد.

با تغییر مجموعه داده هایی که برای تنظیم مدل زبانی استفاده می شوند، پاسخهای شخصی سازی شده تری بر اساس داده های به روز شده تولید می شوند. همچنین برای سیستم این امکان فراهم است که حتی پس از ایجاد مدل تنظیم شده، با ارائه بازخورد بیشتر، پاسخها دقیق تر و متناسب تر شوند.

منطق شخصی سازی از طریق ایجاد مدلهای تنظیم شده بر اساس ترجیحات کاربران و بازخوردهای آنها، تجربه کاربری بهتری را فراهم می کند. انعطاف پذیری این سیستم، امکان تعامل پویا و ارائه پاسخهای متناسب تر را فراهم می کند. علاوه بر این، قابلیت فیلتر کردن داده ها بر اساس ژانر هدف، به بهبود کیفیت و کارایی سیستم کمک شایانی می کند.

۷.۳ نتیجهگیری

در این بخش، به منظور بهبود تعاملات کاربران با سیستمهای گفتگوی وظیفه گرا، رویکردی چندلایه طراحی شده که هر بخش آن به حل یکی از چالشهای مهم در این حوزه اختصاص یافته است. در لایه ورودی، فرآیندهای پیش پردازش و نرمالسازی داده ها به شکلی انجام می شود که هم دقت سیستم و هم درک متنی افزایش یابد. همچنین ماژولهای درک گفتگو و شخصی سازی نماگر کاربر به سیستم امکان می دهند که نیازها و اولویتهای کاربران را به صورت پویا شناسایی کرده و پاسخهای دقیق تری ارائه دهد.

در لایه تنظیم سریع و تولید پاسخ، استفاده از مدلهای زبانی و تکنیکهای تنظیم سریع، انعطاف پذیری سیستم را برای سازگاری با دادههای جدید بهبود داده است. علاوه بر این، تضمین حق فراموشی و توجه به حفظ حریم خصوصی کاربران، از جمله نوآوریهای مهم این سیستم بوده است. مکانیزم جمع آوری بازخورد و تطبیق مکرر نیز به عنوان ابزاری موثر برای بهبود مستمر سیستم معرفی شد. این رویکرد چندجانبه نشان می دهد که چگونه می توان با ترکیب تکنیکهای پیشرفته، تعاملات کاربر و عملکرد کلی سیستم های گفتگو را به سطح بالاتری ارتقا داد.

در این پژوهش، روشی عمومی برای توصیه سازی پیشنهاد شد که می تواند در حوزه های مختلفی از جمله فیلم ها، موسیقی، کتاب ها، و حتی خدمات آموزشی استفاده شود. اگرچه به منظور دستیابی به نتایج قابل مقایسه از دیتاست مووی لنز به عنوان مثالی کاربردی استفاده کردیم، اما تمامی مراحل و الگوریتم های ارائه شده به گونه ای طراحی شده اند که مستقل از حوزه خاصی هستند. این انعطاف پذیری، امکان استفاده از روش پیشنهادی در بسیاری از کاربردهای دیگر را فراهم می کند.

فصل ۴

ارزيابي و تحليل نتايج

۱.۴ مقدمه

در این فصل یک کاوش عمیق از مجموعه دادهها، مجموعه دادههای آزمایشی، ابر پارامترها، معیارهای ارزیابی و نتایج مورد استفاده در تحقیق ارائه شده است که با توصیف مجموعه دادههای اولیه، از جمله ساختار، و یژگیها و ارتباط آنها با حوزه شروع می گردد.

این فصل به تشریح مجموعه دادههای آزمایشی مورد استفاده برای اعتبارسنجی و مقایسههای مورد نیاز ادامه می دهد و به دنبال آن یک ارایه با جزییات از ابر پارامترهای انتخاب شده برای بهینه سازی عملکرد مدل ارائه می شود. علاوه بر این، معیارهای ارزیابی مورد استفاده جهت تعیین کمیت اثر بخشی مدل و تجزیه و تحلیل نتایج تجربی، از جمله آنالیزهای حساسیت، برای ارزیابی استحکام رویکرد پیشنهادی تعریف شده است. این بحث جامع به اعتبار نتایج تحقیق کمک می کند.

۲.۴ مجموعه دادههای مورد استفاده

در این قسمت دیتاستهای مورد استفاده در این پژوهش توضیح داده شده است.

۱.۲.۴ مجموعه داده موویلنز

همانطور که در بخش ۲.۳ گفته شد، از دیتاست ۲۵ میلیونی موویلنز استفاده شده است. این مجموعه داده های کاربران و فیلم ها، مانند رتبهبندی ها، ژانرها، و مُهرهای زمانی را ارائه می کند که پایه و اساس نماگرسازی کاربر و وظایف پیشنهادی را تشکیل می دهند.

مجموعه داده های موجود در مووی لنز به شرح زیر است:

- ۱. دیتاست فیلمها: ویژگی های این دیتاست به شرح زیر است
 - آیدی: یک شناسه منحصر به فرد برای هر فیلم.
 - عنوان: عنوان فيلم به همراه سال اكران آن.
 - ژانرها: فهرستی از ژانرهای مرتبط با فیلم.
- ۲. دیتاست امتیازها: ویژگی های این دیتاست به شرح زیر است
- آیدی کاربر: یک شناسه منحصر به فرد برای هر کاربر.
 - آیدی فیلم: شناسه فیلم رتبهبندی شده توسط کاربر.
 - امتیاز: امتیاز ارائهشده توسط کاربر، از ۵.۰ تا ۵.۰.
- مهر زمان: یک مهر زمانی یونیکس از زمانی که امتیاز داده شده است.
 - ۳. دیتاست تگها: ویژگیهای این دیتاست به شرح زیر است.
 - آیدی کاربر: کاربری که تگ را اضافه کردهاست.
 - آیدی فیلم: شناسه فیلم تگشده.
 - برچسب: تگ توصیفی اضافهشده توسط کاربر.
- مهر زمان: یک مهر زمانی یونیکس از زمانی که برچسب اضافه شدهاست.

همچنین با استفاده از دیتاستهای فوق، یک مجموعه داده تلفیقی از پیش پردازش شده MovieRatingTag ایجاد شده است.

ویژگیهای این مجموعهداده به صورت زیر است.

آیدی کاربر: شناسه کاربر.

- آیدی فیلم: شناسه فیلم.
- امتیاز: امتیاز کاربر برای فیلم.
 - عنوان: عنوان فيلم.
 - ژانرها: ژانرهای مرتبط.
- برچسب: برچسب داده شده توسط کاربر، در صورت وجود.

۲.۲.۴ رویکردهای ایجاد مجموعه داده

با توجه به آن که جهت آموزش یک مدل زبانی بزرگ جهت ایجاد یک سیستم گفت وگو نیاز مند دیتاستی با فرمت سوالات پرسیده و جوابهای داده شده است، یک دیتاست به فرمت فوق ایجاد کردیم.

این مجموعه داده برگرفته از مووی لنز، مکالمه طبیعی را با ایجاد جفت پرسش-پاسخ شبیه سازی می کند. این مجموعه داده برای تکراریذیری و استفاده سایرین در سایت هاگینگ فیس منتشر شده است.

نحوه ایجاد این دیتاست به تفضیل در بخش ۲.۳ آورده شدهاست.

ویژگیهای مجموعهداده به شرح زیر است.

- ورودی: اعلان ورودی که به سیستم گفتگو داده می شود.
- خروجي: پاسخ مورد انتظار توليدشده توسط سيستم گفتگو.
 - عنوان فيلم: عنوان فيلم مربوط به ديالوگ.
 - سال: سال اكران فيلم.
 - ژانرها: ژانر(های) مرتبط با فیلم.
- امتیاز شباهت: امتیاز شباهت بین پاسخهای تولیدشده و فیلم موجود در ورودی.

یک نمونه از رکوردهای این دیتاست به فرمت زیر است.

ورودی: من چند فیلم جنایی می خواهم که مانند «باشگاه مشت زنی (۱۹۹۹)» باشد. پیشنهاد شما چیست؟ خروجی: پس از لذت بردن از «باشگاه مشت زنی (۱۹۹۹)»، فیلمهای جنایی پنهان را کشف کنید. در اینجا چند پیشنهاد برای فیلم وجود دارد: Seven)

نام فیلم: باشگاه مشت زنی (۱۹۹۹)

سال: ۱۹۹۵

ژانر: اکشن ا جنایی ا درام ا هیجان انگیز

امتیاز شیاهت: ۹۳.۰

۳.۴ مجموعه داده تست

مجموعهداده مووی لنز برای استخراج نماگرهای کاربر، دادههای آموزشی و دادههای ارزیابی استفاده می شود. نماگرهای کاربران با تجزیه و تحلیل رتبهبندی کاربران، ژانرها و برچسب ها ساخته شده است.

داده های آموزشی شامل ۸۰ درصد از دیتاست شخصی سازی شده کاربر و تعاملات وی است که برای تنظیم دقیق سیستم گفتگو استفاده می شود. با استفاده از این دیتاست، برای هرکاربر موجود در دیتاست یک مدل مجزا آموزش داده شده است که در مرحله ارزیابی مورد استفاده قرار گرفته است.

داده های آموزشی شامل ۲۰ درصد از دیتاست شخصی سازی شده کاربر و تعاملات وی برای ارزیابی استفاده شده است. ده نمونه تصادفی از هر کاربر برای آزمایش استفاده شد که با استفاده از مدل آموزش دیده شده خاص کاربر، مجموعه ای از جواب های شخصی سازی شده کاربر را ایجاد می کند که در نهایت پارامترهای ارزیابی بر روی این مجموعه داده ها اعمال خواهند شد.

۴.۴ ابریارامترها

ابر پارامترها تنظیمات کلیدی در مدلهای یادگیری ماشینی هستند که به طور قابل توجهی بر آموزش و عملکرد تأثیر می گذارند. برای این کار، ابر پارامترهای انتخاب شده بر روی تنظیم سریع و رفتار تولید مدل، و همچنین پیکربندی آموزش تمرکز دارند. در زیر به تفکیک هر یک از ابر پارامترها و تأثیر آن می پردازیم.

۱.۴.۴ ابرپارامترهای تنظیم سریع و تولید پاسخ

max-length •

این مقدار حداکثر تعداد کلماتی را که مدل می تواند برای یک پاسخ ایجاد کند را تعیین می کند که ارزش همدار حداکثر تعداد کلماتی را که مدل می تواند برای این مقدار در نظر گرفته شده است.

مقدار بالاتر، پاسخهای طولانی تر و دقیق را امکان پذیر می کند، اما زمان محاسبات و استفاده از حافظه را افزایش می دهد در حالی که مقادیر پایین تر می تواند طول پاسخ را محدود کند و به طور بالقوه پاسخهای معنی دار را کوتاه کند.

pad-token-id •

شناسه پدتوکن، نشانه مورد استفادهای است که فاصلههای توالی به طول یکنواخت را مشخص میکند. اندازه ورودی ثابت و سازگاری با معماری مدل را تضمین میکند و از بروز خطا در طول آموزش یا استنتاج جلوگیری میکند. به همین دلیل مقدار tokenizer.eos-token-id برای این ابرپارامتر در نظر گرفته شدهاست.

no-repeat-ngram-size •

از تكرار هر إن-گرام (توالى از n كلمه) در طول توليد توسط مدل جلوگيرى مىكند.

افزایش این مقدار تنوع در متن تولیدشده را تشویق میکند، افزونگی را کاهش میدهد و منجر به پاسخهای طبیعی تر و متنوع تر میشود. برای این مقدار در آموزش مدل مقدار پنج انتخاب شده است.

do-sample •

نمونه برداری از توزیع احتمال نشانه بعدی را به جای انتخاب همیشه نشانه با بیشترین احتمال (رمزگشایی حریصانه) فعال می کند.

فعال کردن این مقدار در مدل تصادفی بودن را به پاسخها اضافه می کند و تنوع را افزایش می دهد. برای تولید خروجی های خلاقانه یا کمتر قطعی مفید است.

top-k •

این ابرپارامتر در آموزش مدل تعداد توکنهای بالقوه بعدی را به k محتمل ترین آنها محدود می کند. مقدار در نظرگرفته شده برای این یارامتر ۱۰۰ است.

افزایش مقدار این ابرپارامتر تصادفی بودن را به ادامه های قابل قبول تر محدود می کند. مقادیر بالاتر تنوع را افزایش می دهد اما می تواند منجر به پاسخ های منسجم کمتری شود.

top-p ●

توکنهایی که احتمال تجمعی آنها با تمرکز بر محتمل ترین نتایج تا p باشد را انتخاب میکند.

مقدار این ابرپارامتر تعادل بین رفتار قطعی و تصادفی را تضمین میکند. مقدار کمتر پاسخهای منسجمتری را در اولویت قرار میدهد.

tempreture •

این ابر پارامتر تصادفی بودن انتخاب نشانه را در طول تولید کنترل می کند.

مقادیر نزدیکتر به صفر مدل را قطعی تر میکند، در حالی که مقادیر بالاتر تغییرپذیری را ایجاد میکند. مقدار انتخاب شده ۸.۰ است که خروجیهای متنوع و نسبتاً منسجم را تضمین میکند.

target-device •

سختافزار مورد استفاده برای محاسبات را مشخص می کند. که با توجه به سیستم و سخت افزار مقدار، "cpu" در صورت مدم وجود حافظه گرافیکی مجزا انتخاب می شوند استفاده از جی پی یو به طور قابل توجهی سرعت آموزش و استنتاج را افزایش می دهد. همچنین مقدار سی پی یو سازگاری را در سیستم های بدون جی پی یو تضمین می کند.

۲.۴.۴ ابریارامترهای آموزشی

learning-rate •

این ابرپارامتر اندازه گام را برای بهروزرسانی پارامترهای مدل در طول آموزش تعیین میکند.

نرخ بالای یادگیری همگرایی را تسریع می کند، اما خطر فراتر رفتن از مقادیر بهینه را به همراه دارد که منجر به بی ثباتی می شود. نرخ یادگیری تنظیم دقیق معمولا کمتر است (به عنوان مثال، ۵-۵e)، اما تنظیم سریع از مقادیر بالاتر برای تطبیق سریع جاسازی ها استفاده می کند. به همین دلیل مقدار ۰۳،۰ برای این ابر پارامتر در نظر گرفته شده است.

prompt-tuning-training-epoch •

تعداد ایپاک های کامل از مجموعهداده آموزشی را مشخص می کند.

دورههای بیشتر انطباق مدل را بهبود میبخشد، اما در صورت زیادهروی، خطر تطبیق بیش از حد^۲ را دارد. مقدار انتخابشده برای آموزش مدل پنچ ایپاک است عمق تمرین و کارایی زمان را متعادل میکند.

¹epoch

²Overfitting

auto-find-batch-size •

با مقداردهی به این ابرپارامتر، مدل به صورت پویا بزرگترین اندازه دستهای را که در حافظه جا میگیرد، تعیین میکند.

راهاندازی آموزش را با جلوگیری از مشکلات سرریز حافظه ساده میکند و همچنین استفاده موثر از سختافزار موجود را تضمین میکند.

no-cuda •

اطمینان حاصل می کند که مدل در صورت وجود از منابع جی پی یو استفاده می کند.

سرعت آموزش و توان عملیاتی مدل را بهبود می بخشد و همچنین سازگاری با هر دو سیستم جیپییو و سیپییو را تضمین میکند.

۳.۴.۴ تعامل ابرپارامترها

• تعادل تصادفي و انسجام

ترکیب top-p top-k، و tempreture مستقیماً بر تنوع و طبیعی بودن پاسخهای تولیدشده تأثیر می گذارد. ارزشهای انتخاب شده به نفع خروجی های خلاقانه بدون قربانی کردن انسجام است.

• ثبات آموزش مدل

نرخ یادگیری بالاتر (۳-۲e) بهروزرسانی های تعبیه شده را در طول تنظیم سریع تسریع می کند.

• استفاده از منابع

ویژگیهایی مانند auto-find-batch-size و پشتیبانی از جیپی یو تضمین می کند که فرآیند آموزش با منابع موجود سازگار می شود و کارایی را به حداکثر می رساند.

۵.۴ معیارهای ارزیابی

در این بخش، به معیارهای ازریابی مورد استفاده در ارزیابی سیستم گفتگو وظیفه گرا را بررسی می کنیم. هدف از این معیارهای ارزیابی هم کیفیت پاسخهای تولید شده توسط مدل و هم میزان موفقیت سیستم گفتگو است. هر معیار بر جنبه های خاصی از سیستم، مانند موفقیت کار، رضایت کاربر، یا کیفیت پاسخ تمرکز می کند. در ادامه بحث مفصلی از معیارهای مربوطه، از جمله تعاریف، محاسبات و نقش آنها در ارزیابی ارائه شده است.

۱.۵.۴ معیار گیجی

گیجی معیاری است برای اینکه یک مدل زبان احتمالی چقدر یک نمونه را پیشبینی میکند. این نشان دهنده عدم قطعیت مدل در تولید توکن بعدی در یک دنباله است.

$$P(W) = \Upsilon^{-\frac{1}{N} \sum_{i=1}^{N} \log_{\Upsilon} P(w_i | w_1, w_{\Upsilon}, \dots, w_{i-1})}$$

$$\tag{1.4}$$

در رابطه ۱.۴ مقدار N تعداد کل توکن ها در دنباله است. همچنین (Wi) احتمالی که توسط مدل به توکن wi اختصاص داده شده است.

گیجی کمتر نشان می دهد که مدل در پیش بینی نشانه بعدی بهتر است. در سیستم های گفتگو، گیجی روان بودن پاسخ و ارتباط پاسخ ها را ارزیابی می کند.

۲.۵.۴ معیار تمایز^۱

مقاله [۱۶] به معیارهای ارزیابی تمایز برای ارزیابی تنوع پاسخهای تولیدشده اشاره می کند. تمایز -n، تنوع متن تولیدشده را با محاسبه نسبت گرام -n منحصر به فرد به کل گرام -n در پاسخها اندازه گیری می کند. معیار تمایز -1: تنوع یونیگرامها (کلمات فردی) در متن تولیدشده را ارزیابی می کند.

$$Distinct - 1 = \frac{NumberOfUniqueUnigrams}{TotalNumberOfUnigrams}$$
 (7.4)

معیار تمایز-۲: تنوع توالی دو کلمهای ها در متن تولید شده را ارزیابی می کند.

$$Distinct - \Upsilon = \frac{NumberOfUniqueBigrams}{TotalNumberOfBigrams}$$
 (٣.٢)

مقادیر بالاتر نشاندهنده پاسخهای متنوعتر و کمتر تکراری است که برای طبیعی بودن مکالمه بسیار مهم است.

¹Perplexity

¹Distinct

۳.۵.۴ معیار میزان موفقیت

میزان موفقیت یک معیار ارزیابی پرکاربرد برای سیستمهای گفتگو، به ویژه در سیستمهای گفتگوی وظیفه گرا است. این معیار به صورت کلی درصد اهداف موفق کاربر که توسط سیستم به دست آمده است را اندازه گیری می کند.

نرخ موفقیت به عنوان نسبت اهداف موفق کاربر به تعداد کل اهداف کاربر محاسبه می شود. هدف کاربر در صورتی موفق تلقی می شود که سیستم بتواند در خواست کاربر را بر آورده کند یا کار را کامل کند [۲۳].

در ارزیابی سیستم گفتگو فوق میزان موفقیت معادل آن است که هر چند وقت یکبار سیستم به یک نتیجه مثبت بر اساس بازخورد کاربر می رسد.

در این معیار محاسبه میزان موفقیت آسان است و آن را به معیاری مناسب برای ارزیابی تبدیل می کند. همچنین درک روشنی از توانایی سیستم برای تحقق اهداف کاربر ارائه می دهد و میزان موفقیت امکان مقایسه سیستم های گفتگوی مختلف را فراهم می کند.

رابطه محاسبه میزان موفقیت مطابق با ۴.۴ است.

$$SuccessRate = \frac{Number of' LIKE' Feedbacks}{Total Feedbacks('LIKE' + 'DISLIKE')} \tag{\texttt{F.F)}}$$

با استفاده از این معیار می توان توانایی سیستم در بر آوردن انتظارات کاربر را ارزیابی کرد. همچنین بازخورد خنثی را برای تمرکز بر ترجیحات صریح کاربر در نظر گرفته نمی شود.

۴.۵.۴ معیار نرخ تکمیل

نرخ تکمیل یک معیار ارزیابی است که برای ارزیابی عملکرد سیستمهای گفتگو، به ویژه در سیستمهای گفتگوی وظیفه گرا استفاده می شود. درصد مکالماتی که توسط سیستم با موفقیت انجام شده است را اندازه گیری می کند [۲۳].

در واقع نرخ تکمیل کار، توانایی سیستم را برای انجام موفقیت آمیز یک کار در نوبت گفتگو اندازه گیری می کند. معیار تکمیل کار در سیستم گفتگو فوق، نشان دهنده موفقیت تکلیف محور، مانند ارائه توصیه های فیلم یا تکمیل هدف گفتگو است [۲۶].

نرخ تکمیل به عنوان نسبت مکالماتی که معیارهای تکمیل را دارند به تعداد کل مکالمات آغاز شده محاسبه می شود.

²Success Rate

¹Completion Rate

معیارهای تکمیل به شرح زیر خواهد بود:

١. پايان معتبر پيام توليدشده:

متن تولیدشده با علائم نگارشی معتبر (نشان دهنده پاسخ کامل) به پایان میرسد.

٢. توصيه فيلم:

پاسخ حاوی توصیه حداقل یک فیلم است. بعد از دریافت گزاره تولیدشده توسط مدل ، فیلمهای موجود در آن گزاره از آن استخراج می گردد. این معیار خالی بودن یا نبودن این لیست از فیلمهای پیشنهادی را بررسی می کند.

رابطه محاسبه نرخ تكميل مطابق با رابطه ۵.۴ است.

$$CompletionRate = \frac{Number of Complete dTasks}{Total Number of Tasks}$$
 (2.4)

این معیار درکی واضح از تکمیل کار را ارائه میدهد. نرخ تکمیل نشانه واضحی از توانایی سیستم برای تکمیل مکالمات با موفقیت ارائه میدهد. همچنین با در نظرگرفتن هر دو معیار، میزان تکمیل موفقیت جزئی را در نظر می گیرد، مانند مکالماتی که پایان معتبری دارند اما توصیه فیلم ندارند.

۵.۵.۴ معیار امتیاز تعامل کاربرا

امتیاز تعامل کاربر سطح تعامل کاربران با سیستم را اندازه گیری میکند. این معیار با توجه به نشستهای کاربر و بازخوردهایی که به سیستم داده است محاسبه می شود [۱۱].

برای هر کاربر به ازای هر نشست جدیدی که ایجاد میکند، تعداد جوابهای تولیدی مدل که بازخورد مثبت گرفتهاند را به تعداد کل پیامهای ردوبدلشده مدل تقسیم میکند.

$$UES = \left(\frac{TotalInteractions in the Session}{Number Of' LIKE' Feedbacks}\right) \times 10 \tag{9.4}$$

امتیاز تعامل کاربر بالاتر سیستم جذابتری را پیشنهاد میکند.

¹User engagement score metric

۶.۵.۴ مطابقت تنوع نماگر۲

مطابقت تنوع نماگر تنوع ژانرهای تحت پوشش توصیههای سیستم را در مقایسه با ترجیحات کاربر اندازهگیری می کند. این معیار در واقع ارزیابی می کند که سیستم تا چه حد از وسعت علایق کاربر به درستی در جوابهای تولیدی خود استفاده کرده است.

$$PDM = \frac{NumberOfUniqueRecommendedGenres}{NumberOfUniqueUser - PreferredGenres} \tag{V.\$)}$$

در رابطه ۷.۴ ژانرهای توصیه شده منحصر به فرد برای کاربر در واقع ژانرهای متمایز در توصیه های سیستم گفتگو در طول دوره ارزیابی هستند. همچنین ژانرهای منحصر به فرد ترجیحی کاربر، ژانرهای متمایز در نماگر کاربر هستند که در ابتدای ایجاد نماگر به وجود آمده اند و در طول زمان نیز به روز می شوند.

مقدار مطابقت تنوع نماگر بالا نشان می دهد که سیستم طیف گستردهای از ژانرهای ترجیحی کاربر را پوشش می دهد و توانایی آن در تنوع بخشیدن به توصیهها را نشان می دهد.

مقدار مطابقت تنوع نماگر پایین نشان می دهد که توصیه ها تکراری هستند یا نمی توانند دامنه علایق کاربر را جلب کنند.

۶.۴ ارزیابی اعمال تغییرات بر روی معیارهای ارزیابی

در این بخش تأثیر تکنیکهای نماگرسازی کاربر، به عنوان مثال تحلیل معنایی و فیلتر مشارکتی مبتنی بر آیتم، بر عملکرد مدل و رضایت کاربر ارزیابی شده است.

تحلیل معنایی به درک تفاوتهای احساسات کمک میکند. این تحلیل باعث می شود پاسخها با زمینه و نیازهای کاربر سازگارتر باشند. از طرف دیگر، فیلتر مشارکتی توصیههای دقیق تری ارائه می دهد. این فیلتر بر اساس شباهتهای بین کاربران عمل می کند و دقت توصیهها را تضمین می کند. معیارهای قبلی نشان داده اند که ترکیب این دو رویکرد می تواند تعامل و دقت را بهبود بخشند. این نتایج نقش حیاتی هر دو رویکرد را در بهبود عملکرد سیستم تأکید می کند.

در ادامه، چارچوبی برای آزمایش تأثیرات مستقیم نماگر کاربر ارائه شده است. این چارچوب به بررسی فرضیههای خاص می پردازد. برای مثال، سهم تحلیل معنایی در درک بهتر زمینه و نقش فیلتر مشارکتی در بهبود

²Profile Diversity Match

دقت توصیهها مورد بررسی قرار میگیرد. هدف از این بخش، جداسازی و اندازه گیری تأثیر هر بخش سیستم بر نتایج نهایی است. علاوه بر این، تأثیر ترکیبی مؤلفههای مختلف نماگرسازی نیز بررسی میشود. این بررسی شامل کیفیت تولید گفتگو، موفقیت کاربر در رسیدن به هدف، و معیارهای تعامل کاربر است.

جهت انجام مطالعات فرسایشی ابرروی بخش های مختلف سیستم، باید سیستم را به طور کامل و در چندین مرحله بررسی کنیم.

در هر مرحله کل سیستم بدون یک قسمت از برنامه مورد ارزیابی مجزا قرارداده می شود تا نتایج با و بدون وجود آن قسمت باهم مقایسه شوند و میزان تاثیر قسمت فوق در برنامه مشخص گردد. این رویکرد به شناسایی اهمیت هر جزء کمک می کند و بینش هایی را در مورد استحکام و رفتار سیستم کلی ارائه می کند [۱۸].

همچنین معیارهای دیگر نظیر تغییر بیشینه طول رشته تولیدی توسط مدل نیز در این قسمت مورد ارزیابی قرار گرفتهاست.

در ادامه انواع قسمتها از سيستم حذف شدهاند و نتايج در قالب جدول آورده شدهاست.

مدل پایه، مدل تولید پاسخ بدون اجزای نماگر کاربر اجرا و ارزیابی شده است که نشان می دهد چگونه هر عنصر نماگر به عملکرد سیستم کمک می کند. این راه اندازی پایه یک سناریوی کنترلی را فراهم کرده است که امکان مقایسه مستقیم و ارائه بینش هایی در مورد اثر بخشی اجزای نماگر در افزایش کیفیت گفتگو و تعامل کاربر را فراهم می کند.

شكل ۱.۴ نشان دهنده پيكربندى مدل است.


```
chat_history_ids loaded_model.generate(
    new_user_input_ids,
    max_length 500,
    pad_token_id tokenizer.eos_token_id,
    no_repeat_ngram_size 5,
    do_sample True,
    top_k 100,
    top_p 0.7,
    temperature 0.8,
).to(target_device)
```

شکل ۱.۴: پیکربندی مدل

¹ablation study

آزمایشهای فرعی جهت ارزیابی قسمتهای مختلف دخیل در فرآیند نماگرسازی کاربر به شرح زیر دستهبندی میشوند.

- بدون ماژول تحلیل معنایی
- بدون فیلتر مشارکتی: صرف نظر از محاسبات شباهت و توصیههای مستقیم.
- ورودی توکن کاهش/افزایشیافته: مقایسه کیفیت کار و پیشنهادهای تولیدی سیستم زمانی که بیشینه طول عبارت تولیدی توسط سیستم کاهش یا افزایش باید.

در جدول ۱.۴ مقایسه تغییر مقادیر معیارهای ارزیابی معرفی شده با استفاده از مطالعات فرسایشی بر روی قسمتهای مختلف سیستم آورده شده است.

CompletionRate SuccessRate Distinct-\ UES معيارهاي ارزيابي 94.79 91.90 97.10 91.97 ۰.۵۸ 0.79 ۸.۸۴ سيستم كامل 90 بدون تحليل معنايي 91 ۸۸ ۸۸ ٥.۵ ٠.٢٢ ۹.۵۰ 97.0 91 19 ۰.۵۴ 0.74 9.40 بدون فيلتر مشاركتي 19 كاهش طول خروجي مدل 19 ۸۵ 0.40 10.70 ۸۸ ۸۵ ۰.۱۸ ۸٣ ۰.۴ بدون نماگر کاربری .10 11.00

حدول ۱.۴: مطالعه فرسایشی

۱.۶.۴ تاثیر ماژول نماگر کاربری بر رضایت کاربران

مشاهدات از مطالعات فرسایشی بخش نماگر سازی کاربربه شرح زیر است.

۱.۱.۶.۴ ما ژول تحلیل معنایی

همانطور که انتظار میرفت، حذف برچسبگذاری احساسات باعث کاهش امتیازهای معیارهای ارزیابی مرتبط به نماگر کاربری شدهاست، زیرا نشانههای زمینهای خاص ژانر یا برچسب از بین میرود. معیار PDM زمانی که این مؤلفه حذف می شود، دقت و اثر بخشی نماگر را کاهش می دهد.

۲.۱.۶.۴ ما ژول فیلتر مشارکتی

با حذف ماژول فیلتر مشارکتی مبتنی بر آیتم کاهش متوسط در میزان موفقیت و تکمیل قابل مشاهده است، زیرا توصیههای شخصی شده حذف می شوند. همچنین معیار PDM نشان دهنده کاهش جزئی به دلیل عدم وجود بینش مشترک بین نماگر کاربر و نتایج تولید شده توسط مدل است.

۳.۱.۶.۴ بدون هیچ گونه نماگر کاربری

بالاترین گیجی و کمترین ،UES که منعکس کننده شخصی سازی و تعامل ضعیف است. معیار PDM در پایین ترین حد خود قرار دارد که نشان دهنده حداقل مشارکت در نماگر کاربری است.

۲.۶.۴ تاثیر کاهش طول بیشینه متن تولیدی توسط مدل

تخریب قابل توجه در معیارهای تمایز و موفقیت به دلیل زمینه محدود برای تولید پاسخ، که ناشی از اتکای مدل به داده های ورودی گسترده تر و تولید متن طولانی تر برای حفظ انسجام و ایجاد پاسخهای متنوع است. این نشان می دهد که کاهش طول ورودی، توانایی مدل را برای استفاده مؤثر از داده های نماگر کاربر و تاریخچه گفتگو، و همچنین ارایه پیشنهاد در متن خروجی که برای تولید پاسخهای ظریف و شخصی شده حیاتی هستند، محدود می کند.

معیار PDM منعکس کننده تأثیر منفی گسترده تری بر تصمیمات نماگر است.

۳.۶.۴ جمع بندی

ارزیابی های انجام شده نشان می دهد که چگونه تکنیکهای نماگر کاربر به طور مستقیم با برجسته کردن تأثیر آنها بر معیارهایی مانند PDM و UES به عملکرد سیستم کمک می کند.

این تجزیه و تحلیل همچنین زمینههای بالقوه برای بهینهسازی، مانند پالایش اجزای فیلتر مشارکتی یا تجزیه و تحلیل معنایی را روشن میکند و در نتیجه راه را برای تعامل کاربر افزایش یافته و سیستمهای گفتگوی قوی تر در آینده هموار میکند. ردیابی امتیاز PDM بینش بیشتری در مورد اثربخشی روش های نماگر ارائه می دهد. این یافتهها بهینهسازی بیشتر سیستم گفتگو و بهبود رضایت کاربر را راهنمایی میکند.

۷.۴ نتایج نهایی و مقایسه با کارهای موجود

۱.۷.۴ نتایج نهایی

در این بخش با تاکید بر ایجاد یک سیستم گفتگوی شخصی با استفاده از تکنیکهای تنظیم سریع و نماگر کاربری، عملکرد سیستم را از طریق معیارهای مختلفی ارزیابی کردیم. که کیفیت پاسخ های تولیدشده، تعامل سیستم و رضایت کاربر را ارزیابی شده است.

روش شناسی در اینجا شامل استفاده از سیستمهای گفتگوی وظیفه گرا است که با تنظیم سریع بهبود یافتهاند، جایی که مدل در طول زمان با ترجیحات کاربر سازگار می شود. برای ارزیابی عملکرد سیستم، مجموعهای از معیارهای کلیدی را به کار می گیریم، از جمله:

نتایج نهایی و عملکرد روش پیشنهادی برای تمامی معیارهای کلیدی مورد ارزیابی در جدول ۲.۴ آمده است.

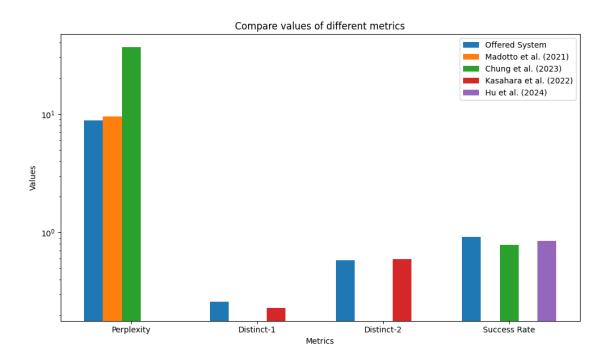
مقدار	معيار
۸.۸۴	Perplexity
0.79	Distinct
۰.۵۸	Distinct
91.97%	SuccessRate
۹۳.۸٧%	CompletionRate
91.97	UES
94.79	PDM

جدول ۲.۴: معیارهای ارزیابی و مقادیر آنها

۲.۷.۴ مقایسه با کارهای موجود

در این بخش، عملکرد روش پیشنهادی با کارهای موجود مقایسه شده است. از آنجایی که هیچ مرجعی وجود ندارد که شامل تمام معیارهای ارزیابی خاص ما باشد، مقایسهها بر اساس معیارهای مشترک بین مقالات مختلف انجام شده است. به عبارت دیگر، هر مرجع تنها شامل بخشی از معیارهای ارزیابی است و ما عملکرد خود را با هر مرجع در معیارهای مربوطه مقایسه کرده ایم. مقایسه فوق در شکل۲۰۴ آمده است که در ادامه به طور جزیی تر مورد بحث قرارگرفته است.

۱. گیجی: گیجی روش پیشنهادی مقدار ۸.۸۴ است که کمتر از مدل بیانشده در مقاله [۱۷] با مقدار ۹.۵ و

شکل ۲.۴: مقایسه مقادیر معیارهای ارزیابی با کارهای موجود

همچنین کمتر از مقدار بیانشده در مقاله [۶] با مقدار ۳۶.۶۳ است، که نشان می دهد مدل در مقایسه با مقالات بیانشده در پیش بینی های خود اطمینان بیشتری دارد. این اختلاف می تواند به دلیل ماهیت خاص دامنه و بهبودهای انجام شده هنگام تنظیم سریع مدل باشد.

- ۲. معیار دیستینک-۱: امتیاز مدل بیان شده ۲۶.۰ است که با امتیاز گزارش شده در مقاله [۱۵] ۲۳۱.۰ مطابقت دارد. این نشان می دهد که مدل فوق نسبت به تعداد کل تکگرمها، یونی گرامهای منحصر به فرد بیشتری تولید می کند، که نشان دهنده تنوع واژگانی بالاتر در سطح یونیگرام است.
- ۳. معیار دیستینک-۲: مقاله [۱۵] در مقایسه با کار مدل بیان شده با امتیاز ۵۸.۰ دارای امتیاز کمی بالاتر
 ۵۹۵.۰ است. این نشان می دهد که مدل این مقاله نسبت به تعداد کل بای گرامها، بای گرامهای منحصر به فرد
 بیشتری تولید می کند که نشان دهنده تنوع واژگانی اندکی بالاتر در سطح بای گرام است.
- ۴. میزان موفقیت: میزان موفقیت در روش پیشنهادی ۹۱.۷۹ متفاوت از آنچه در InstructTODS ارائه شده است. مقاله :InstructTODS» مدلهای زبان بزرگ برای سیستم های گفتگوی وظیفهگرا انتها به انتها» [۶] نرخ موفقیت را به عنوان معیاری از توانایی سیستم گفتگو برای دستیابی به هدف کاربر تعریف می کند. بر این اساس محاسبه می شود که آیا سیستم وظیفه در خواست شده توسط کاربر را با موفقیت انجام می دهد یا خیر. این مقاله مقدار نهایی ۷۸.۴۸ را برای میزان موفقیت خود ارایه داده است.

همچنین در [۱۳] این مقدار به صورت میانگین برابر با ۸۵.۱ محاسبه می شود.

برای معیارهایی مانند میزان موفقیت، که در آن آثار مختلف از تعاریف متفاوتی استفاده میکنند تفاوت در روشهای محاسبه باید مورد توجه قرار گیرد، زیرا ما از یک تعریف سفارشی بر اساس تکمیل کار استفاده میکنیم، در حالی که InstructTOD ممکن است شامل عوامل اضافی باشد اما تعریف نهایی همه در حیطه به انجام رساندن وظیفه محول شده به سیستم گفتگو یکسان است.

در ارزیابی فوق میزان موفقیت را بر اساس تعداد کارهایی که با موفقیت توسط سیستم انجام شده است، با توجه به تشخیص قصد و دقت پاسخ محاسبه می کنیم.

۳.۷.۴ ارزیابی انسانی

علاوه بر ارزیابیهای انجام شده، یک ارزیابی انسان-هوش مصنوعی انجام شده است که در آن ده ارزیاب انسانی با روش پیشنهادی تعامل داشتند و در مورد جنبههای مختلف عملکرد سیستم بازخورد ارائه می کردند. در زیر نتایج آماری برای بازخورد انسانی آورده شده است.

ارزیابی انسانی به فرآیند ارزیابی خروجیهای سیستمهای توصیه از طریق قضاوت مستقیم انسانی اشاره دارد. این رویکرد به ویژه برای ارزیابی جنبههای کیفی توصیهها، مانند ارتباط، انسجام، شخصی سازی و رضایت کاربر، که ممکن است معیارهای خودکار به طور کامل نتوانند از آنها استفاده کنند، مهم است. ارزیابهای انسانی معمولاً توصیهها را بر اساس معیارهای از پیش تعریف شده رتبه بندی یا رتبه بندی می کنند و بینشهایی را در مورد اینکه چقدر سیستم با انتظارات و نیازهای کاربر همسو می شود، ارائه می دهند.

برای مثال، در سیستمهای توصیه مبتنی بر ،LLM ارزیابهای انسانی ممکن است ارزیابی کنند که آیا آیتمهای توصیه شده (مانند فیلمها، محصولات یا مقالات) برای کاربر هدف مناسب، متنوع و جذاب هستند یا خیر [۱۰]. نتایج ارزیابیهای انسانی انجامشده به همراه ارسال همان سوالات و پاسخها به مدل هوش مصنوعی جی یی تی ۳.۵ جهت انجام ارزیابی هوشمند و مقایسه آن در جدول ۳.۴ آورده شده است.

- گیجی: ارزیابی انسان برای گیجی تقریباً با نتایج مدل هوش مصنوعی یکسان است. این نشان میدهد که پاسخهای این مدل برای انسانها به همان اندازه که برای خود سیستم هوش مصنوعی گیج کننده است.
- دیستنیک ۱و ۲: هر دو معیار بین ارزیابیهای انسان و هوش مصنوعی سازگار هستند، که نشان می دهد این مدل پاسخهای مشابهی را در تعاملات انسانی ایجاد می کند که در ارزیابیهای هوش مصنوعی انجام می دهد.

ارزیابی هوش مصنوعی	ارزیابی انسان	معيارها
۱۳.۰۹	14.44	Perplexity
۰.۲۹	۰.۲۹	Distinct\
0.90	0.90	DistinctY
۸۵.۲۹	14.41	SuccessRate
94.74	94.19	CompletionRate
۸۵.۲۹	٧٩.۵٧	UES

جدول ۳.۴: مقایسه نتایج ارزیابی انسان و مدل

- میزان موفقیت: میزان موفقیت در ارزیابی انسانی در مقایسه با نتایج مدل هوش مصنوعی کمی کمتر است. این اختلاف را می توان به ماهیت ذهنی ارزیابی انسانی نسبت داد، جایی که کاربران ممکن است همیشه در مورد تکمیل کامل یک کار به توافق نرسند.
- نرخ تکمیل: میزان تکمیل در هر دو ارزیابی تقریباً یکسان است، با یک تفاوت بسیار کوچک، که نشان میدهد سیستم در هر دو ارزیابی پاسخهای منسجم و کاملی را ارائه میدهد.
- امتیاز تعامل کاربر: در ارزیابی انسانی در مقایسه با هوش مصنوعی به طور قابل توجهی کمتر است. این اختلاف ممکن است منعکس کننده تفاوت در نحوه درک ارزیابی های انسانی از کیفیت تعامل در مقابل ارزیابی داخلی مدل هوش مصنوعی باشد.

بازخورد انسانی نشان می دهد که در حالی که مدل هوش مصنوعی در ایجاد پاسخها عملکرد خوبی دارد، تفاوتهای ظریفی در نحوه درک انسان از اثر بخشی سیستم، به ویژه در مورد تعامل کاربر وجود دارد. این بینش، پیشرفتهای آینده را در افزایش توانایی سیستم برای تعامل مؤثرتر با کاربران راهنمایی می کند.

۴.۷.۴ رابط کاربری برای ارزیابی انسانی

برای ارزیابی اثربخشی سیستم گفتگوی وظیفه گرا و جمع آوری بازخورد انسانی، یک رابط کاربری مبتنی بر اپلیکیشن موبایل نیز توسعه داده شد. این رابط کاربری برای تقلید از سناریوهای دنیای واقعی طراحی شده است که در آن کاربران با سیستمهای توصیه ای تعامل دارند و به آنها اجازه می دهد:

 ثبت ژانرهای مورد علاقه: برای همه کاربران بهویژه برای کاربران تازه وارد، امکان انتخاب ژانرهای مورد علاقه فراهم است.

- ارسال پرسشها: کاربران عبارتهای زبان طبیعی را وارد میکنند، مانند «آیا میتوانید یک فیلم اکشن توصیه کنید؟»
- دریافت پاسخها: سیستم توصیههای سریع تنظیمشده متناسب با پرسوجو و نماگر کاربر را ارائه می دهد.
- ارائه بازخورد: کاربران می توانند با انتخاب یکی از سه گزینه به پاسخها واکنش نشان دهند: «پسندیدن»، «نیسندیدن» یا «خنثی».

هدف اولیه رابط کاربری ارزیابی عملکرد سیستم از نظر موارد زیر بود:

- ارتباط و انسجام: توسط بازخورد کاربر در مورد پاسخهای فردی ارزیابی می شود.
- تعامل و رضایت: از طریق تعاملات مکرر و ورودی کیفی کاربر اندازه گیری میشود.
- تنوع پاسخ: با مشاهده واكنش كاربران به ژانرها يا سبكهاي مختلف پاسخها ارزيابي مي شود.

این رابط همچنین ثبت تمام تعاملات کاربر را تسهیل کرد و یک مجموعه داده حیاتی را برای ارزیابی انسانی تشکیل داد. این مجموعه، داده برای محاسبه معیارهایی مانند امتیاز تعامل کاربر و میزان موفقیت و اعتبارسنجی معیارهای خودکار استفاده شد.

یک نمونه از این رابط کاربری مطابق با شکل ۳.۴ است.

۸.۴ نتیجهگیری

در این فصل، به طور سیستماتیک مجموعه دادههای مورد استفاده برای آموزش و ارزیابی مدل را با تمرکز اولیه روی مجموعه دادههای موویلنز مورد بررسی قرار گرفت.

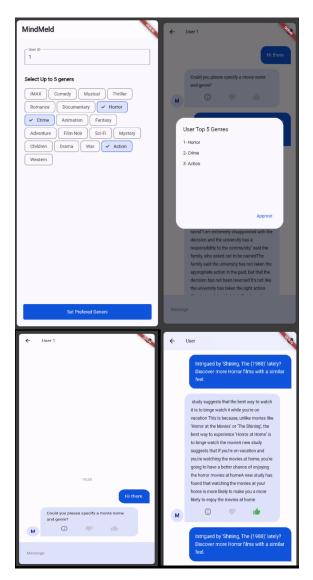
این مجموعه داده های غنی و متنوعی از تعاملات کاربران ارائه می دهد که مبنایی برای کارهای شخصی سازی و توصیه ها را تشکیل می دهد. ویژگی های مجموعه داده ها، از جمله رتبه بندی های کاربر، ژانرهای فیلم، و مُهرهای زمانی را که برای ایجاد نماگرهای دقیق کاربر ضروری بودند، به تفصیل شرح داده شدند.

مجموعه داده های آزمایشی به دقت تنظیم شدند تا عملکرد مدل را تحت سناریوهای واقعی ارزیابی کنند و از مقایسه منصفانه و قابل اعتماد نتایج اطمینان حاصل کنند. علاوه بر این، این فصل در مورد پیکربندی ابرپارامتر که برای افزایش کارایی مدل، از جمله نرخ یادگیری به خوبی تنظیم شده بودند، توضیح داده شد.

نتایج با استفاده از معیارهایی مانند گیجی، تمایز، میزان موفقیت، میزان تکمیل و امتیاز تعامل کاربر و همچنین معیارهای مرتبط به طور مستقیم با نماگر کاربری مانند دقت توصیه شخصی و تطابق تنوع نماگر ارزیابی شدند. این معیارها نقاط قوت و محدودیتهای مدل را برجسته می کنند و نمای شفافی از عملکرد آن در ابعاد مختلف ارائه می دهند. تجزیه و تحلیل حساسیت بیشتر استحکام مدل را در برابر تغییرات در پارامترهای کلیدی نشان داد و بر سازگاری و قابلیت اطمینان آن در محیطهای یویا تأکید کرد.

این فصل چارچوب آزمایش و ارزیابی دقیق را در بر می گیرد که از نتیجه گیری ها و بینش های گسترده تر ارائه شده در این تحقیق پشتیبانی میکند.

روش پیشنهادی در بسیاری از زمینه ها خوب عمل می کند، اما فضایی برای بهبود، به ویژه در تعامل با کاربر، همانطور که توسط ارزیابی انسان-هوش مصنوعی برجسته شده است، نشان می دهد.

شکل ۳.۴: رابط کاربری طراحی شده

فصل ۵

جمع بندی و پیشنهادهایی برای ادامه پژوهش

۱.۵ مقدمه

در این پژوهش به بررسی و بهبود سیستمهای گفتگوی وظیفه گرا پرداخته شده است. این سیستمها دارای چالشهایی در زمینه شخصی سازی، نماگرسازی کاربر، رفع مشکل شروع سرد و در عین حال تضمین حریم خصوصی از طریق رعایت حق فراموشی هستند که مورد بررسی قرار گرفته اند.

با استفاده از تکنیک هایی مانند تنظیم سریع، فیلتر مشارکتی، و نماگر پویا کاربری، پیشرفتهای قابل توجهی از نظر دقت سیستم، سازگاری و رضایت کاربر به دست آمد.

اهداف اصلی این یژوهش شامل موارد زیر است.

- بهبود شخصیسازی در سیستمهای گفتگو
- حل مشكل شروع سرد براى كاربران تازه وارد
- ادغام حق فراموشي و حفظ حريم خصوصي كاربران
 - افزایش سازگاری با دامنههای جدید

برای دستیابی به این اهداف، از تکنیکهای مانند تنظیم سریع، فیلتر مشارکتی و نماگر پویا کاربری استفاده شده است. این رویکردها منجر به پیشرفت در دقت سیستم، سازگاری و رضایت کاربر شدهاند.

۲.۵ روش پیشنهادی

روش پیشنهادی در این پژوهش به طور خاص بر سه محور اصلی تمرکز دارد: شخصی سازی، حل مشکل شروع سرد، و حفظ حریم خصوصی . این رویکرد با استفاده از تکنیک هایی مانند تنظیم سریع، فیلتر مشارکتی مبتنی بر آیتم ، و تحلیل احساسات ، عملکرد سیستم گفتگوی وظیفه گرا را بهبود بخشیده است.

شخصیسازی

سیستم می تواند با استفاده از نماگر کاربری پویا و تنظیم سریع، پاسخها را بر اساس ترجیحات و تعاملات قبلی کاربر تنظیم کند. این رویکرد به سیستم اجازه می دهد تا با حداقل میزان داده، به سرعت با نیازهای کاربر سازگار شود و پاسخ مناسب را ایجادکند.

• حل مشكل شروع سرد

علاوه بر دریافت اطلاعات مورد نیاز برای ایجاد یک نماگر کاربری اولیه برای کاربران تازه وارد، سیستم با استفاده از فیلتر مشارکتی مبتنی بر آیتم، قادر است برای کاربران جدید توصیههای دقیق و مرتبط با سلایق آن ها ارائه دهد. این رویکرد با استفاده از دادههای کاربران مشابه، شکاف اطلاعاتی را برای کاربران جدید پر می کند.

• حفظ حريم خصوصي

سیستم با اجرای حق فراموشی، به کاربران اجازه می دهد داده های خود را حذف کنند، بدون اینکه عملکرد کلی سیستم تحت تأثیر قرار گیرد. این ویژگی اعتماد کاربر را افزایش داده و با قوانین جهانی حفظ حریم خصوصی هماهنگ می شود.

۳.۵ نوآوری و دستاوردهای پژوهش

این پژوهش با ارائه ادغام روشها و تکنیکهای نوآورانه، شکافهایی را در توسعه سیستمهای گفتگوی وظیفه گرا پر کرده است. زیرا به طور خاص به چالشهایی در زمینه شخصی سازی، سازگاری، و رعایت حریم خصوصی پرداخته است. در ادامه به بررسی نوآوری ها و مشارکت های اصلی پرداخته می شود.

۱.۳.۵ پیشرفت در شخصی سازی

• توليد ديالوگ تطبيقي:

سیستم گفتگو با ترکیب ترجیحات کاربر مانند ژانرهای مورد علاقه، تعاملات گذشته و ویژگیهای خاص زمینه، پاسخهای خود را به صورت پویا تنظیم میکند. به عنوان مثال کاربرانی که فیلمهای علمی تخیلی را ترجیح میدهند، توصیهها و تعاملات غنی شده با زبان مرتبط را دریافت کردند که به طور قابل توجهی امتیاز تعامل آنها را بهبود بخشید.

همچنین نمرات گیجی و تمایز بهبودیافته تعادل بین ارتباط و تنوع پاسخ را نشان میدهد.

تنظیم سریع برای شخصیسازی:

این رویکرد اجازه کنترل دقیق بر پاسخهای سیستم را بدون آموزش مجدد کل مدل می دهد. همچنین با استفاده از این روش می توان به قابلیتهای یادگیری چند شات دست یافت و سیستم را قادر ساخت حتی با داده های محدود به خوبی تعمیم یابد. استفاده از این روش، از روش های تنظیم دقیق سنتی با کاهش سربار محاسباتی و در عین حال حفظ تعاملات با کیفیت بالا و مرتبط با زمینه، عملکرد بهتری داشت.

۲.۳.۵ حل مشكل شروع سرد

سیستم با استفاده نوآورانه از فیلتر مشارکتی تعاملات اولیه با کاربران با استفاده از فیلتر اشتراکی مبتنی بر آیتم را افزایش دادهها از کاربران مشابه برای شخصی سازی به طرز محسوسی افزایش یافت.

در نتیجه سیستم به طور موثر مشکل شروع سرد را برطرف کرد و توصیههای دقیق و تعاملات معناداری را برای کاربران جدید ارائه کرد.

٣.٣.٥ ادغام حق فراموشي و حريم خصوصي

این سیستم نگرانی های فزاینده در مورد حفظ حریم خصوصی در حوزه ی داده ها را از طریق رعایت حق فراموشی برطرف کرد. هوش مصنوعی اخلاقی به معنای طراحی، توسعه و استفاده از سیستم های هوش مصنوعی به گونه ای است که اصول اخلاقی، حقوق بشر، شفافیت، عدالت و پاسخگویی را رعایت کند. این رویکرد هدفمند، تمرکز خاصی بر کاهش خطرات احتمالی و افزایش فواید هوش مصنوعی برای جامعه دارد. برای مثال، در حوزه هایی مانند سیستم های توصیه گر، اخلاق هوش مصنوعی شامل احترام به حریم خصوصی کاربران، اطمینان از عدم تبعیض الگوریتمی و اعمال حق فراموشی (حق کاربر بر حذف داده های شخصی) می شود [۴].

حذف پویا اطلاعات کاربر مکانیسمهایی را برای کاربران به منظور درخواست حذف دادههای خود پیادهسازی کرده است، که از عدم وجود اثر باقی مانده در نماگرهای کاربر یا سیستمهای فیلتر مشترک اطمینان حاصل می کند. این ویژگی اعتماد کاربر را افزایش داد و با قوانین حفظ حریم خصوصی جهانی هماهنگ شد و معیاری برای

سیستمهای هوش مصنوعی اخلاقی تعیین کرد. علیرغم حذف دادههای کاربر، تنظیم سریع و یادگیری چند شات به سیستم اجازه می دهد تا عملکرد بالایی را بدون اتکا به دادههای تاریخی حفظ کند.

۴.۳.۵ سازگاری با دامنه های جدید

انعطاف پذیری در استفاده از پایگاه دانش برای سیستم فوق نیز قابل بیان است.

می توان از قابلیت انطباق مدلهای زبانی با هر پایگاه دانشی استفاده کرد و از ارتباط سیستم در حوزههای مختلف اطمینان حاصل کرد. در صورت وجود دیتاست مرتبط با هر حوزه، سیستم را می توان به راحتی به برنامههای کاربردی خدمات مشتری، مراقبتهای بهداشتی و تجارت الکترونیک گسترش داد.

همچین تکنیکهای شروع سرد و آموزش چندشات، سیستم را قادر میسازد حتی در سناریوهایی که قبلاً دیده نشده بود یا با حداقل دادههای مربوط به کار، به خوبی عمل کند و نیاز به بازآموزی گسترده را به حداقل برساند.

۵.۳.۵ زمینههای فراگیر

• رضایت و تعامل کاربر

شخصی سازی و رعایت حریم خصوصی به طور جمعی رضایت کاربر را افزایش می دهد، همانطور که با نمرات تعامل بالاتر مشهود است. تعادل بین حریم خصوصی و عملکرد استاندارد جدیدی را برای سیستمهای هوش مصنوعی در حوزههای تنظیم شده ایجاد می کند.

• مقياس پذيري

ماهیت سبک تنظیم سریع مقیاس پذیری را در دستگاههای با قدرت محاسباتی محدود تضمین میکند و این رویکرد را برای مخاطبان گسترده تری قابل دسترسی می سازد.

• حفظ حريم خصوصي

گنجاندن انطباق با حق فراموشی، همسویی سیستم را با شیوههای هوش مصنوعی اخلاقی برجسته می کند و به مسائل مربوط به اعتماد کاربر که اغلب در سیستمهای گفتگوی وظیفه گرا سنتی نادیده گرفته می شوند، می پردازد.

۴.۵ مشارکت و نوآوری

این رساله از سیستمهای گفتگوی وظیفه محور، با تمرکز بر شخصی سازی، شروع سرد و حفظ حریم خصوصی، در حالی که از تکنیکهای نوآورانه مانند تنظیم سریع و ساخت نماگر کاربری با استفاده از تکنیکهایی مانند فیلتر مشارکتی مبتنی بر آیتم و تحلیل احساسات استفاده می کند.

در زیر یک طرح کلی ساختار یافته از مشارکت ها و جنبه های بدیع این تحقیق آورده شده است.

۱.۴.۵ مشارکت های اصلی

۱.۱.۴.۵ شخصی سازی در سیستمهای گفتگو

• نماگر كاربرى پويا:

یک چارچوب جدید برای ایجاد و حفظ نماگرهای کاربر پویا با استخراج اولویتها (مانند ژانرهای برتر، فیلمهای یسندیده) از تعاملات ایجاد شد.

در نتیجه سیستم پاسخها را در زمان واقعی تطبیق داده و تعامل و رضایت کاربر را بهبود میبخشد.

برخلاف سیستمهای شخصی سازی ایستا یا مبتنی بر قانون، این رویکرد یادگیری و سازگاری مداوم را امکان پذیر می کند که نماگر هرکار بر به مرور و با تعامل با برنامه به روز شود.

• تعاملات آگاه از زمینه:

استفاده از تنظیم سریع امکان ادغام بلادرنگ زمینه کاربر (به عنوان مثال، ترجیحات، تاریخچه هر گفتگو) را در پاسخهای سیستم فراهم میکند. با اتکا به این روش افزایش ارتباط و انسجام در گفتگو ایجاد شدهاست که با نرخ موفقیت بالاتر و معیارهای تعامل این پیشرفت نشان داده شدهاست.

• پرداختن به مشکل شروع سرد:

این سیستم علاوه بر ژانرهای دریافتی مورد علاقه کاربر نوپا، فیلتر مشارکتی مبتنی بر آیتم را برای مدیریت مشکل شروع سرد با استفاده از دادههای کاربران مشابه پیادهسازی کرده است.

این رویکرد با موفقیت شکاف را برای کاربران جدید پر میکند و از تعاملات معنی دار حتی با حداقل داده های اولیه اطمینان حاصل میند. این عملکرد جهت حل مشکل شروع سرد در سیستم نشان می دهد که فیلتر کردن مشارکتی می تواند فراتر از سیستم های توصیه گسترش یابد تا شخصی سازی گفتگو را بهبود بخشد.

آموزش چند شات:

این تکنیکها را برای مدیریت مؤثر سناریوهای نادیده، به حداقل رساندن نیاز به دادههای گسترده ویژه کار، به کار گرفت. به همین علت امکان استقرار سریع سیستم های گفتگو در حوزههای جدید بدون آموزش مجدد فراهم آمده است.

۲.۱.۴.۵ حریم خصوصی و هوش مصنوعی اخلاقی

• حق فراموش شدن:

در این رساله مکانیسمهایی برای انطباق با حق فراموشی استفاده شد که به کاربران اجازه میدهد بدون تأثیر بر عملکرد سیستم، درخواست حذف دادههای خود را داشته باشند.

این یکی از پیادهسازیهای سیستمهای گفتگوی وظیفه محور است که انطباق حق فراموشی را با حفظ عملکرد عملیاتی میکند. با ایجاد این مهم، اعتماد کاربر جهت استفاده از سیتسم افزایش یافته و با قوانین جهانی حفظ حریم خصوصی دادهها هماهنگ میشود.

• متعادل كردن حريم خصوصي و شخصي سازي:

روشهای توسعه یافته برای ایجاد تعادل بین حریم خصوصی و شخصی سازی با اطمینان از اینکه دادههای کاربر حذف شده عملکرد کلی سیستم را به خطر نمی اندازد. این تعادل امکان شخصی سازی حفظ حریم خصوصی در سیستم های هوش مصنوعی را در کنار قابلیت شخصی سازی کردن نتایج نشان داد.

۳.۱.۴.۵ معیارها و چارچوب ارزیابی

معیارهای ارزیابی جامع:

یک چارچوب ارزیابی قوی با استفاده از گیجی، تمایز، میزان موفقیت، میزان تکمیل کار، امتیاز تعامل کاربر و همچنین دقت توصیه شخصی و تطابق تنوع نماگر معرفی شدند. معیارهای فوق مجموعه ای جامع از معیارها را معرفی کرد که به طور خاص برای ارزیابی سیستمهای گفتگوی وظیفه محور شخصی سازی شده و سازگار طراحی شده است. این معیارها روشی استاندارد برای ارزیابی عملکرد سیستمهای گفتگوی وظیفه محور فراتر از معیارهای سنتی ارائه می کند.

۴.۱.۴.۵ تکنیک ها و روش های بدیع

• تنظیم سریع به عنوان یک روش اصلی:

یک جایگزین سبک وزن و در عین حال قدرتمند برای تنظیم دقیق، تنظیم سریع برای دستیابی به شخصی سازی و سازگاری محوری بود.

استفاده از این روش، کارآمدی تنظیم سریع در تنظیم پویا دیالوگها بدون متحمل شدن هزینه های محاسباتی بالا را به نمایش گذاشت. همچنین تنظیم سریع به عنوان یک رویکرد قابل دوام برای سیستم های گفتگوی وظیفه محور ایجاد شد.

• رویکرد ترکیبی برای شخصی سازی:

ترکیبی از نماگر کاربری، فیلترکردن مشارکتی و مدلهای زبانی برای ایجاد یک سیستم ترکیبی که از نقاط قوت هر جزء استفاده می کند. این ترکیب روشها و نتایج ارزیابی به خوبی نشان داد که چگونه مدلهای ترکیبی می توانند از رویکردهای مستقل در شخصی سازی و رضایت کاربر بهتر عمل کنند.

• ادغام هوش مصنوعي اخلاقي:

به نگرانیهای مربوط به حریم خصوصی و اخلاقی از طریق راهحلهای نوآورانه پرداخته و استاندارد جدیدی برای شیوههای هوش مصنوعی اخلاقی در سیستمهای گفتگو ایجاد میکند.

این تحقیق با پرداختن به چالشهای قدیمی در شخصی سازی، سازگاری و رعایت حریم خصوصی، شکافهای حیاتی در توسعه سیستمهای گفتگوی وظیفه گرا را پر می کند. همچنین یک نقشه راه برای ادغام شیوه های هوش مصنوعی اخلاقی در سیستمهای گفتگو ارائه کرد و تنظیم سریع به عنوان یک تکنیک اصلی برای سیستمهای تطبیقی و مقیاس پذیر ایجاد شد.

۵.۵ نتایج پژوهش

۱.۵.۵ بهبود شخصی سازی

روش پیشنهادی با استفاده از نماگرهای کاربری پویا، توانست به طور مداوم ترجیحات کاربر را از تعاملات استخراج کند و پاسخها را در زمان واقعی تنظیم کند. این رویکرد منجر به افزایش رضایت کاربر شد، که با نمرات تعامل بالاتر مشهود از این بهبود است.

همچنین با استفاده از تنظیم سریع به عنوان یک جایگزین سبکوزن برای تنظیم دقیق، عملکرد سیستم بهبود بخشیدشد. این روش به سیستم اجازه داد تا حتی با دادههای محدود، پاسخهای دقیق و مرتبط ارائه دهد. نتایج نشان داد که تنظیم سریع می تواند هزینه های محاسباتی را کاهش دهد، در حالی که کیفیت تعاملات حفظ شود.

ترکیب فیلتر مشارکتی مبتنی بر آیتم و تحلیل احساسات منجر به تولید پاسخهایی شد که نه تنها دقیق، بلکه غنی از تنوع واژگانی بودند. این ترکیب به طور قابل توجهی معیارهای تمایز ۲۶.۰ برای دیستینکت-۱ و ۵۸.۰ برای دیستینکت-۲ را بهبود بخشید.

۲.۵.۵ حل مشكل شروع سرد

سیستم با استفاده از فیلتر مشارکتی مبتنی بر آیتم، مشکل شروع سرد را به طور مؤثری تری حل کرده است. این رویکرد از داده های کاربران مشابه برای ارائه توصیه های دقیق به کاربران جدید استفاده کرد. نتایج نشان داد که این روش توانست نرخ موفقیت کار را برای کاربران تازه وارد بهبود بخشد و تعاملات معناداری را از همان ابتدا ایجاد کند.

۳.۵.۵ ارزیابی جامع

معیارهای ارزیابی مختلفی مورد بحث قرارگرفت. این سیستم با استفاده از معیارهایی مانند گیجی، تمایز، میزان موفقیت، نرخ تکمیل کار و میزان درگیری کاربر مورد ارزیابی قرار گرفت.

- گیجی: مقدار گیجی ۸.۸۴ نشان داد که روش پیشنهادی توانست پاسخهای منسجم و مرتبط با زمینه تولید کند. این مقدار کمتر از مدلهای موجود در مقالات مشابه است، که نشان دهنده اطمینان بیشتر مدل در پیش بینی ها است.
- تمایز: مقادیر تمایز ۰.۲۶ برای دیستینکت-۱ و ۵۸.۰ برای دیستینکت-۲ نشان داد که روش پیشنهادی قادر است پاسخهایی با تنوع واژگانی بالاتر تولید کند. این نتیجه حاصل ترکیب فیلتر مشارکتی و تحلیل احساسات است.
- امتیاز تعامل کاربر: امتیاز تعامل کاربر ۹۱.۹۷ نشان داد که کاربران از تعامل با سیستم رضایت داشتند. این نتیجه به طور مستقیم ناشی از شخصی سازی و رعایت حریم خصوصی بود که با انطباق پویای نماگرهای کاربر و نرخ تکمیل کار بهبود یافته است.
- میزان موفقیت کار: در میان پرسوجوهای مختلف، این سیستم در مقایسه با سیستمهای گفتگوی وظیفه گرا ذکر شده، هشت الی هفده درصد پیشرفت در موفقیت کار به دست آورد. تجربه کاربری شخصی سازی شده به طور قابل توجهی به این موفقیت کمک کرد.

نرخ تکمیل کار: نرخ تکمیل کار ۹۳.۸۷ نشان داد که سیستم توانست تعاملات کاربر را به طور کامل
 مدیریت کند و به اهداف کاربر برسد.

۶.۵ پیشنهادهایی برای تحقیقات آینده

این بخش مسیرهای بالقوه ای را برای کاوش بیشتر، بر اساس مبانی و یافته های این تحقیق بیان میکند. پیشنهادها زیر زمینههایی را برای بهبود، گسترش و نوآوری در سیستمهای گفتگوی وظیفهگرا، شخصی سازی و هوش مصنوعی اخلاقی برجسته میکنند.

۱.۶.۵ پیشبرد تکنیکهای شخصی سازی

۱.۱.۶.۵ نماگر کاربری پیشرفته

• نماگر كاربرى عميق

تحقیقات آینده می تواند تکنیکهای پیچیده تر نماگرسازی کاربر را بررسی کند، و همچین با بهرهبردن از داده های چندوجهی مانند صدا، ویدیو یا فعالیت رسانه های اجتماعی کاربر، درک بهتری از ترجیحات کاربر ایجاد کند. با استفاده از این روش ها شخصی سازی برای هر کاربر را فراتر از داده های صرفا متنی خواهد برد و نتیجه را بهبود می بخشد.

• ترجیحات زمانی و متنی

علاوه بر جنبههای متنوع نماگر کاربری می توان از اینکه چگونه ترجیحات کاربر در طول زمان تغییر می کند یا بر اساس زمینه های موقعیتی متفاوت است نیز جهت بهبود و ارتقای نماگر کاربری استفاده کرد. به عنوان مثال باید مدلهای پویا را پیاده سازی کرد که از رفتار کاربر در بازه های زمانی مختلف یا در طول سناریوهای خاص یاد می گیرند و ترجیحات وی را بهروز می کنند.

۲.۱.۶.۵ فیلتر مشارکتی و ترکیبی

می توان با کاوش روشهای ترکیبی که فیلتر مشارکتی را با مدلهای مبتنی بر یادگیری عمیق ترکیب می کند، مشکلات شروع سرد را به طور مؤثرتری مدیریت کرد. به عنوان مثال می توان با استفاده از تکنیکهای مبتنی بر نمودار ارتباطات پنهان بین کاربران و آیتم ها را به طور موثرتر و بهتر شناسایی کرد.

۲.۶.۵ گسترش چارچوب های ارزیابی

• معیارهای حدید

همچنین می توان با تعریف معیارهای جدید، اندازه گیری میزان درک و پاسخ سیستم به احساسات کاربر را بیشتر و بهتر بررسی کرد. به عنوان مثال تعریف امتیاز درگیری عاطفی بر اساس احساسات و حالات عاطفی در پاسخها که سیستم با توجه به حال عاطفی کاربر پاسخهای متناسب به وی بدهد.

• معیارهای خاص دامنه

معیارهای ارزیابی برای حوزههای خاص (به عنوان مثال، دقت برای توصیههای پزشکی، ارتباط با توصیههای فیلم). در کارهای آتی می توان به تاثیر عمیق معیارهای دامنه خاص بر رضایت کاربر تمرکز کرد و آنرا بهبود داد.

۳.۶.۵ یکپارچه سازی مدل های پیشرفته

• ارتقاء مدل زبانی

با گنجاندن مدلهای زبانی پیشرفته تر که پتانسیل آنها را برای درک بهتر، تولید و شخصی سازی بیشتر است به طور حتمی نتایج بهتری در پی خواهد بود. ولی چالش استفاده از این مدل های زبانی حفظ تعادل هزینه محاسباتی با بهبود عملکرد سیستم خواهد بود.

ادغام چندوجهی

ترکیب روش واکاوی متن با سایر روشهای سیستمهای توصیه مانند دیالوگهای مبتنی بر تصاویر، صدا و و یدئو برای تعاملات بیشتر با کاربر نیز می تواند جزو کارهای آتی قرار بگیرد. به عنوان مثال توصیه فیلمهای دارای تریلر یا صحنه بر اساس ترجیحات کاربر می تواند در ارایه پیشنهادهای بهتر به کاربر موثر باشد.

پیشنهادها ذکر شده در بالا، پتانسیل قابل توجهی را برای توسعه بیشتر در سیستمهای گفتگوی وظیفهگرا، شخصی سازی و همچنین حفظ حریم خصوصی نشان می دهد. با کاوش در آنها، محققان آینده می توانند بر روی این کار برای افزایش رضایت کاربر، سازگاری سیستم و استقرار هوش مصنوعی اخلاقی کار کنند.

۵.۷ محدودیت ها و چالش ها

این بخش به طور انتقادی محدودیتها و مشکلاتی را که در طول توسعه و ارزیابی سیستم گفتگوی وظیفه گرا با نماگرهای شخصی شده و تنظیم سریع مواجه می شود، بررسی می کنند. محدودیتها حوزههایی را برجسته می کنند که بر نتایج تأثیر گذاشتند و بینشهایی را در مورد چالشهایی که باید برای بهبود بیشتر مورد توجه قرار گیرند، ارائه می دهند.

۱.۷.۵ محدودیت داده ها

محدودیت های مجموعه داده به شرح زیر است.

• تولید داده های سفارشی

به دلیل عدم وجود مجموعه دادههای مکالمهای که از قبل برای توصیههای فیلم طراحی شدهاند، زمان و تلاش قابل توجهی برای ایجاد مجموعهای که دادههای مکالمه را تقلید می کند، صرف شد. دادههای تولید شده، اگرچه مؤثر هستند، ممکن است فاقد تنوع و عمق مکالمات در دنیای واقعی باشند به دلیل آنکه در نهایت این مکالمات ساختی و با استفاده از قالب و الگوهای از پیش تعیینشده هستند که نمی توانند با تنوع مکالمات واقعی مقایسه گردد. با بهبود و ارتقای این مجموعه داده، پاسخهای متنوعتر و با ترکیب کلمات بهتر ایجاد خواهد شد.

• حجم داده محدود برای تنظیم دقیق

حجم دادههای تولیدشده برای تنظیم دقیق مدل زبانی در مقایسه با مقیاس دادههای مورد استفاده برای آموزش مدل های زبانی بزرگ محدود بود و همین باعث کاهش تعمیمپذیری و سازگاری مدل و عدم اجرای عملیات تنظیم دقیق بر روی مدل شده است.

۵.۷.۵ محدودیت های محاسباتی

برای استفاده از مدلهای زبانی آموزش آنها و اجرای تکنیکهای مختلف، سختافزار عضو جدایی ناپذیر از این عملیات است.

• محدودیت های منابع سخت افزاری

اتکا به پردازنده های گرافیکی، اندازه مدل، اندازه دسته ای و تکرارهای آموزشی را محدود می کرد. به عنوان مثال به دلیل داشتن منابع سخت افزاری محدود تر، اجبار به استفاده از مدل های زبانی با پارامترهای کمتر به جای مدل های پیشرفته تر مانند جی پی تی ۴ باعث عدم دسترسی به نتایج بهتر شد.

• محدودیت های زمانی

چرخههای تمرین و تنظیم دقیق به دلیل محدودیتهای زمانی غیرعملی بود که بر بهینهسازی و آزمایش هاییریارامتر تأثیر گذاشت.

۳.۷.۵ چالش های نماگر کاربری

• مشكل شروع سرد

برای کاربرانی که تازه با سیتسم شروع با کار می کنند، داده های تاریخی محدود است و می بایست توصیه های شخصی سازی شده را در ابتدا دقیق تر کرد تا برای این دسته کاربران نیز نتایج قابل قبولی ارایه شود. با استفاده از فیلتر مشارکتی و استفاده از اولویت های پیش فرض ژانر تا حدی این مشکل را برطرف شد.

• تحول تنظیمات کاربر در مرور زمان اگر در سیستم اعمال نشود باعث کاهش رضایت کاربر خواهد شد. تکنیکهای نماگر پویا برای انطباق با تغییر سلیقه کاربر در طول زمان تلاش کردند تا به حل این مشکل بیایند. لذا با ترکیب مدلهای نماگر کاربر پویا با قابلیتهای یادگیری افزایشی و دریافت بازخورد مناسب از کاربر و بهروزرسانی ترجیحات وی می توان از این مشکل جلوگیری کرد.

۴.۷.۵ نگرانی های حفظ حریم خصوصی

پیاده سازی حق فراموشی در سیستمهای گفتگو دارای پیچیدگیهایی است. اگرچه حق فراموشی اجرا شد، فرآیند حذف ایمن دادههای کاربر بدون تأثیر بر مدل جهانی نیازمند تلاش قابل توجهی بود. همچنین میتوان با کاوش در رویکردهای غیرمتمرکز برای افزایش حریم خصوصی داده ها این پیادهسازی را به صورت موثرتر پیادهسازی کرد و آنرا بهبود داد.

۵.۷.۵ چالش های ارزیابی

معیارهای ارزیابی سیستمهای گفتگو به طور کلی ماهیت ذهنی دارند. معیارهایی مانند رضایت کاربر و امتیازات تعامل به بازخورد ذهنی بستگی دارد که ممکن است بین کاربران متفاوت باشد. که این ماهیت ذهنی مشکل در نتیجه گیری قابل اجرا جهانی را در پی خواهد داشت.

همچنین معیارهای مرسوم دیگر نیازمند یک جواب خاص یا جواب طلایی جهت مقایسه جواب نهایی مدل با آن جواب طلایی بودند ولی در سیستمهای گفتگو که با مدلهای زبانی کار میکنند ممکن است جواب مدل درست باشد ولی از جواب طلایی که مبنای امتیازدهی است متفاوت باشد.

به همین علت باید معیارهای جامعتر که هم مجزا از پاسخ طلایی و هم مقداری خارج از ماهیت ذهنی کاربران باشد مانند نرخ تکمیل کار یا نرخ کلیک یا میزان درگیربودن کاربر در مکالمه ایجاد کرد.

۶.۷.۵ محدودیت های مدل

اندازه و معماری مدل با توجه به استفاده از مدل زبانی با پارامترهای کمتر انتخاب شد. در حالی که مدل زبانی مورد استفاده برای محدوده این پروژه کافی بود، عملکرد و درک متنی آن نسبت به مدل های بزرگتر مانند جی پی تی ۴ یا لاما۳ پایین تر بود. استفاده از مدل با پارامترهای کمتر منجر به پاسخهای کمتر و کوتاه تر انسجام در نتیجه نتایج ناکار آمدتر خواهدشد.

۷.۷.۵ چالش های تنظیم سریع

پاسخهای نهایی مدل و نتایج ارزیابی آن به کیفیت تنظیم سریع بسیار وابسته است. همچنین عملکرد مدلهای تنظیم شده سریع به کیفیت درخواستهای ورودی بسیار حساس بود. به طور مثال دستورات بد ساخته شده منجر به خروجیهای مدل غیربهینه شد.

علاوه بر آن علیرغم بهبودهایی که از طریق تنظیم سریع انجام شد، این مدل قابلیتهای محدودی را در سناریوهای شات صفر نشان داد. با استفاده از رویکردهای فرایادگیری برای بهبود سازگاری می توان این مشکل را به حداقل رساند.

۸.۷.۵ شخصی سازی پاسخ پویا

تنظیم پویای پاسخها بر اساس بازخورد کاربر در حال تکامل، چالشهایی را در حفظ انسجام و ارتباط پاسخ ایجاد می کند. برای بهبود عملکرد این بخش باید طراحی حلقه های بازخورد بلادرنگ برای پاسخ های تطبیقی بهبود یافته و به طور موثرتر در سیستم پیاده سازی شوند.

محدودیتها و چالشهایی که بیان شد، بر پیچیدگیهای ساخت سیستمهای گفتگوی وظیفه گرا با ویژگیهای شخصی سازی و حفظ حریم خصوصی بالا تأکید می کند. پرداختن به این محدودیتها در کارهای آینده، توسعه

ارتقای سیستم گفتگوی وظیفه گرا از طریق تنظیم سریع و نماگر سازی کاربرفصل ۵: جمع بندی و پیشنهادهایی برای ادامه پژوهش

سیستمهای گفتگوی قویتر، سازگارتر و کاربر محور را ممکن میسازد.

مراجع

- [1] Abdalla, Hassan I, Amer, Ali A, Amer, Yasmeen A, Nguyen, Loc, and Al-Maqaleh, Basheer. Boosting the item-based collaborative filtering model with novel similarity measures. *International Journal of Computational Intelligence Systems*, 16(1):123, 2023.
- [2] Azzam, Fatima, Kayed, Mohammed, and Ali, Abdelmgied. A model for generating a user dynamic profile on social media. *Journal of King Saud University-Computer and Information Sciences*, 34(10):9132–9145, 2022.
- [3] Bocklisch, Tom, Werkmeister, Thomas, Varshneya, Daksh, and Nichol, Alan. Task-oriented dialogue with in-context learning. *arXiv preprint arXiv:2402.12234*, 2024.
- [4] Camilleri, Mark Anthony. Artificial intelligence governance: Ethical considerations and implications for social responsibility. *Expert systems*, 41(7):e13406, 2024.
- [5] Chen, Jiaoyan, Geng, Yuxia, Chen, Zhuo, Pan, Jeff Z, He, Yuan, Zhang, Wen, Horrocks, Ian, and Chen, Huajun. Zero-shot and few-shot learning with knowledge graphs: A comprehensive survey. *Proceedings of the IEEE*, 111(6):653–685, 2023.
- [6] Chung, Willy, Cahyawijaya, Samuel, Wilie, Bryan, Lovenia, Holy, and Fung, Pascale. Instructtods: Large language models for end-to-end task-oriented dialogue systems. *arXiv preprint arXiv:2310.08885*, 2023.
- [7] Corecco, Nathan, Piatti, Giorgio, Lanzendörfer, Luca, Fan, Flint Xiaofeng, and Wattenhofer, Roger. An Ilm-based recommender system environment. *arXiv preprint arXiv:2307.04567*, 2024.
- [8] Dwivedi, Pulkit and Islam, Benazir. An item-based collaborative filtering approach for movie recommendation system. in 2023 10th International Conference on Computing for Sustainable Global Development (INDIACom), pp. 153–158. IEEE, 2023.

- [9] Elahi, Mehdi, Kholgh, Danial Khosh, Kiarostami, Mohammad Sina, Oussalah, Mourad, and Saghari, Sorush. Hybrid recommendation by incorporating the sentiment of product reviews. *Information Sciences*, 625:738–756, 2023.
- [10] Elangovan, Aparna, Liu, Ling, Xu, Lei, Bodapati, Sravan, and Roth, Dan. Considers-the-human evaluation framework: Rethinking human evaluation for generative large language models. *arXiv preprint arXiv:2405.18638*, 2024.
- [11] Es, Shahul, James, Jithin, Espinosa-Anke, Luis, and Schockaert, Steven. Ragas: Automated evaluation of retrieval augmented generation. *arXiv* preprint *arXiv*:2309.15217, 2023.
- [12] Fan, Wenqi. Recommender systems in the era of large language models (llms). *IEEE Transactions on Knowledge and Data Engineering*, pp. 1–20, 2024.
- [13] Hu, Songbo, Wang, Xiaobin, Yuan, Zhangdie, Korhonen, Anna, and Vulić, Ivan. Dialight: Lightweight multilingual development and evaluation of task-oriented dialogue systems with large language models. *arXiv* preprint *arXiv*:2401.02208, 2024.
- [14] Jabeen, Saffana, Iqbal, Zeshan, and Nida, Nudrat. User profiling through social media analytics.
- [15] Kasahara, Tomohito, Kawahara, Daisuke, Tung, Nguyen, Li, Shengzhe, Shinzato, Kenta, and Sato, Toshinori. Building a personalized dialogue system with prompt-tuning. *arXiv* preprint *arXiv*:2206.05399, 2022.
- [16] Li, Jiwei, Galley, Michel, Brockett, Chris, Gao, Jianfeng, and Dolan, Bill. A diversity-promoting objective function for neural conversation models. *arXiv* preprint *arXiv*:1510.03055, 2015.
- [17] Madotto, Andrea, Lin, Zhaojiang, Winata, Genta Indra, and Fung, Pascale. Few-shot bot: Prompt-based learning for dialogue systems. *arXiv preprint arXiv:2110.08118*, 2021.
- [18] Na, Clara, Magnusson, Ian, Jha, Ananya Harsh, Sherborne, Tom, Strubell, Emma, Dodge, Jesse, and Dasigi, Pradeep. Scalable data ablation approximations for language models through modular training and merging. *arXiv preprint arXiv:2410.15661*, 2024.
- [19] Nag, Shubhadip, Dalui, Sayantan, Ghosh, Sagnik, Pal, Ranjan, Pal, Antara, et al. A knowledge based approach for user profiling from the multilingual texts in the social media platforms. in 2023 International Conference on Intelligent and Innovative Technologies in Computing, Electrical and Electronics (IITCEE), pp. 750–754. IEEE, 2023.
- [20] Pandelea, Vlad. Towards resource-aware dialogue systems and sentiment analysis. 2024.

- [21] Peterson, Jacob. User profiling in recommender systems. 2021.
- [22] Samarinas, Chris, Promthaw, Pracha, Nijasure, Atharva, Zeng, Hansi, Killingback, Julian, and Zamani, Hamed. Simulating task-oriented dialogues with state transition graphs and large language models. *arXiv* preprint *arXiv*:2404.14772, 2024.
- [23] Sekuli, Ivan, Terragni, Silvia, Guimares, Victor, Khau, Nghia, Guedes, Bruna, Filipavicius, Modestas, Manso, Andr Ferreira, and Mathis, Roland. Reliable llm-based user simulator for task-oriented dialogue systems. *arXiv* preprint *arXiv*:2402.13374, 2024.
- [24] Shanaz, Fathima. The potential of using twitter as a data source for user profiling in news recommendation. *Int J Innov Res ComputCommun Eng. IJIRCCE*, 8(4), 2020.
- [25] Singh, Ramni Harbir, Maurya, Sargam, Tripathi, Tanisha, Narula, Tushar, and Srivastav, Gaurav. Movie recommendation system using cosine similarity and knn. *International Journal of Engineering and Advanced Technology*, 9(5):556–559, 2020.
- [26] Xu, Zhichao, Gupta, Ashim, Li, Tao, Bentham, Oliver, and Srikumar, Vivek. Beyond perplexity: Multi-dimensional safety evaluation of llm compression. *arXiv* preprint *arXiv*:2407.04965, 2024.
- [27] Yu, Jifan, Zhang, Xiaohan, Xu, Yifan, Lei, Xuanyu, Guan, Xinyu, Zhang, Jing, Hou, Lei, Li, Juanzi, and Tang, Jie. Xdai: A tuning-free framework for exploiting pre-trained language models in knowledge grounded dialogue generation. in *Proceedings of the 28th ACM SIGKDD Conference on Knowledge Discovery and Data Mining*, pp. 4422–4432, 2022.
- [28] Yuan, Hongli and Hernandez, Alexander A. User cold start problem in recommendation systems: A systematic review. *IEEE access*, 11:136958–136977, 2023.
- [29] Zhang, Dawen, Finckenberg-Broman, Pamela, Hoang, Thong, Pan, Shidong, Xing, Zhenchang, Staples, Mark, and Xu, Xiwei. Right to be forgotten in the era of large language models: Implications, challenges, and solutions. *AI and Ethics*, pp. 1–10, 2024.

ارتقای سیستم گفتگوی وظیفه گرا از طریق تنظیم سریع و نماگر سازی کاربرفصل ۵: جمع بندی و پیشنهادهایی برای ادامه پژوهش

abstract

Task-oriented dialogue systems play a central role in delivering personalized services through human-AI interactions. However, these systems face significant challenges, including insufficient personalization, the cold start problem, and privacy concerns. These issues hinder their ability to deliver seamless and reliable user experiences. Furthermore, limited user data often exacerbates the difficulty of creating effective personalized interactions, while lack of compliance with global privacy regulations complicates their deployment. To address these challenges, we propose an approach, named "MindMeld," that integrates advanced techniques for personalization, user profiling, and privacy. The system leverages prompt-tuning of large language models to quickly adapt to specific user needs, even in data-limited scenarios. The system includes item-based collaborative filtering, enhanced with sentiment analysis to overcome the cold start problem and improve recommendation accuracy. In addition, MindMeld implements the right to be forgotten, enabling users to dynamically delete their data without compromising system performance. This ensures compliance with global privacy standards and increases user trust. By combining few-shot learning with rapid tuning, the system achieves robust performance even in data-poor environments. The effectiveness of MindMeld was evaluated using comprehensive metrics, including Perplexity, Distinct, Success rate, Completion rate, and User engagement score. The results show improvements over existing approaches. Specifically, the success rate increased by seventeen percent and Distinction improved by twelve percent compared to similar studies. These findings highlight the system's ability to deliver personalized and efficient interactions while maintaining user privacy and trust. Overall, MindMeld provides a scalable and ethical solution for task-based conversational systems, bridging gaps in personalization, privacy, and usability.

Keywords: Task-oriented dialogue system (TODS). User Profile. Right To Be Forgotten. Prompt-tuning. Collaborative Filtering.